

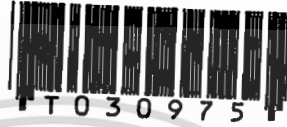
การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชา ผลิตอาหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

THE PROBLEMS OF IMPLEMENTING THE COMMERCIAL VOCATIONAL

EDUCATION CERTIFICATE CURRICULUM IN SECONDARY

SCHOOLS DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

นายสนธิ์ สุขศิริ

MR. SANIT SOOKSIRI

T030975

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

ISBN 974 - 622 - 201 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1
1
1

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 30975

วัน, เดือน, ปี: 4 ก.ย. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

THE PROBLEMS OF IMPLEMENTING OF THE COMMERCIAL VOCATIONAL
EDUCATION CERTIFICATE CURRICULUM IN SECONDARY SCHOOLS
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1998

ISBN 974 - 622 - 201 - 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

นักศึกษา

นายสนิโท สุขศิริ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.สุทัศน์ พิบูลย์

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2541

พ.ศ.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของผู้
บริหารและครู-อาจารย์ และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์
ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเน้นศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรใน 3 ด้าน คือ
ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการ
สนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา 12 โรงเรียน จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
ตามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธี
การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นพร้อม
เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กโดยการ
หาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทุศศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับขาดเอกสารวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้สอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก ตลอดจนงบประมาณที่ได้รับล่าช้าและไม่เพียงพอ

1.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสิ่งที่ครู-อาจารย์ต้องการ ได้แก่ คู่มือ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและการนำนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ซึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้การจะนำนักเรียนไปยังสถานประกอบการหรือวิทยาลัยพี่เลี้ยงก็ขาดแคลนพาหนะ ตลอดจนยังไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาคเอกชนและชุมชนเท่าที่ควร

1.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ที่จะเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และวิทยาลัยพี่เลี้ยง สถานศึกษาต่างชาติ ห้องศูนย์วิชาการ เพื่อการปฏิบัติงานที่คล่องตัว

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์

2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ผู้บริหารประเมินรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ในเรื่อง การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัดใบงาน คู่มือครูให้เพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน ส่วนครู-อาจารย์ประเมินการรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารในเรื่องขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาชีพ และการประเมินผลการใช้งบประมาณ

2.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ครู-อาจารย์ประเมินรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารในเรื่อง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้อาจารย์ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและการให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในเรื่องการวัดและประเมินผล

2.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ครู-อาจารย์ประเมินรู้
ปัญหามากกว่าผู้บริหารในเรื่อง การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนและการรวบรวม
ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นที่จะหาแนวทางแก้ไข

3. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า

3.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
ประเมินรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในเรื่องความยืดหยุ่นของหลักสูตรในการ
แก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กประเมินรู้ปัญหามากกว่าผู้
บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ในเรื่อง การจัดครู-อาจารย์เข้าสอนที่ต้องคำนึงถึงความรู้ให้เหมาะ
สมกับรายวิชาที่สอน งบประมาณที่ได้รับล่าช้า และการจัดสถานที่ให้เป็นสัดส่วนสะดวกต่อการให้
บริการปรึกษาแก่นักเรียน

3.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กประเมินรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ในเรื่อง การจัดหาและบริการ
แบบเรียน คู่มือการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ การวางแผนในการประสานงานกับสถานประกอบ
การและโรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

3.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กประเมินรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ในเรื่อง การติดตาม กำกับ
ดูแล และแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และการจัดหาคู่มือครู แบบเรียนและตำรารายวิชา
ต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาค้นคว้า

4. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า

4.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
ประเมินรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กในเรื่อง งานที่ได้รับมอบหมายให้สอน
หลายรายวิชาและมิงงานพิเศษมาก ส่วนครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กประเมินรู้ปัญหามากกว่า
ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ ในเรื่องความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของ
ตลาดแรงงาน งบประมาณที่ได้รับล่าช้าและการจัดทำปฏิทินปฏิบัติการการใช้ห้องสมุด

4.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กประเมินรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ในเรื่อง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ความขาดแคลนพหุหน้าที่จะนำนักเรียนไปยังสถานประกอบการ และผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมทางวิชาการมิได้นำความรู้ไปถ่ายทอดกับครู-อาจารย์

4.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กประเมินรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ในเรื่อง การติดตาม กำกับ ดูแล และ แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และการสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน

Thesis Title   The Problems of Implementing the Commercial
   Vocational Education Certificate Curriculum in
   Secondary Schools Department of General
   Education.
Student   Mr.Sanit Sooksiri.
Thesis Adviser   Assistant Professor Dr.Punnee Leekitchwatana.
Thesis Co-adviser   Dr.Suphak Pibool.
Level of Study   Master of Industrial Education in Vocational
   Administration.
   King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
Year   1998

ABSTRACT

The purpose of this research seeked to study the problems of the Vocational Certificate Curriculum implementation in the field of commercial education in secondary schools under the Department of General Education as perceived by the administrators and the teachers, and to compare the perception of the problems between the administrators and the teachers in the big schools and the small schools. It was emphasized to study the curriculum in 3 aspects, the aspect of curriculum servicing and administration, the aspect of learning teaching managing by the curriculum, and the aspect of curriculum supporting and curriculum implementation promoting.

The population used for this research were totally 370 administrators and teachers in 12 secondary schools under the Department of General Education. The instruments used for collecting data was the five levels ratio questionnaire which its reliability is 0.97. The data analysis utilized frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation of commonded scoring, and comparing the problems differences between the big schools and the small schools.

The research results found that :-

1. The administrators and the teachers perceived the problems of the Commercial Vocational Certificate Curriculum implementation as the A.D.1987 vocational level (The first revision issued in A.D. 1990) at the medium level in all aspects as following :-

1.1 The aspect of curriculum servicing and administration, the problems dealt with the shortage of documents, materials and equipments of learning - teaching media, the teachers had been delegated to teach many subjects and to do more extra jobs, and the obtained budget had been delayed and insufficient.

1.2 The aspect of learning and teching managing by the curriculum, the problems dealt with the providing of learning - teaching activities service as the teachers needed in the case of handbooks, material, equipmaents of learning - teaching media and carrying the modern invention to use is not enough for their requirement, lacking of vehicles to take the students to the enterpreneur offices and lacking of supporting from the private sector and community.

1.3 The aspect of curriculum supporting and curriculum implementation promoting, the problems dealt with the teachers needed to join seminar for changing the ideas to each other as well as the advisory aid from supervisors academicians and lacking of the center operational rooms in the education institutions.

2. The comparison results of problems perception between the administrators and the teachers found that:-

2.1 The aspect of curriculum servicing and administration, the administrators perceived the problems more than the teachers in the cases of producing enough and modern textbooks, worksheets and teacher's handbooks; while teachers perceived the problems more than the administrators in the cases of lacking of vocational teachers and the budget evaluation.

2.2 The aspect of learning-teaching managing by the curriculum;- the teachers perceived the problems more than the administrators in the cases of providing curriculum supporting activities for increasing learning experience, lacking of vehicles to take the students to the entrepreneur offices and knowledge giving to the teachers in measuring and evaluating.

2.3 The aspect of curriculum supporting and curriculum implementation promoting:- the teachers perceived the problems more than the administrators in the cases of making learning-teaching timetable and checking teaching plan, and collecting data for analysing need assessment.

3. The comparison results of problems perception between the big school administrators and small school administrators found that :

3.1 The aspect of curriculum servicing and administration: the administrators in big schools perceived the problems more than the administrators in small schools in the cases of curriculum utilization elasticity to be adapted for the local situations fitness but the administrators in small schools perceived the problems more than the administrators in big schools in the cases of putting the right teachers in the right subjects, the obtained budget had been delayed, and setting the places suitably to serve the students guidance.

3.2 The aspect of learning - teaching managing by the curriculum: the administrators in small schools perceived the problems more than the administrators in big schools in the cases of the providing and servicing of textbooks, learning - teaching handbooks, materials and equipments, planning in co - operation with the entrepreneur offices, and schools lacked of the experts in measuring and evaluating.

3.3 The aspect of curriculum supporting and curriculum implementation promoting:- the administrators in small schools perceived the problems more than the administrators in big schools in the cases of the follow - up, directing, controlling and solving learning - teaching problems, and providing teacher's handbooks, textbooks for teachers to study.

4. The comparison results of problems perception between the teachers in big schools and the teachers in small schools found that:

4.1 The aspect of curriculum servicing and administration:

the teachers in big schools perceived the problems more than the teachers in small schools in the cases of the teachers had been delegated to teach many subjects and to do more extra jobs but the teachers in small schools perceived the problems more than the teachers in big schools in the cases of the relevant curriculum to the labour market, the obtained budget had been delayed and making the timetable to use the library.

4.2 The aspect of learning-teaching managing by the curriculum: the teachers in small schools perceived the problems more than the teachers in big schools in the cases of providing curriculum supporting activities for increasing learning experience, lacking of vehicles to take to the students to the entrepreneur offices and who had a chance to join the academic conference did not related the knowledge to the teachers.

4.3 The aspect of curriculum supporting and curriculum implementation promoting: the teachers in small schools perceived the problems more than the teachers in big schools in the cases of the follow-up, directing, controlling and solving learning - teaching problems, and surveying the teachers' need about learning and teaching.

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผศ.ดร.พรณี สীগวัฒนะ
ดร.สุพิศตร์ พิบูลย์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่กรุณาแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึก
ซาบซึ้งมากและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบคุณ รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ รศ.ดร.เมธี ปิณฑนานนท์
ดร.สมพร ไชยะ ผศ.ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์ อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อ อาจารย์อัจฉรา
สีบลินธ์สกุลไชย อาจารย์โอภาท พูลศิริ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาแนะนำแนวทางและให้
กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบคุณ ผู้บริหารและคณะครู-อาจารย์โรงเรียนวุฒิชัยวิทยา อำเภอปะนาเระ
จังหวัดปัตตานี ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมืออย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาที่อนุญาตให้เก็บแบบสอบถาม
ครั้งนี้ โดยเฉพาะผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานและวิชาชีพโรงเรียนมัธยมศึกษา
จำนวน 12 โรงเรียน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดีและครบถ้วน

สนธิ์ สุทธิศรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	V
กิตติกรรมประกาศ	X
สารบัญ	XI
สารบัญตาราง	XV
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
แนวความคิดการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	11
2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
การอาชีวศึกษา	14
ความหมายของการศึกษา	14
แนวนโยบายการศึกษาของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพ	16
แนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพของกรมสามัญศึกษา	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา	18
ระดับหลักสูตรการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา	19
ระดับวิชาชีพในการจัดการอาชีวศึกษา	20
ปัญหาในการจัดอาชีวศึกษา	20
สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา	22
ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	23
หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	23
บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	31
การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน	37
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน	40
ด้านการดำเนินการเรียนการสอน	48
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	48
การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง	53
การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	57
ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	61
การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	61
การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร	66
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประชากร	69
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การสร้างเครื่องมือ	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล	80
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	80
ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร	82
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรตามการรับรู้ของ ผู้บริหารกับครู-อาจารย์ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับ ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก	113
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	237
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	237
สมมติฐานของการวิจัย	238
วิธีดำเนินการวิจัย	238
สรุปผลการวิจัย	239

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
อภิปรายผลการวิจัย	245
ข้อเสนอแนะ	267
บรรณานุกรม	275
ภาคผนวก	292
ประวัติผู้วิจัย	322

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรจำแนกตาม ขนาดโรงเรียน	70
2	แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ .	71
3	แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรในโรงเรียนขนาดเล็ก .	72
4	แสดงจำนวนร้อยละของประชากรที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์	77
5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ..	81
6	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม โรงเรียนขนาดใหญ่	81
7	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม โรงเรียนขนาดเล็ก	82
8	แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบ- วิชาชีพ (ปวช.) ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ 3 ด้าน.....	84
9	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)	86
10	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร (บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)	89
11	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร (การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)	92
12	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการบริหารและบริการ หลักสูตร (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน)	94
13	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการดำเนินการเรียน การสอนตามหลักสูตร (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)	98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

14	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง	101
15	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)	103
16	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน)	106
17	แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร)	109
18	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)	114
19	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์การบริหารและบริการหลักสูตร (บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)	118
20	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)	122
21	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน)	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

22	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)	131
23	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง)	135
24	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)	138
25	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน)	142
26	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร)	146
27	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)	152
28	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)	157

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

29	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)	161
30	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน)	164
31	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)	171
32	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง)	175
33	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร)	179
34	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอน ตามหลักสูตร (การนิเทศและพัฒนาคณากรทางการสอน)	183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

35	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร)	187
36	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)	193
37	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)	197
38	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)	201
39	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอันต่อการเรียนการสอน)	204
40	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)	210

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
41	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง) 214
42	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน) 218
43	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน) 222
44	เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร) ... 226
45	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร 232
46	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร 234
47	ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร 236

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในฐานะที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาเป็นฝ่ายผลิตบุคลากรในสาขาต่าง ๆ เพื่อป้อนแก่องค์การและทุกภาคของการพัฒนา การศึกษานอกจากจะทำหน้าที่ผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามต้องการของผู้ใช้เพื่อสนองการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับให้เข้ากับสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ไม่เป็นที่ปัญหาต่อสังคม ฉะนั้น การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมและเป็นการสร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม การศึกษาจึงเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา การเมือง สังคม และ วัฒนธรรมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531 : 1)

เมื่อการศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าวแล้ว การจัดการศึกษาควรจัดให้สนองความต้องการของสังคม โดยเฉพาะการผลิตกำลังคนในระดับกลางทางด้านอาชีวศึกษา รัฐบาลมีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจะเร่งให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ครบทุกคนในปีการศึกษา 2540 และจะทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจำนวนนักเรียนเข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วย ผลจากการรับนักเรียนที่ผ่านมาพบว่า อัตราการเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 สาขาศาสตร์มีแนวโน้มสูงขึ้นกล่าวคือ ในปีการศึกษา 2530 - 2533 สัดส่วนการเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 สาขาศาสตร์ : สาขาศาสตร์ จะเท่ากับ 61 : 39, 59 : 41, 56 : 44 และ 52 : 48 ตามลำดับ (สมชัย วุฒิปรีชา, 2536 : 3) และจากผลการติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม:3) รุ่นแรกของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 4) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ออกไปประกอบอาชีพร้อยละ 59.30 เรียนต่อสาขาศาสตร์หรือสาขาวิชาหรือละ 26.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนต่อสายสามัญ (ม.4) ร้อยละ 11.80 และอีก 2.50 ซึ่งไม่ตัดสินใจจะเห็นได้ว่าแนวโน้มความต้องการด้านอาชีวศึกษาจะสูงขึ้น ฉะนั้นการจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ควรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสามารถประกอบอาชีพได้ตามศักยภาพของตนเอง (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2532 : 18) แต่สถาบันการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ผลิตกำลังคนในระดับนี้ไม่สามารถผลิตได้ตามต้องการ (กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : 1) ถึงแม้จะมีสถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนด้านอาชีพในระดับกลางหรือช่างฝีมือคือ วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัดในแต่ละจังหวัดจะมีอยู่ 1 หรือ 2 แห่งเท่านั้น และบางจังหวัดมีสถานศึกษาของภาคเอกชนเปิดดำเนินการด้านอาชีวศึกษาอยู่ แต่ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เข้าเรียนค่อนข้างสูงทำให้ผู้มีรายได้น้อยไม่สามารถส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษได้ รัฐจึงมีนโยบายจัดการศึกษาให้สนองกับความต้องการของผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา เพื่อเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ความความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีความต้องการกำลังคนในระดับกลางที่เพิ่มมากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการจึงมุ่งขยายการจัดการศึกษาวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้กว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ตลาดแรงงาน และสถานประกอบการอาชีพอิสระในท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการจึงให้กรมสามัญศึกษาร่วมมือกับกรมอาชีวศึกษา เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรที่มีความพร้อมอยู่ในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และครู-อาจารย์ ด้านวิชาชีพในระดับหนึ่ง เพื่อเป็นการผลิตกำลังคน เพิ่มขีดความสามารถในการขยายการจัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้นระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 200 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนเปิดทำการสอนได้เพียง 1 ห้องเรียน การเปิดสอนต้องไม่กระทบกระเทือนต่อโรงเรียนที่เปิดสอนอยู่แล้วทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยมุ่งเน้นให้เปิดสอนในโรงเรียนระดับอำเภอ เพื่อต้องการกระจายโอกาสให้กับนักเรียนในชนบทได้มีโอกาสเข้าเรียนให้มากที่สุด

ในปีการศึกษา 2535 กรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 22 โรงเรียน และในจำนวน 22 โรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้เปิดทำการสอน 3 ประเภทวิชา คือ พณิชยกรรม 12 โรงเรียน เกษตรกรรม 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียน คหกรรม 4 โรงเรียน (กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2532 : 2) ต่อมาในปีการศึกษา 2536 ได้เปิดทำการสอนเพิ่มขึ้นอีก 30 โรงเรียน คือ พาณิชย์กรรม 9 โรงเรียน เกษตรกรรม 6 โรงเรียน คหกรรม 8 โรงเรียน พร้อมทั้ง เปิดประเภทวิชาเพิ่มขึ้นใหม่ ได้แก่ ศิลปหัตถกรรม 2 โรงเรียน ช่างอุตสาหกรรม 5 โรงเรียนซึ่งเปิดทำการสอนสาขาช่างกลโลหะ 2 โรงเรียนและสาขาช่างไฟฟ้า 3 โรงเรียน (กรมสามัญศึกษา สำนักงานโครงการพิเศษ 2536 : 2-3)

ในแต่ละประเภทวิชาที่เปิดทำการสอนจะต้องมี "หลักสูตร" เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของสังคม (চারু บัวศรี, 2524 : คำนำ) และเมื่อมีหลักสูตรแล้ว การนำหลักสูตรไปใช้จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับบรรยากาศในการนำหลักสูตรไปใช้ (สมิทร คุณากร, 2520 : 131) สิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามหลักสูตร ต้องอาศัยการบริหารหลักสูตรที่ดี ซึ่งผู้รับผิดชอบก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยร่วมมือกันในการวางแผนหลักสูตร (สันต์ ชรรมบำรุง, 2525 : 198) ดังนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์จะต้องหาวิธีการหรือวิธีบริหารหลักสูตรที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติและทักษะตลอดจนค่านิยมของการเป็นพลเมืองดี

การนำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นครั้งแรกในสภาพที่มีข้อจำกัดหลาย ๆ ด้าน เช่น ความพร้อมของบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ ฯลฯ นั้น จึงย่อมประสบปัญหาในการดำเนินการใช้หลักสูตรอยู่บ้าง (กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2535 : 9-11) จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเมื่อ พ.ศ. 2535 ก็ได้พบปัญหาหลายประการในการดำเนินการคือ ในระดับจังหวัดพบว่า การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ค่อนข้างเร่งด่วนจึงทำให้ส่วนใหญ่ขาดการประสานและการทำความเข้าใจอย่างชัดเจนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดและขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนจากกรมสามัญศึกษาในการสนับสนุนทรัพยากรเป็นการเฉพาะ เพื่อช่วยเหลือหน่วยงานในระดับจังหวัดและโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานตามโครงการนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ ส่วนในระดับสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นพบว่า งบประมาณสำหรับค่าเนิการไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ ห้องเรียนห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ การเรียนการสอนขาดแคลนค่อนข้างมาก เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ในด้านบุคลากรนั้นขาดแคลนครูสอนวิชาชีพค่อนข้างมาก ครูบางส่วนไม่เข้าใจหลักสูตร ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผลขาดการตรวจสอบและการนิเทศจากหน่วยงานระดับต่าง ๆ ตลอดจนขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินการโรงเรียนไม่ได้รับความดูแลเอาใจใส่จากหน่วยงานต้นสังกัดทั้งในระดับกรมและระดับจังหวัดและประการสำคัญคือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. ส่วนวิทยาลัยที่เลี้ยงกรมสามัญศึกษามีความเชื่อมั่นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาจะได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัยเทคนิคหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่วิทยาลัยที่เลี้ยงไม่สามารถไปช่วยสอนได้ เพราะมีครูที่ทำการสอนมาก รวมทั้งวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนของวิทยาลัยไม่เพียงพอที่จะให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนมัธยมศึกษาได้

การศึกษาปัญหาการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ดังกล่าวข้างต้นเป็นการศึกษาปัญหาในภาพรวมอย่างกว้าง ๆ และการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านมา (สงบ ลักษณะ และคณะ, 2536 : 6-7) ได้กล่าวถึง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดแผนการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนยังขาดเอกสารหลักสูตรและคู่มือต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาชีพขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิชาชีพโดยตรง ขาดสถานที่ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ผู้ปกครองและนักเรียนไม่สนใจที่จะเลือกเรียนวิชาชีพ ต้องการเรียนแต่วิชาการ เพราะมุ่งจะเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปอีก การใช้สถานประกอบการฝึกอาชีพนอกโรงเรียน สถานฝึกอาชีพส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน คีพอ และสถานฝึกมีขนาดเล็ก อุปกรณ์มีจำกัด เจ้าของสถานฝึกงานไม่มีเวลาที่จะสอนหรือดูแลได้ทั่วถึง ครูผู้สอนไม่สะดวกในการเดินทางไปดูแลนักเรียน มีปัญหาค่าใช้จ่ายและการนิเทศ (นงราม เศรษฐพานิช และคณะ, 2536 : 20) ได้สรุปไว้ว่า การเปิดสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรนั้น 1) สาขาวิชาชีพที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับแผนการผลิตของชุมชน 2) ผู้บริหารจะต้องมีความสนใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพและมองเห็นศักยภาพของชุมชนเป็นผู้บริหารงานอย่างมีเป้าหมายและเป็นนักพัฒนา 3) ครูผู้สอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความเอาใจใส่ รู้จักพัฒนาความรู้ใช้เวลา และมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนมีขวัญและกำลังใจ 4) มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นทั้ง ความรู้ทักษะ และการปลูกฝังทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพ

เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่กระจ่างชัดและเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความสนใจและ เห็นสมควรว่าน่าจะได้มีการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด โดยเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ที่เปิดสอนเป็นครั้งแรก โดยที่จะให้การเรียนการสอนสาขาวิชานี้ได้พัฒนาและ ก้าวหน้าทันต่อเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งยังเป็นการผลิตกำลังคน ที่มีคุณภาพและปริมาณให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ให้ผู้ใช้แรงงานได้เห็นคุณค่า ของการผลิตกำลังคนในระดับกลางจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ดังนั้น ใน การศึกษารังนี้จะเป็นการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภท วิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ปัญหาที่เป็นจริงของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอน โดยการศึกษา 3 ด้าน คือ การบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยการศึกษาจากการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงในการใช้หลัก สูตรในโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของผู้ บริหารและครู-อาจารย์
2. เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์
3. เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

4. เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มขนาดเล็กกับผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา แตกต่างกัน

3. ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กกับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา แตกต่างกัน

แนวความคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ ได้รับแนวความคิดเบื้องต้นจากแนวความคิดของ สัจด์ อูทรานนท์ (2532 : 263-271) ซึ่งได้กล่าวถึงการใช้หลักสูตรว่า มีงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ซึ่งแต่ละด้านมีงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ได้แก่

1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร หลักสูตร เป็นตัวกำหนดทิศทางของการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะ การปลูกฝังเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเสริมสร้างความเจริญเติบโตและพัฒนาทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตของคนที่อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข ส่วนองค์ประกอบของหลักสูตรนั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนา

1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร หมายถึง การเตรียมบุคลากรในโรงเรียนหรือบุคคลภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดขึ้น วิธีการที่ใช้ในการทำความเข้าใจอาจเป็นการประชุมชี้แจง การอบรม การประชุม การสัมมนา การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดขึ้น

1.3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง งบประมาณที่สถานศึกษาได้วางแผนการใช้จ่ายเงิน ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษาจะได้รับเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในการเรียนการสอนเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนวัสดุฝึกของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดปีการศึกษา

1.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร เช่น การบริการห้องสอน ห้องเฉพาะวิชา บริการเกี่ยวกับห้องสมุด บริการสื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ตลอดจนบริการแนะแนว

2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจัดขึ้นโดยครูเพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนำหลักสูตรไปใช้สู่ภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องพิจารณา

ถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร และการจัดให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร และการให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง

2.2 การประสานงานกับสถานประกอบและวิทยาลัยที่เลี้ยง หมายถึง สถานประกอบกิจการที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ผู้บริหารและบุคลากรผู้ใช้หลักสูตรจะต้องศึกษาและหาวิธีการที่จะประสานงานกับสถานประกอบการด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ตลอดจนทั้งประสานงานกับวิทยาลัยที่เลี้ยงที่จะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการใช้หลักสูตรและให้ความช่วยเหลือในส่วนที่สามารถทำได้

2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักการของหลักสูตรจะบ่งบอกถึงความสำเร็จผลของหลักสูตร ครูผู้สอนจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงจุดประสงค์และจุดเน้นของหลักสูตรให้ชัดเจน ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวัดและประเมินผลให้เข้าใจตามข้อกำหนดและวิธีการต่าง ๆ อย่างถูกต้องครบถ้วน จะช่วยให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่

3.1 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง ในระหว่างการใช้หลักสูตร อาจมีการดำเนินการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูผู้ใช้หลักสูตร เพื่อให้ครูดำเนินการใช้หลักสูตรถูกต้องและพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง ภาระกิจที่เกี่ยวกับการจัดศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน

ขอบเขตของทฤษฎีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1

พ.ศ.2533) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โดยจะศึกษาในขอบเขตของเนื้อหาและประชากร ต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน รวมจำนวนผู้บริหาร 230 คน ครู-อาจารย์ 140 คน ประชากรผู้บริหารและครู-อาจารย์ดังกล่าว จำแนกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดโรงเรียนได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนเกินกว่า 30 ห้องเรียนขึ้นไป จำนวน 6 โรงเรียน คือ

- 1.1.1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี
- 1.1.2 โรงเรียนสะเดา "บรรลือชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์" จังหวัดสงขลา
- 1.1.3 โรงเรียนอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- 1.1.4 โรงเรียนพิชัย จังหวัดอุดรธานี
- 1.1.5 โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์
- 1.1.6 โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ของโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนไม่เกิน 30 ห้องเรียน จำนวน 6 โรงเรียน คือ

- 2.1.1 โรงเรียนสกลวิสุทธิ จังหวัดสมุทรสงคราม
- 2.1.2 โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา จังหวัดพิจิตร
- 2.1.3 โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา จังหวัดเลย
- 2.1.4 โรงเรียนนาก่อนพัฒนา จังหวัดนครพนม
- 2.1.5 โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี
- 2.1.6 โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา จังหวัดปัตตานี

การศึกษาคั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมด

2. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าที่มุ่งศึกษาจากการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) เฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2535 ซึ่งการศึกษาค้นคว้านี้ได้จำแนกปัญหาในการใช้หลักสูตรออกเป็น 3 ด้าน คือ

2.2 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

2.2.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

2.2.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร

2.2.3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน

2.2.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน

2.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.2 การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง

2.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2.3.1 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

2.3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของประชากร

3.1.1 ตามตำแหน่งหน้าที่ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ การอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้างานห้องสมุดหัวหน้างานวัดประเมินผล และหัวหน้าสื่อการเรียนการสอน

2) ครู-อาจารย์ ประกอบด้วย ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ

3.1.2 ขนาดโรงเรียน คือ ขนาดของโรงเรียนที่เป็นต้นสังกัดของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ โดยจำแนกออกเป็น 2 ขนาด คือ

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการใช้หลักสูตร ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ด้าน

3.2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

- 1) หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
- 2) บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร
- 3) การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน
- 4) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน
  - การจัดอาคารเพื่อการเรียนการสอน
  - สื่อการเรียนการสอน
  - ห้องสมุด
  - บริการแนะแนว

3.2.2 ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่

- 1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2) การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง
- 3) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่

- 1) การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
- 2) การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้หลักสูตร หมายถึง การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2535

2. ปัญหาในการใช้หลักสูตร หมายถึง ปัญหาในการดำเนินงานการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2535 ที่จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ได้จากการสอบถามสอบถามความรู้เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร

2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง การบริหารและบริการเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน

2.2 การดำเนินการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การบริหารและวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

2.3 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3. ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติราชการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้างานห้องสมุด หัวหน้างานวัดและประเมินผล หัวหน้าสื่อการเรียนการสอน

4. ครู-อาจารย์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกและหมวดกิจกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

5. สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบกิจการโดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน เช่น บริษัท โรงงาน ห้างร้าน ฯลฯ

6. วิทยาลัยพี่เลี้ยง หมายถึง วิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่กรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษาได้ทดลองให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนจำแนกตามเกณฑ์จำนวนห้องเรียน กล่าวคือ โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนไม่เกิน 30 ห้องเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนมากกว่า 30 ห้องเรียน จัดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่

บทที่ 2

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น
(ปวช.) สาขาวิชาชีพช่างการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษานั้น ในการศึกษา
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะนำเสนอในรายละเอียดต่อไปนี้

การอาชีวศึกษา

1. ความหมายของการศึกษา ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำนิยามของ
การอาชีวศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

เมธี ปิณฑานนท์ (เอกสารอรรถาธิบาย : 50) การอาชีวศึกษา คือ การศึกษา
เพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาสำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงาน
ต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป
วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชา
ต่าง ๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

ชญ์ แสงศักดิ์ (2517 : 60) การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาวิชาแขนงใดที่ช่วย
ให้คนเราออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว การอาชีวศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อ
การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและการฝึกอาชีพย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความ
เจริญก้าวหน้าของสังคม

Merriam (1965 : 2516) การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาสำหรับอาชีพเฉพาะ
ในด้านเกษตร การค้าคือ อุตสาหกรรม โดยเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างการสอนภาคทฤษฎีกับ
ภาคปฏิบัติ เป็นการจัดการในระดับอุดมศึกษาในแผนกพาณิชยกรรม และแผนกช่างเทคนิค และ
โดยสถาบันเฉพาะของวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นเช่น วิทยาลัยเกษตรโรงเรียนช่างวิศวกรรมหรือสถาบัน
เทคนิคต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Harris (1960 : 1535) การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ ตามความพอใจของแต่ละบุคคลและเพื่อสนองความต้องการของสังคม อาชีวศึกษาเป็นการศึกษา เฉพาะ ซึ่งแยกจากการศึกษาสามัญและสมาคมอเมริกันได้ให้ความหมายว่าการอาชีวศึกษาคือ การศึกษาที่มุ่งพัฒนาทักษะ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะคิด นิธิยในการทำงานและความรู้ ในคุณค่าของงานอาชีพและนำเอาสิ่งเหล่านี้ไปใช้เพื่อทำงานก้าวหน้าและเป็นพื้นฐานในการ ทำงาน

วิเวก ปางพลพิงค์ (2523 : 1) การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่ มุ่งให้การศึกษ การฝึกกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การ ศึกษาวิชาชีพนั้นอาจดำเนินการได้ทั้งในระบบโรงเรียน กล่าวคือ มีหลักสูตรกำหนดเวลาไว้ แน่นนอน หรือดำเนินการแบบนอกโรงเรียน เช่น มีความรู้จากพ่อแม่ จากการฝึกอบรมทำงาน โรงงาน จากการแนะนำส่งเสริมจากหน่วยงานเอกชนหรือราชการ เป็นต้น

ภิญโญ สาธร (2526 : 273) การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไป ประกอบอาชีพทุกชนิด โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาและครูเป็นผู้สอน มีรัฐสนับสนุนและควบคุม ให้ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน เพื่อมิให้เป็นการลงทุนทางการศึกษาโดย เปล่าประโยชน์

บุศรินทร์ ปัทมาคม (2527 : 34) การอาชีวศึกษา คือ การให้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่ง ประกอบไปด้วยความรู้ความชำนาญในการที่จะให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ การ อาชีวศึกษาของประเทศใดก็ตามจะต้องจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคมและให้เหมาะสมกับแนวทาง เศรษฐกิจของประเทศ

พานิต มงคล (2531 : 1) การอาชีวศึกษา คือ การจัดการศึกษาหรือการศึกษา อบรมทางด้านอาชีพต่าง ๆ ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เพื่อผลิตกำลังคนหลายระดับด้วยกัน ตั้งแต่ระดับแรงงานทั่วไปไม่ต้องฝึก (Un-Skined) คือ วิชาชีพขั้นต้น-ขั้นกลางไปจนถึงระดับกึ่ง วิชาชีพขั้นสูง (Semi-Professional)

สรุปความหมายของการอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพที่เน้น หนักภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ โดยศึกษาทฤษฎีสัมพันธ์และการศึกษาพื้นฐานทั่วไปทั้งในและนอกระบบ

เพื่อเตรียมตัวสู่โลกอาชีพที่ผู้เรียนได้เลือกไว้ โดยนำความรู้ไปเป็นพื้นฐานการปฏิบัติงานในการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบอาชีพตามความต้องการของสังคมและสภาพเศรษฐกิจของประเทศ

1.2 แนวนโยบายการศึกษาของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพ

สำหรับนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7

(พ.ศ. 2535-2539) มุ่งเร่งรัดจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและประเภทการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย โดยให้มีการเร่งรัดให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน ทำการศึกษาและทบทวนถึงความต้องการกำลังคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนกำลังคน ทำการศึกษาและทบทวนถึงความต้องการกำลังคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนและเร่งการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนและเร่งการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ รวมทั้งจัดให้มีกลไกสำหรับเชื่อมโยงระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ได้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน และประสานการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมร่วมกัน นอกจากนี้ให้มีการจัดฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อยกระดับช่างฝีมือของสถานประกอบการและการฝึกอบรมก่อนเข้าทำงาน ตลอดจนการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการประกอบอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะการบริหารและการจัดการและปลูกฝังนิสัยรักที่จะเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนให้มีการฝึกปฏิบัติเพื่อการออกไปประกอบอาชีพได้ ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการจัดฝึกอบรม การวิจัยและพัฒนา โดยการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งให้มีการจัดสรรทรัพยากรและประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อผลิตกำลังคนให้เพียงพอและสอดคล้องสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ (เนงลักษณ์ พหลเวช, 2536 : 73)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศตั้งแต่ พ.ศ. 2520 เป็นต้นมาจนถึงปี พ.ศ. 2536 ได้กล่าวถึง การอาชีวศึกษาไว้ว่าเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ กันตามความต้องการของท้องถิ่น และสังคม โดยได้กำหนดแนวนโยบายการศึกษาของรัฐเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาไว้คือ รัฐพึงสนับสนุนการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวาง และให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้ง

ในรูปแบบที่จัดให้ผสมผสานเข้าไว้ในการศึกษาทุกระดับ และที่จัดเป็นเอกเทศตามความจำเป็น ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นความรู้ ความสามารถด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่สนับสนุนการเกษตร เป็นสำคัญในส่วนของการศึกษาวิชาชีพในการศึกษานอกโรงเรียน มุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสมีก อาชีพระยะสั้น เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่ต้องการได้ หรือฝึกเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดในอาชีพ ที่กำลังประกอบอยู่หรือที่จะประกอบต่อไปให้สมบูรณ์ หรือเพื่อสามารถประกอบอาชีพนั้น ๆ ได้ดีขึ้น

จากแนวนโยบายการศึกษาของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพนั้น กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านอาชีพมีนโยบายที่จะผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยจัดหลักสูตรหลายระดับที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเองและต่อเนื่อง ให้โอกาสผู้เรียนออกไป ประกอบอาชีพหรือจะเลือกศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปอีกก็ได้ ในการผลิตกำลังคนแต่ละปีจะมี แรงงานเข้าสู่ตลาดแรงงานจำนวนมาก (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2531 : 1-3) การ จัดอาชีวศึกษาชุดใหม่จะต้องสนองตลาดแรงงานในสองลักษณะคือ ด้านปริมาณและคุณภาพ ใน ด้านปริมาณจะต้องลดในสาขาที่ผู้จบการศึกษาวางงานมาก และเพิ่มปริมาณในสาขาที่ขาดแคลน โดยนำข้อมูลจากการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ข้อมูลจากกรมแรงงานและสถานประกอบการ มาพิจารณาด้านคุณภาพต้องจัดให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทุกประเภททุกระดับมีคุณภาพเป็นที่พอใจ ของลูกค้าคือ นายจ้างตลาดแรงงาน มิใช่เพียงเรียนจบตามหลักสูตรเป็นที่พอใจของครู-อาจารย์ เท่านั้น (กรมอาชีวศึกษา, 2530 : 6) เป้าหมายหลักในการจัดวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษาคือ การพัฒนาคุณภาพ และจุดมุ่งหมายปลายทางสำคัญคือ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่สอดคล้องกับ การปฏิบัติงาน (พิเชษฐ์ คงทน, 2528 : 6)

3. แนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพของกรมสามัญศึกษา

กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2537 : 42-47) ได้ระบุไว้ว่า ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กรมสามัญศึกษามีวัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ เร่งส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีใจรัก มีค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ มี รายได้ระหว่างเรียน มองเห็นช่องทางในการทำมาหากิน พร้อมทั้งจะหาความรู้และประสบการณ์

เพิ่มเติมหรือออกไปประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ

3.2 นโยบาย ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีใจรัก มีค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ มีรายได้ระหว่างเรียน มองเห็นช่องทางในการทำมาหากิน พร้อมทั้งหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมหรือออกไปประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ

3.3 มาตรการตามนโยบาย

3.3.1 ปรับปรุงและส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมด้านอาชีพทั้งในและนอกหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน รักที่จะเป็นผู้ประกอบการ เข้าใจกระบวนการของการประกอบการเห็นช่องทางในการทำมาหากิน และมีรายได้ระหว่างเรียน โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์ การรวมกลุ่มทำงานหรือการจัดบริษัทจำลองและอื่น ๆ เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม

3.3.2 ให้มีการจัดตั้งกองทุนและการระดมเงินทุน ทั้งในด้านเงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ อาคารสถานที่ และที่ดินที่จำเป็น ทั้งภาครัฐ เอกชน และผู้เรียนเองเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ

3.3.3 ให้โรงเรียนประสานและร่วมมือกับสถานประกอบการ สถานศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน จัดส่งผู้เรียนไปฝึกงานหรือประกอบอาชีพ รวมทั้งสนับสนุนให้โรงเรียนร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์จำหน่าย แสดงผลผลิตและใช้เป็นสถานที่ฝึกงานของผู้เรียน

3.3.4 ส่งเสริมให้โรงเรียนทำหน้าที่แนะแนวอาชีพแก่ผู้เรียน และผู้ที่สำเร็จการศึกษา ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานการจัดหางานหรือบริการข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความต้องการแรงงานและแนวทางการประกอบอาชีพในแต่ละท้องถิ่น

4 หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา

วีระวัฒน์ อุตฺยรัตน์ (2526 : 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ว่าจะการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนระดับใด เพื่อป้อนตลาดแรงงานส่วนไหนการอาชีวศึกษาจะยึดหลักการพื้นฐานที่สำคัญ

2 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 ผู้สอนและผู้เรียนทางอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเข้าในบทบาทความสำคัญของการอาชีวศึกษา จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ฉะนั้นโปรแกรมการอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ จึงจัดดำเนินการภายใต้หลักการและความมุ่งหมายของการให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำและมีงานทำตามที่ได้ศึกษาอบรม จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5 ระดับหลักสูตรการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา (2530 : 18) ปัจจุบันการจัดอาชีวศึกษาผลิตนักศึกษาใน 6 ระดับการศึกษา คือ

5.1 ระดับประกาศนียบัตร (หลักสูตรระยะสั้น) เป็นหลักสูตรเพื่อผลิตคนงานระดับกึ่งฝีมือและช่างฝีมือ รับผู้เข้าฝึกอบรมที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลาที่ใช้แตกต่างกันออกไป เช่น 2 เดือน 3 เดือนครึ่ง หรือ 1 ปี สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ ซึ่งรับสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ม.3 หรือเทียบเท่า

5.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาเรียน 3 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3)

5.3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาศึกษา 2 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

5.4 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้เวลาศึกษา 2 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) หรือเทียบเท่าหรือมัธยมศึกษาปี 5 (ม.ศ.5)

5.5 ระดับประกาศนียบัตรประโยศครูมัธยม (ปม.) ใช้เวลาศึกษา 1 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

5.6 ระดับปริญญาตรี ใช้เวลาการศึกษา 2 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

6 ระดับวิชาชีพในการจัดการอาชีวศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ (2520 : 9) ได้ระบุไว้ว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ กัน ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม

ในการผลิตกำลังคน (จรรยา ชูลาก 2524 : 319-320) กล่าวไว้ว่า กรมอาชีวศึกษาผลิตคนที่มีคุณภาพได้มากเท่าไร ก็ย่อมจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชาติ กำลังคนที่การอาชีวศึกษาผลิตออกได้เป็น 4 ระดับ คือ

6.1 ช่างกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Working) จัดเป็นผู้มีความรู้ขั้นพื้นฐานของงานช่าง สามารถปฏิบัติงานช่างได้แต่ไม่จำเป็นต้องมีฝีมือ ได้แก่ พวกฝึกงานระยะสั้น โดยไม่ต้องการความรู้ทางทฤษฎีหรือพวกประเภทแรงงานที่ปฏิบัติงานจนมีประสบการณ์ก็สามารถเป็นช่างกึ่งฝีมือได้

6.2 ช่างฝีมือ (Skilled Working) จัดเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการทำงานเป็นอย่างดี มีความละเอียดรอบคอบ ให้คุณภาพในผลงาน มีความรักและอดทนต่อการทำงานทางช่าง ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นเวลานานจนเกิดความชำนาญ มีความรู้ทางทฤษฎีบ้างเพียงพอไปเสริมงานปฏิบัติ

6.3 ช่างเทคนิค (Technician) ระดับอนุปริญญาหรือระดับเทคนิค ทำหน้าที่รองลงมาจากระดับปริญญาตรี หน้าที่ของช่างเทคนิคเป็นผู้คอยดูแลการทำงานของช่างฝีมือ คอยให้คำแนะนำปรึกษา มีความรู้เรื่องการทำงานเป็นอย่างดี มีความรู้ในทฤษฎีช่างมากพอที่จะแก้ปัญหาการปฏิบัติของช่างฝีมือ แต่อาจไม่จำเป็นต้องมีฝีมือในทางปฏิบัติ

6.4 วิศวกรหรือระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) เป็นการเรียนในระดับปริญญาเป็นพวกที่ต้องการความรู้ทางด้านทฤษฎี ทำงานเกี่ยวกับการคิดคำนวณ วิเคราะห์ วิจัยเป็นผู้ออกแบบแผนการผลิต เป็นนักค้นคิดปรับปรุงไม่ต้องการความรู้เรื่องฝีมือ

7 ปัญหาในการจัดอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา (2528 : 9) ได้รวบรวมปัญหาในการจัดอาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

7.1 ความเจริญอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี โดยเฉพาะในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมของเอกชน ทำให้การผลิตกำลังคนบางส่วนไม่สอดคล้องกับความต้องการบาง

เอกสารวิชาและภาคีแคว้นบางสาขาวิชา เนื่องจากการปรับตัวในระดับการศึกษาเป็นไปตามขั้น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนและต้องใช้เวลา

7.2 มีหลายหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ จัดอาชีวศึกษาแต่ขาดระบบงานที่จะดำเนินการประสานสัมพันธ์ให้การจัดการอาชีวศึกษาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

7.3 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เล็งอำนาจต่อการปลูกฝังทัศนคติและทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ

7.4 การปรับปรุงคุณภาพยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ เนื่องจากความจำกัดของงบประมาณ ซึ่งนำมาใช้ดำเนินงานปกติและเสริมในส่วนที่มีการขยายปริมาณการรับนักเรียน

7.5 ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับการวิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลด้านอาชีวศึกษาที่เป็นระบบและต่อเนื่อง

7.6 ไม่มีหน่วยงานใดที่สามารถคาดคะเนหรือให้ข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาแต่ละสาขางาน

7.7 ขาดระบบการกำหนดมาตรฐานและการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานสำหรับบุคคลที่จะทำงานโดยเฉพาะในสาขาวิชาที่เป็นอันตรายหรือที่ต้องการความมั่นคงแข็งแรงเพื่อความปลอดภัย

7.8 อัตราการเรียนต่อของผู้สำเร็จระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ค่อนข้างสูง เนื่องจากค่านิยมของสังคมและโอกาสการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่า

7.9 ขาดแคลนครูวิชาชีพระดับปริญญาตรีในหลายสาขาวิชาเนื่องจากขาดแรงจูงใจด้านเงินเดือน สวัสดิการ และอื่น ๆ ในการเข้ารับราชการครู แม้ว่าจะมีการให้ทุนการศึกษาแต่ก็มีผู้ขอใช้ทุนคืนแทนที่จะเข้ารับราชการครู

7.10 อาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ ในบางสถานศึกษายังไม่ได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน เนื่องจากความจำกัดของงบประมาณ

7.11 ความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อการฝึกงานของนักเรียน/นักศึกษา การฝึกอบรมครู และการใช้วิทยากรจากสถานประกอบการในพื้นที่ทำได้อย่างจำกัด เนื่องจากในบาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า จังหวัด ไม่มีสถานประกอบการที่มีลักษณะงานสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา ไม่วากรณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.12 การรับงานการค้าเพื่อให้นักเรียน/นักศึกษา ได้ปฏิบัติงานจริงทำได้
ในขอบเขตจำกัด เนื่องจากความไม่คล่องตัวในการดำเนินงานตามระเบียบปฏิบัติ

7.13 ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดเทคนิค
การจัดการกำหนดมาตรฐานงานและการประเมินราคา

7.14 การให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชนทั้งในชนบทและเมือง โดยดำเนินการเอง
และให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาบริการะมากด้าน ค่าใช้จ่าย ซึ่ง
มักต้องเจียดจ่ายจากงบประมาณปกติ

8. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

เรื่อง ศรีขาว (2530 : 61-63) ได้กล่าวไว้ถึงสภาพการจัดการเรียนการสอน
ไว้ ดังนี้

8.1 นักเรียนมัธยมตอนต้นมัชเชียวเกินกว่าที่จะฝึกทักษะอาชีพได้ จนสามารถ
ประกอบอาชีพได้ ได้เพียงแนวทางเลือกศึกษาต่ออาชีพ

8.2 โครงการหลักสูตรยังไม่เอื้อต่อการจัดฝึกอาชีพได้

8.3 อาคารพิเศษและโรงฝึกงานมีน้อยไม่พอกับการจัดนักเรียนเข้าฝึกงาน

8.4 โรงเรียนมักจัดวิชาอาชีพตามที่โรงเรียนมีความถนัดของครูผู้สอนเท่านั้น
หากครูย้ายไป ไม่มีครูทดแทน นักเรียนที่เลือกเรียนจะไม่มีครูสอนให้

8.5 ค่าวัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ได้รับงบประมาณช่วยเหลือจาก
รัฐบาลเหมือนโรงเรียนอาชีพอื่น ๆ นักเรียนต้องซื้อหาเอง หรือเจียดจ่ายจากเงินบำรุงการ
ศึกษาของโรงเรียนอย่างจำกัด ทำให้การปฏิบัติงานมีน้อย

8.6 ทิศนคติของครู ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน สนับสนุนวิชาชีพน้อย เพราะ
จัดซากกว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญ

8.7 ความเป็นเอกภาพทางการศึกษาของการศึกษาต่อเนื่องไม่มี เช่น ระดับ
ม.ต้น สนใจเรียนวิชาเกษตรกรรม แต่เมื่อไปสมัครเรียนต่อระดับ ปวช. เกษตรกรรม ต้องสอบ
วิชาสามัญเข้าเรียน

8.8 ผลดีที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนวิชาอาชีพในชั้นมัธยมศึกษา มักจะเกิดขึ้น

เมื่อไปศึกษาขั้นสูงขึ้นแล้วหรือการสร้างงานใหม่ขึ้นมาเมื่อจบมัธยมศึกษาแล้ว
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.9 จากสถิติของผู้ใช้แรงงานต่างประเทศในระหว่าง 2515-2530 ปรากฏว่าผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้นมีโอกาสมากกว่า เพราะได้รับการศึกษาในท้องถิ่นที่ประจำเป็น 2 อย่าง คือ ภาษาอังกฤษและวิชาการงานอาชีพช่างอุตสาหกรรม แม้จะฝึกเพิ่มเติมจากกรมแรงงานก็ใช้เวลาน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้เรียนวิชาชีพมาแล้ว

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

1.1 หลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะ การปลูกฝังเจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเสริมสร้างความรู้ ทัศนคติและพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตของตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ต่าง ๆ กัน เช่น

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 126) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่นักเรียนพึงได้รับภายใต้การนำของครูหรือโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังจะให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนกล่าวคือ ทั้งร่างกายและสังคม

กัญญา สาธร (2518 : 270) หลักสูตร น่าจะหมายถึง โครงการศึกษาที่กำหนดให้โรงเรียนเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษา หรือโครงการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาคตามแผนการศึกษานั้นเอง หลักสูตร คือ โครงการเตรียมนักเรียนหรือเยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม สังคมแต่ละสังคมไม่จำเป็นที่จะต้องหรือมีความจำเป็นเหมือนกันสังคมไทยย่อมแตกต่างจากสังคมอเมริกันและสังคมอื่น ๆ หลักสูตรไทย จึงต้องอาศัยกฎเกณฑ์ที่ได้รับการรวบรวมมาจากสภาพความต้องการและสภาพความจำเป็นของสังคมไทย การแปลวิสัยของหลักสูตรไทยไม่จำเป็นที่จะนำมาใช้ให้ดีในสภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สิ่งคมไทย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุน อมรวิวัฒน์ (2519 : 6-7) หลักสูตร คือ แนวกำหนดประสบการณ์ทั้งมวลที่มุ่งให้นักเรียนได้รับการศึกษา ทั้งในแง่วิจารณ์และพัฒนาทุกด้านครอบคลุมถึงการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิถีฝึกอบรมเด็กในชั้นเรียน หลักสูตรมีฐานะเป็นมาตรฐาน และเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน ครูจึงสามารถเติมเสริมแต่งให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและท้องถิ่นได้

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2519 : 108) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้กับเด็กได้เรียนเนื้อหา เจตคติแบบพฤติกรรม กิจกรรม สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อประมวลเข้ากันแล้วก็จะ เป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของเด็ก หลักสูตรคือ สิ่งใดก็ตามซึ่งมุ่งหวังจะเกิดการเรี ยนรู้แก่เด็ก

เอกชัย กิสุพันธ์ (2527 : 152-153) หลักสูตร หมายถึง การจัดประสบการณ์ในการเรียน เพื่อให้เด็กเรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมตามความต้องการของสังคม

เสริมศรี ไชยศรี (2520 : 3) หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับจากสถาบันหนึ่ง และยังหมายถึงประสบการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนการเรียนการสอน หรือการปฏิบัติจริงในโครงการต่าง ๆ

สุมิตร คุณากร (2530 : 3) หลักสูตร หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้ และ ประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ชวาล แพรัตกุล (2518 : 16) หลักสูตรเป็นผู้กำหนดขนาด ระดับและทิศทางของการศึกษาให้ครูเป็นผู้ดำเนินการตามหลักสูตร จึงมีความสำคัญเหมือนคัมภีร์ของการสอน การปรับปรุงและทุกเรื่องของการศึกษา

ก่อ สวัสดิพาณิชย์ (2514 : 12) หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่มีบัญญัติให้ครูสอนในโรงเรียนกิจกรรมที่ทำการเรียนการสอนกันจริง ๆ ซึ่งรวมถึงการวัดผลด้วย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 1) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ส่วนหนึ่งภายใต้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า กิจการ เกิดความคิดและทัศนคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตร โดยสรุปไว้เป็นข้อ ๆ เพื่อจะได้
ทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น กาญจนา คุณารักษ์ (2529 : 3) กล่าวว่า

1. เป็นวิชาหรือรายการเนื้อหาที่จะสอนในโรงเรียน
2. ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน
3. กิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์
4. สิ่งที่โรงเรียน ผู้ปกครอง และสังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับ

หรือมีคุณสมบัติในสิ่งนี้

5. พาหนะที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษา
6. สิ่งแวดล้อมทางการเรียนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
7. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน
8. แผนหรือแนวทาง หรือโครงการ หรือข้อกำหนดในการจัดการศึกษาของ

โรงเรียน

9. เอกสาร หนังสือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรอื่น ๆ เช่น

แผนการสอน คู่มือ แบบเรียน

10. วิชาความรู้สาขาหนึ่งที่ว่าด้วยทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติใน

การพัฒนาหลักสูตร

Carter V. Good (1973 : 465) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้

3 ประการ คือ

1. เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น
2. โครงสร้างของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอน หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับรวมทุกวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร
3. กลุ่มวิชาและประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหากลุ่มหนึ่งและประสบการณ์อีกกลุ่มหนึ่ง

จากความหมายของ "หลักสูตร" ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอสรุปได้ว่า หลักสูตร

หมายถึงปี โครงการประมวลความรู้ กิจกรรม และประสบการณ์ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การดำเนินการ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่จัดให้นักเรียนได้พัฒนาทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งของผู้มีส่วนรับผิดชอบในทุก ๆ ด้าน เพื่อจะได้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนา

กรมวิชาการ (2522 : 4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบเต็มรูปของหลักสูตรไว้

8 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาของสังคม
2. หลักการ คือ ทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. โครงสร้าง คือ กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร
4. จุดประสงค์ของการเรียนรู้แต่ละรายวิชา หมายถึง ความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติบางประการโดยเฉพาะรายวิชานั้น ๆ ซึ่งนักเรียนจะต้องรู้ ต้องมี หรือต้องปฏิบัติให้ได้
5. เนื้อหาของรายวิชา คือ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจทักษะและทัศนคติที่ต้องการ
6. วิธีสอน การสอนย่อมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้รู้จักคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น
7. สื่อการเรียน คือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในทักษะและทัศนคติตามที่ต้องการ
8. การประเมินผล เมื่อสอนไปแล้วจะต้องวัดดูว่านักเรียนได้เกิดมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะตามเนื้อหาของจุดประสงค์ของการเรียนรู้เพียงใดหรือไม่ และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรต่อไป

วิธีส ราชภัฏศรี (2522 : 10-12) ได้ให้ความเห็นว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบ
สำคัญ 4 ประการ คือ

1. หลักการและจุดมุ่งหมาย

1.1 หลักการของหลักสูตร หมายถึง แนวความคิดที่แสดงเจตจำนง
หรือเป้าหมายทั่วไปของหลักสูตร

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ วัตถุประสงค์ที่มุ่งถึงลักษณะเฉพาะที่
กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่าผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์อะไรบ้าง จึงจะเป็นประโยชน์
ต่อการดำรงชีวิตของตนและสังคมศูนย์กลางการเรียนรู้ หนังสือ วารสาร ใส่ทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

2. เนื้อหาวิชาและเวลาเรียน

2.1 เนื้อหาวิชา หรือประมวลประสบการณ์จัดได้ว่าเป็นสื่อหรือเครื่องนำ
ทางไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 เวลาเรียน เป็นการกำหนดว่าหลักสูตรนั้น ๆ จะต้องใช้เวลาเรียน
นานเท่าใด

3. การนำหลักสูตรไปใช้

3.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โดยเริ่มต้นแต่การตีความหมาย
ทำความเข้าใจในหลักการ จุดมุ่งหมาย การกำหนดรายละเอียด จัดทำและจัดหาเอกสาร
ประกอบกรเรียนการสอน

3.2 การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ หมายถึง การบริการที่จะเลือกอำนวยความสะดวก
ให้การใช้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล ได้แก่ การเตรียมบุคลากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ วัสดุฝึก และ
เครื่องมือการบริการห้องสมุด

3.3 การสอนของครูเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุด ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญใน
การนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะดีได้ต้องอาศัยการสอนที่ดีประกอบกัน

4. การประเมินผล

4.1 การประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการตาม
แนวทางที่หลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะดีได้ต้องอาศัยการสอนที่ดีประกอบกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้จำนวนหนึ่งขอสงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Taba (1962 : 4) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตร เพราะจุดมุ่งหมาย เป็นเครื่องมือชี้ถึงเป้าหมายและเจตนาของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นเช่นใด ความสำคัญของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมี ดังนี้

- 1.1 จะเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตร ได้อย่างเหมาะสม
- 1.2 จะเป็นแนวทางให้ครูได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน
- 1.3 จะบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าเขาคควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง ในลักษณะนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเป็นการล่วงหน้า
- 1.4 จะเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน
- 1.5 จะบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับหรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน
- 1.6 จะเป็นแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียนหรือสถาบันศึกษา ว่าควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยทั่วไป สัจด์ อูทรานันท์ (2532 : 201-202) กล่าวว่าไว้ว่า จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมาย เฉพาะ

จุดมุ่งหมายทั่วไป เป็นจุดมุ่งหมายที่กล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ และค่อนข้างเป็น ลักษณะของปรัชญา เน้นที่คำนึงมากกว่าการเน้นทางด้านจิตวิทยาหรือการเรียนการสอน

จุดมุ่งหมายเฉพาะ เป็นจุดมุ่งหมายที่เน้นการประยุกต์ใช้มากกว่าที่จะกล่าว อย่างกว้าง ๆ เชิงปรัชญา

2. เนื้อหา

เนื้อหาวิชาเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร เพราะเป็นส่วนที่สนองตอบต่อ ความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้ สุมิตร คุณากร (2520 : 102-103) ได้เสนอหลักเกณฑ์ การกำหนดเนื้อหาวิชาไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 มีความเชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละวิชา

2.2 สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม

2.3 ความสมดุลระหว่างความกว้างและความลึกซึ้ง หมายถึง

การให้ข้อมูล ขบวนการ และความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างเพียงพอที่ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจถึงหลักการ และความคิดรวบยอดไว้อย่างลึกซึ้ง

2.4 สนองความมุ่งหมายได้หลาย ๆ ประการ

2.5 สอดคล้องกับบุคลิกภาพในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้

เรียน

2.6 สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

3. การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของหลักสูตร เพราะเป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การเขียนหลักสูตรเป็นงานที่ไม่ชานัก และเขียนให้สวยงามอย่างไรก็ได้ แต่การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลเป็นการยากยิ่ง หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ถึงแม้ว่าจะสร้างหลักสูตรมาดีเพียงใดก็ตาม หากการนำหลักสูตรไปใช้ไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วก็จะไม่สามารถใช้หลักสูตรนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ไว้ต่าง ๆ กัน เช่น

Beauchamp (1975 : 164) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ โดยประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่สุดคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีการพัฒนาในการเรียนการสอน

สมิทร คุนากร (2520 : 130) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้รวมถึง

กิจกรรม 3 ประการ คือ

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ได้แก่ การตีความหมายของ หลักสูตร ว่ามีความหมายอย่างไร จะสอนอะไร ระดับไหน อย่างไร และให้เกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียนโดยทั่ว ๆ ไปจะเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนในรูปของประมวลการสอน โครงการสอนแผนการสอน และบันทึกการสอน

2. การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนควรสำรวจดูปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียนว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรมาปฏิบัติหรือไม่ต้องคำนึงถึงขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียน ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ การสอนต่าง ๆ ต้องมีให้พร้อม การจัดการการสอน จัดครูเข้าสอน ประมวลการสอน โครงการสอนแผนการสอน

3. การสอนของครู การสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะกำหนดสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรครูจะต้องทำความเข้าใจและยึดวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นแนวทางการเรียนการสอน เพื่อทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ครูจึงกำหนดพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ของพฤติกรรม และเลือกสรรกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในการเลือกวิธีสอน ปราณี เถลิงผล (2518 : 35-36) กล่าวว่า ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 3.2 สอดคล้องกับกฎการเรียนรู้
- 3.3 สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3.4 เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของครู ตลอดจน

เครื่องมือต่าง ๆ

4. การประเมินผล

การประเมินผล เป็นสิ่งสำคัญในการประเมินหลักสูตร สัจด์ อูทรานันท์ (2532 : 279) กล่าวไว้ว่า

1. การวิเคราะห์หลักสูตร
2. การวิเคราะห์ขอบข่ายการนำหลักสูตรไปใช้
3. ประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร
4. ประเมินระบบหลักสูตร

การประเมินผลเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรนั้น มีขอบเขตรวมถึง

1. การวิเคราะห์หลักสูตร
2. การวิเคราะห์ขอบข่ายการนำหลักสูตรไปใช้

3. การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน

4. การวิเคราะห์โดยการประเมินหลักสูตร

Saylor และ Alexander (1974 : 319) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. การประเมินผลจุดมุ่งหมายของโรงเรียน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการสอนโดยประเมินว่ามีความเหมาะสม มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมเพียงใด

2. การประเมินโปรแกรมทั้งหมดของโรงเรียน โดยประเมินว่ามีความครอบคลุมได้ดีต่อกัน มีการจัดลำดับก่อนหลังหรือไม่ สอดโปรแกรมเป็นหลักในการจัดการศึกษาของโรงเรียนซึ่งจะทำให้รู้ถึงข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน การติดตามผล การเรียน การตัดสินคุณภาพของผู้จบการศึกษา

3. การประเมินโปรแกรมเฉพาะส่วน พิจารณาในลักษณะของการสร้างและการบรรลุจุดมุ่งหมายของโปรแกรม

4. การประเมินผลการสอน พิจารณาในลักษณะการสร้างและการบรรลุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

5. การประเมินผลโปรแกรมการประเมิน

สรุปองค์ประกอบของหลักสูตร คือ ส่วนสำคัญที่ทำให้หลักสูตรเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

2.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร

ในการใช้หลักสูตรนั้นจะมีบุคลากรเกี่ยวข้องหลายด้าน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้าฝ่ายแนะแนว หัวหน้าทะเบียนวัดผล และหัวหน้าบรรณารักษ์

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 273-274) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน

2. ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู

3. ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

4. กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น การจัดฝึกอบรมหรือจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น

5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นเชื่องอย่างแก่ครูคนอื่น

วิจิตร ศรีสอาด (2518 : 6) ได้กล่าวถึง บทบาทความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและการปรับปรุงงานวิชาการ ดังนี้

1. ต้องรับผิดชอบการพัฒนาจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย นโยบายของโรงเรียน เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการสอน

2. ต้องรับผิดชอบในการจัดสรรเวลาและสถานที่เพื่อประโยชน์ของการสอน

3. ต้องรับผิดชอบในการจัดหา จัดใช้วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่เพื่อประโยชน์ของการศึกษาสูงสุด

4. ต้องรับผิดชอบส่งเสริมการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

5. ต้องรับผิดชอบสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

6. ต้องรับผิดชอบการจัดโปรแกรมการอบรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

7. ต้องรับผิดชอบในการประเมินความต้องการของโรงเรียน

วิชัย ศิสระ (2535 : 99) กล่าวว่า ผู้บริหารจะนำหลักสูตรไปใช้ โดยผ่านการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน

2. จัดทำแผนหลักสูตรของโรงเรียน โดยมีหลักสูตรกระทรวงศึกษาเป็น

แม่บท

3. ร่วมกันกำหนด จัดทำ และเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรนี้

4. กำหนดแนวปฏิบัติการเรียนการสอนตลอดแผน
5. ร่วมกันกำหนด จัดหาหรือส่งเสริมการให้ได้มา ซึ่งสื่อการเรียนการสอนอย่างละเอียดแต่ละวิชาและการสอนแต่ละชั่วโมง
6. จัดหาแหล่งเสริมความรู้ประสบการณ์การเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ศูนย์กลางการเรียนรู้ หนังสือ วารสาร วัสดุทัศนูปกรณ์ เป็นต้น
7. การทำโครงการปรับปรุงคุณภาพครูประจำการ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จะทำงานเป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับงานวิชาการ และกรมสามัญศึกษา (2527 : 54) ได้กำหนดหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการไว้ ดังนี้

1. งานที่หลายฝ่ายพิจารณาร่วมกันโดยมีฝ่ายวิชาการเป็นเจ้าของเรื่อง เช่น การจัดแผนการเรียน พิจารณาจัดสรรงบประมาณงานวิชาการ วางแผนการประเมินผลประจำภาคเรียน และการสัมมนาปฏิบัติการทางวิชาการภายในโรงเรียน
2. งานที่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการรับผิดชอบดูแลโดยตรง เช่น การจัดการเรียนการสอน จัดและดำเนินการสอนประจำภาค บริการสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู บริการห้องสมุดและทัศนูปกรณ์ การจัดกิจกรรมและสอนซ่อมเสริม ควบคุมการประเมินผลการเรียนของแผนกต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และหลักวิชา ดูแลช่วยเหลือให้การใช้สถานฝึกอาชีพเป็นไปตามหลักเกณฑ์และหลักวิชา ดูแลช่วยเหลือให้การใช้สถานฝึกอาชีพเป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ เป็นต้น

3. งานส่งเสริมและประสานงาน เช่น ส่งเสริมในแผนกวิชาทำแผนการเรียนและโครงการเรียน ประสานโครงการเรียนระหว่างวิชาต่าง ๆ ในแผนกวิชา ให้เสริมงานกันเป็นโครงการใหญ่และเกิดผลงาน ประสานโครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องรับกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือให้หมวดวิชาสร้างวัตถุประสงค์การสอนและเครื่องมือวัดผลขึ้นใช้เอง ส่งเสริมแผนกวิชาต่าง ๆ สร้างคู่มือประกอบการเรียนการสอนขึ้นใช้ประกอบการสอน งานเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเข้าประชุมหัวหน้าหมวดวิชาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าใจตกลงกันแล้วช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

4. งานเกี่ยวกับรายงานและเสนอแนะ ตามปกติผู้บริหารโรงเรียนจะมีเวลาเอาใจใส่งานวิชาการน้อยอยู่แล้ว ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต้องเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ที่รับผิดชอบให้พร้อมที่จะรับการตรวจสอบหรือพร้อมที่จะชี้แจงให้ข้อเสนอนั้นเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

หัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้าสาขาวิชา

สังค์ อุทรานันท์ (2532 : 276) กล่าวว่าไว้ว่า หัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้าสาขาวิชา ควรจะดำเนินการส่งเสริมการใช้หลักสูตรต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนรับผิดชอบอย่างชัดเจน
2. ช่วยวางแผนและจัดทำแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่ตนเองรับผิดชอบ
3. จัดหาวัสดุและสื่อการเรียนการสอนและให้บริการแก่ครูคนอื่นที่อยู่ในสายเดียวกัน
4. ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างสม่ำเสมอ
5. ทำการประสานงานการใช้หลักสูตรกับหมวดวิชาอื่นหรือสาขาวิชาอื่น เพื่อให้การใช้หลักสูตรในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมสามัญศึกษา (2527 : 56) กำหนดหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาได้ ดังนี้

1. กำหนดครูผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ
2. ดำเนินการให้มีการจัดทำแผนการสอน โครงการสอน จุดประสงค์ การสอนและเครื่องมือวัดผลประจำรายวิชา
3. กำหนดแนวการสอนและการประเมินผลให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเข้าใจตรงกัน
4. ควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร หลักเกณฑ์ และวัตถุประสงค์ตกลงกันได้
5. ดำเนินการซ่อมเสริมและแก้ไขผลการเรียนที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ประสานงานกับหมวดวิชาอื่น ๆ ให้การเรียนการสอนและกิจกรรมมีลักษณะเสริมและสอดคล้องกัน นอกจากนี้ยังจะต้องประสานงานกับฝ่ายส่งเสริมการสอนเพื่อช่วยในการเรียนการสอนด้วย เช่น ฝ่ายแนะแนว ห้องสมุด ฝ่ายโสตฯ และฝ่ายปกครอง เป็นต้น
7. ส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้ภายในหมวดวิชา
8. เตรียมข้อมูลที่จะรับการตรวจสอบและพร้อมที่จะให้ข้อเสนอแนะเพื่อ

พัฒนางาน

ครูผู้สอน

ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง มีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้การใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพได้ สัจด์ อูทรานันท์ (2532 : 276-277) ให้ความเห็นเกี่ยวกับครูผู้สอนว่า

1. ทำการศึกษาหลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเองใช้อยู่อย่างชัดเจน
2. ทำการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
3. ทำการสอนให้ถูกต้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ใช้อยู่
4. พยายามคิดค้นหาวิธีการที่เหมาะสมหรือวิธีการที่ประสิทธิภาพสำหรับการใช้หลักสูตรที่ตนเองเป็นผู้ใช้

วิชัย ดิสระ (2535 : 100) กล่าวว่า การที่ครูจะสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูจำเป็นต้องทำแผนการเรียนการสอน หรือแผนกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในครุมือหลักสูตรของโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอนของครูที่ผ่านมา เป็นเครื่องกำหนดให้มีทางเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนหลาย ๆ ทาง

บุคคลอื่น ๆ

บุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ บุคลากรในฝ่ายสนับสนุนการสอนต่างก็มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร ซึ่งได้แก่ หัวหน้างานแนะแนวอาชีพ และจัดหางาน หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน หัวหน้าสื่อการเรียนการสอน หัวหน้างานวัดผล และ

ประเมินผลและหัวหน้างานห้องสมุด

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 227) กล่าวถึง บุคลากรอื่น ๆ ภายในโรงเรียน ได้แก่ บรรณารักษ์ นักเทคโนโลยีการศึกษา นักวัดผล นักแนะแนว ฯลฯ ต่างก็มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยการกระทำในสิ่งต่อไปนี้

1. ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มที่
2. ให้ความช่วยเหลือหรือให้บริการแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างเต็มที่

หัวหน้างานแนะแนวอาชีพและจัดหางานมีหน้าที่ให้คำปรึกษากับนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ประสานงานกับทุกฝ่ายในการแก้ปัญหาของนักเรียนให้คำปรึกษา และแนะแนวอาชีพแก่นักเรียน วางแผนจัดหางาน การฝึกงาน ติดต่อประสานงานกับแหล่ง สถานประกอบการเพื่อการฝึกงาน จัดหาทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ ให้การปรึกษา และแนะแนวผลการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา ตลอดจนหาสาเหตุของผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีงานทำและเสนอแนะทางแก้ไข เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

หัวหน้าสื่อการเรียนการสอนมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ที่ประสงค์จะจัดทำเอกสารประกอบการสอนตำราเรียนรวบรวมผลงานของแต่ละวิชาให้เป็นรูปเล่ม จัดทำแผ่นปลิว จุลสารหรือวารสารทางวิชาการเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนทางด้านวิชาการและเป็นการเผยแพร่ความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่เสนอแนะหนังสือที่มีคุณภาพต่อการสอน เผยแพร่เอกสารหรือตำราที่ดีเด่นของผู้สอนแต่ละวิชาให้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป จัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาวัสดุทัศนศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอนตามความเหมาะสม บริการสื่อการเรียนการสอนแก่ครู นักเรียน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา รับผิดชอบเก็บรวบรวมดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ทัศนศึกษา ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์ทัศนศึกษา เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น รายงานผลการปฏิบัติงานในงานในหน้าที่ตามลำดับขั้น และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้คือ จัดหาแบบพิมพ์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน จัดทำเอกสาร จัดหาข่าวสารที่เป็นความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนเพื่อเผยแพร่ให้ครู-อาจารย์ได้ทราบทั่วกัน ศึกษาระเบียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำถามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า ทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่เสมอ คุณครู-อาจารย์ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล นิยามตัดสิน ปัญหาเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน ตรวจสอบการให้ระดับคะแนนของครู-อาจารย์ ก่อนที่จะส่ง ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติผลการสอน ค่าเนิการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบ มาตราฐาน เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลและเอกสารอื่น ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผล ทำลายเอกสารที่หมดความจำเป็นต้องการใช้เสนอ โครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น และรายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น ปฏิบัติงาน อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

หัวหน้าห้องสมุดมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้คือ จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดให้ สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา ประสานงานกับงานสื่อสารการเรียนการสอน เพื่อรวบรวมหนังสือ เอกสาร คู่มือการสอน หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาผลิตขึ้น วิเคราะห์ เลขหมู่หนังสือและจัดทำเครื่องช่วยค้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ ให้บริการทางวิชาการ เพื่อการค้นคว้าวิจัย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด พัฒนารักษาการในห้อง สมุดตลอดทั้งด้านบุคลากร กำหนดระเบียบการใช้และการควบคุมห้องสมุด เก็บรวบรวมสถิติ ต่าง ๆ เกี่ยวกับห้องสมุด ตลอดจนให้บริการแก่ชุมชนในท้องถิ่น เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้นรายงานการปฏิบัติงานตามผู้บังคับบัญชามอบหมาย

สรุปได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรนั้น เป็นภาระหน้าที่สถานศึกษาที่ จะต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวหลักสูตร และแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร โครงสร้าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และ อื่น ๆ ให้แก่บุคลากรที่ใช้หลักสูตร เพื่อการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน

การจัดงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารหลักสูตร ที่จะทำให้งานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่น ต้องอาศัยเงินเป็นเครื่องสนับสนุน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมี แผนในการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

นิพนธ์ ภูริฉาย (2528 : 27) กล่าวไว้ว่า "การจัดสรรงบประมาณ" เป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารหลักสูตร โดยผู้บริหารต้องคำนึงถึงการสำรวจข้อมูลความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิพนธ์ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการใช้งบประมาณ จุดประสงค์และนโยบายของโรงเรียน และการประเมินผลการใช้งบ
ประมาณ

เมธี ปิลันธนานท์ (เอกสารอัดสำเนา : 106-107) กล่าวไว้ว่า งบประมาณ
และวัสดุก็มีควมจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา การพิจารณาความเป็น
จะต้องจัดลำดับความสำคัญและมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 จัดทำและใช้แบบสำรวจความต้องการงบประมาณแจกให้ครู-อาจารย์
แต่ละคนเขียนความต้องการในปีการศึกษา

ขั้นที่ 2 สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ที่เสนอ
มานั้นขั้นนี้อาจจะเพิ่มเติมหรือตัดงบประมาณบางส่วนและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ
นั้น ๆ ดัง

ขั้นที่ 3 รวบรวมจัดงบประมาณประจำปีของวิทยาลัย
กรมสามัญศึกษา (2524 : 43-44) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณ
เพื่อการเรียนการสอนไว้พอสรุปได้ ดังนี้

1. จัดจุดประสงค์การใช้งบประมาณให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล ตาม
จุดประสงค์ของหลักสูตร
2. จัดหลักการใช้งบประมาณอย่างประหยัด ค่าเนื้องานอย่างมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผลสูง
3. อัตราระบบผสมระหว่างระบบฐานจากปีที่ผ่านมากับระบบที่ไม่คำนึงถึงฐาน
จากปีก่อน เป็นหลักในการพิจารณาโครงการ

4. อัตรแผนดำเนินงานดังต่อไปนี้

4.1 แผนการสำรวจข้อมูลเพื่อทราบปัญหาและความต้องการจำเป็นของ
การใช้งบประมาณจากหน่วยงานทางวิชาการทุก ๆ ฝ่าย

4.2 แผนการปรับของช่างงานทางวิชาการให้เข้ากับงบประมาณที่ได้รับ

4.3 แผนการจัดการบริหารการใช้งบประมาณที่ได้รับ

4.4 แผนการประเมินผลและส่งข้อมูลย้อนหลัง

สำหรับงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา นั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(กรมอาชีวศึกษา 2529 : 15) ได้รับมาสองทางคือ จากงบประมาณแผ่นดินและเงินบำรุงการศึกษา ในแต่ละสถานศึกษาจะมีหัวหน้าวางแผนการศึกษาและงบประมาณ เป็นผู้รับผิดชอบตามที่กรมอาชีวศึกษามอบหมาย ได้แก่

1. จัดวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล
2. กำหนดแผนงานการรับนักเรียน นักศึกษา การยุบ ขยาย และเพิ่มประเภทวิชาสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและชุมชน
3. จัดวางแผนการใช้ทรัพยากรให้สอดคล้องกับแผนงานและโครงการของสถานศึกษา
4. ประสานงานจัดทำโครงการต่าง ๆ ร่วมกับงานอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. จัดทำแผนหลักและแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา
6. จัดทำงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา
7. ควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และดำเนินเรื่องขอเปลี่ยนแปลงแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาเมื่อจำเป็น
8. จัดทำแผนใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา
9. รวบรวมแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นค่าวัสดุฝึกของแผนกวิชา สำนวณความต้องการวัสดุครุภัณฑ์ของแผนกวิชาและงานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดซื้อด้วยงบประมาณหรือเงินบำรุงการศึกษา
10. จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาหมวดต่าง ๆ และจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินวัสดุฝึกทุกเดือน และทุกสิ้นภาคเรียน
11. วิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ
12. ประสานงานกับแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อหาข้อมูลจัดทำงบประมาณประจำปี และแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา

รจนา เกรียงไกร (2528 : บทคัดย่อ) การทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลัก

สุตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในกรณีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
เขตการศึกษา 7 พบว่า ขาดงบประมาณในการจัดอบรมและไม่สามารถเสาะหาวิทยากรที่มี
ความรู้ความสามารถให้การอบรมแก่ครูหรือส่งครูเข้ารับการอบรมหาความรู้ยังสถานศึกษาอื่นได้
วิรัตน์ สัมฤทธิ์วิชฌาสัย (2534 : บทคัดย่อ) การทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลัก

สุตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) ในกรณีของผู้
บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรม
สามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 และ 8 พบว่า ขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการ
อบรมหรือประชุมทางวิชาการเป็นปัญหาอย่างมาก

สรุปได้ว่า การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การที่สถานศึกษาได้
วางแผนการใช้เงิน ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินบำรุงการศึกษา เพื่อที่สถานศึกษาจะได้มีเงิน
เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดปีการศึกษา

4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดให้มีบริการ
ในด้านสื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ ห้องสมุด การแนะแนว การรวบรวมข้อมูล
ตลอดจนการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

4.1 การจัดหาอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน ได้มีผู้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ
การจัดอาคารสถานที่ไว้ดังต่อไปนี้

กรมสามัญศึกษา (2524 : 44-45) ได้ระบุสิ่งที่โรงเรียนจะต้องวางแผนผัง
เกี่ยวกับอาคารสถานที่ไว้ 5 ประการ คือ

1. ส่วนที่เป็นถนน ได้แก่

1.1 ถนนเข้าออกโรงเรียน

1.2 ถนนเชื่อมระหว่างอาคารเรียน

2. ส่วนที่เป็นอาคาร

2.1 อาคารเรียน แบ่งออกเป็นอาคารเรียนถาวรและอาคารเรียน

ชั่วคราว

2.2 อาคารประกอบ แบ่งออกเป็นอาคารฝึกงาน อาคารหอประชุม

อาคารโรงอาหาร

3. ส่วนที่เป็นสนาม แบ่งออกเป็นสนามกีฬา สนามกรีฑา และสนามหญ้า
4. ส่วนที่เป็นสวน แบ่งออกเป็นสวนหย่อม สวนป่า แปลงเกษตร
5. ส่วนที่เป็นห้องเรียน แบ่งออกเป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการพิเศษ

เมธี ปิลันธนาณนท์ (2528 : 76) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดพื้นที่ห้องเรียนจะต้องจัดให้ส่งเสริมแผนการเรียนต่าง ๆ ที่มีอยู่หรือที่จะจัดทำขึ้นของโรงเรียนในแง่ความสะดวกในการใช้ประโยชน์และได้ผลดี โดยเฉพาะจะต้องมีพื้นที่เพียงพอเป็นแบบที่ถูกต้องเหมาะสมและมีจำนวนครบตามต้องการด้วย

หวน พินธุพันธ์ (2525 : 72) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดและการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพดีนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ นับตั้งแต่ที่ตั้ง อาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบบริเวณโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523 : 139-140) ได้สรุปการจัดอาคารสถานที่ไว้ว่า เป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้อื้ออานวยต่อการเรียนการสอน เป็นแหล่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนก็เป็นส่วนช่วยที่เด็กเกิดการเรียนรู้ได้เช่นเดียวกัน

สุวิทย์ บุญช่วย (2526 : 122) ได้กล่าวถึง การใช้ประโยชน์ของอาคารสถานที่ไว้ว่า โรงเรียนเป็นสมบัติของทุก ๆ คน เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่สร้างจากเงินงบประมาณแผ่นดินที่ได้จากภาษีของราษฎร ห้องเรียน อาคารเรียน และบริเวณโรงเรียนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนให้มากที่สุด

กรมสามัญศึกษา (2535 : 4-5) ระบุไว้ว่า อาคารเรียน อาคารประกอบ ลักษณะโรงเรียนที่ดีนั้นควรมีคกแต่ง คุณแล รักษาความสะอาดบริเวณอาคาร และซ่อมแซมอาคารให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้อย่างดี ควรปรับปรุงให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ พร้อมทั้งแบ่งหน้าที่ให้นักเรียนดูแลเรื่องความสะอาดตามความเหมาะสม ในกรณีที่มีโรงฝึกงาน ควรจัดเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งานได้ มีมาตรการในด้านความปลอดภัยของฝึกงาน

สรุปได้ว่า การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน เป็นภาระหน้าที่

ของสถานศึกษาในการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ตลอดจนบริเวณสนามภายในโรงเรียนให้พร้อม ต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักการ โดยคำนึงถึงความสวยงาม สะอาด ปลอดภัย และประหยัด

4.2 สื่อการเรียนการสอน

ภิญโญ สาธร (2518 : 247-248) ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุทุกชนิดที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบบเรียน หนังสือประกอบ รูปภาพ แผนที่ ลูกโลก แผนภูมิ รูปหุ่นเหมือนของจริง วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องอัด เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ กระจกานค่า ซอล์ด ปากกา ดินสอ ยางลบ และวัสดุอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสอนทุกชนิด

ชงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ (2532 : 5) ระบุสื่อการเรียนการสอนไว้สรุปได้ว่า ได้แก่ สิ่งที่กรมและสถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อจัดทำให้เพื่อความสะดวกและช่วยเหลือครูอาจารย์ให้สามารถใช้หลักสูตรหรือสอนแต่ละวิชาได้ถูกต้อง

เอกชัย กัสสุนันท์ (2527 : 152-153) กล่าวไว้สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนหรือการสอนของครูให้ดีขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. สิ่งที่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนการสอน

2. สิ่งที่ไม่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตรีป เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2535 : 28) กล่าวถึงวิธีการที่ผู้บริหารน่าจะนำมาปฏิบัติในเรื่อง สื่อการเรียนการสอนไว้ พอสรุปได้ว่า จะต้องจัดทำบัญชีสิ่งที่มีอยู่แล้ว และสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ จัดประชุมครู-อาจารย์เพื่อวางแผนในการจัดซื้อจัดหาจัดอบรมครู-อาจารย์ในเชิงปฏิบัติการ ดูแลเอาใจใส่ให้ครูอาจารย์ใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนให้คุ้มค่า ติดตาม และประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

กรมอาชีวศึกษา (2530 : 18-19) กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อไปนี้เป็น

1. สื่อการเรียน ได้แก่ แบบเรียน ตำราเรียน หนังสือเรียนที่ใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ หรือให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนที่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.1 บอกเนื้อหาความรู้ที่สามารถสร้างเสริมให้เกิดทักษะ ประสบการณ์ความคิดรวบยอด

1.2 ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน ตามลำดับความยากง่าย สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร

1.3 มีจุดประสงค์ที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์นั้น ๆ

1.4 มีกิจกรรมปฏิบัติหรือกิจกรรมเสริม ซึ่งจะช่วยให้แก่นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตัวเอง

1.5 เป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้

2. สื่อการสอน คือ สิ่งที่ครู-อาจารย์จะต้องจัดหาเพื่อใช้เป็นสื่อในการสอน อาจเป็นอุปกรณ์ช่วยสอน เช่น แผนภูมิ แผนภาพ แบบจำลอง ตัวอย่างสิ่งของ แผ่นใส สไลด์ วีดีโอ เอกสาร หนังสือค้นคว้าต่าง ๆ และรวมถึงแผนการสอนด้วย

พัฒนาพงศ์ แจ่มวัฒนะชัย (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามทฤษฎีของผู้บริหารวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชรพบว่า ขาดงบประมาณที่จะจัดส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนและการใช้สื่อการเรียนการสอน

ประวิทย์ มาลีประเสริฐ (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารงานวิชาการในเขตการศึกษา 6 พบว่าไม่มีห้องโสตทัศนูปกรณ์และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและจำนวนหนังสือประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค้นคว้าสำหรับการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ภาควิชาการในการฝึกอบรม

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์และไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อช่วยในการสอนของครูผู้สอน และเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.3 ห้องสมุด

ห้องสมุด เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษามาก เพราะเป็นศูนย์รวมของวิชาการทั้งปวง เพราะเป็นงานที่ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการ ทั้งครู-อาจารย์ เป็นการส่งเสริมการสอนของครู เป็นสถานที่ที่ครูใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เตรียมบทเรียนเพื่อการเรียนการสอน และเป็นสถานที่ปลูกฝังการรักการอ่านหนังสือ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และความสามารถที่จะศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 212) ได้กล่าวไว้ว่า ห้องสมุดควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ได้รับการฝึกอบรมในวิชาบรรณารักษศาสตร์อยู่ประจำหรืออย่างน้อยที่สุดก็มีความรู้ในด้านนี้ทำหน้าที่บรรณารักษ์
2. มีหนังสือ เอกสาร หรือหนังสืออ้างอิงเพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียนในระดับนั้น ๆ ตำราเรียนและหนังสืออ่านประกอบต้องมีพอ
3. มีระเบียบการจัดระบบหนังสือ เพื่อสะดวกในการค้นหา มีที่สำหรับวางหนังสือ สะดวกแก่การหยิบและค้นคว้า ที่เก็บหนังสือก็ควรเป็นแบบชั้นวางหนังสือ แทนที่จะเป็นตู้เก็บหนังสือ วันแต่จะเป็นหนังสือหรือเอกสารสำคัญที่จะต้องได้รับอนุญาตจากบรรณารักษ์เสียก่อน เช่น หนังสือเก่า ๆ ที่มีคุณค่าและหายาก เป็นต้น

4. มีโต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านและเขียนเพียงพอแก่จำนวนนักเรียนที่ใช้ห้องสมุด

5. ควรมีการเก็บสถิติของจำนวนนักเรียนที่ใช้ห้องสมุด จำนวนผู้ยืมหนังสือหายหรือสูญเสียไปด้วยสาเหตุต่าง ๆ การบอกรับนิคตสารต่าง ๆ ควรจะดูจากความสนใจของนักเรียนซึ่งจะรู้ได้จากจำนวนการอ่านของนักเรียนและครู

6. มีเครื่องมือช่วยงานของบรรณารักษ์ เช่น เครื่องมือซ่อมหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แคตตาล็อก หนังสือเพื่อสั่งซื้อ รวมทั้งบุคคลที่จะช่วยทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น งานพิมพ์ดีด เป็นต้น

7. ระบบสำหรับการยืมหนังสือ ควรจะเป็นไปในทางให้ความสะดวกแก่นักเรียนที่จะยืมมีเครื่องช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากจะอ่านหนังสือ เช่น การแสดงหนังสือที่เพิ่งได้รับใหม่ มีการสรุปย่อเรื่องของหนังสือเพื่อสร้างความสนใจให้เกิดขึ้น

8. มีที่สำหรับอ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่าง ๆ

บทบาทหน้าที่ของห้องสมุดในด้านการจัดและการบริการในสถานศึกษานั้น ปรีชา วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 332-333) ได้ระบุไว้ว่า

1. บริการยืม-ส่งหนังสือ ได้แก่ การจัดบริการให้ยืมหนังสือโดยกำหนดระเบียบและวิธีการไว้ให้ชัดเจนและปิดประกาศให้ผู้ใช้บริการได้ทราบอย่างเปิดเผย
2. จัดบริการห้องสมุดตลอดวัน โดยเฉพาะก่อนเวลาเข้าห้องเรียน และหลังเลิกเรียนอย่างน้อยครึ่งชั่วโมง
3. จัดบริการเอกสารสนเทศ คือ จัดบริการตอบคำถามแก่ครูและนักเรียน โดยให้ครูและนักเรียนทราบว่าเรื่องที่ต้องการทราบนั้น จะค้นคว้าหาได้จากสิ่งตีพิมพ์ หรือหนังสือจากแหล่งข้อมูลใด
4. จัดบริการแนะนำการอ่าน ซึ่งเป็นบริการที่บรรณารักษ์จัดให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมและยกระดับการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น รวมทั้งช่วยแนะนำหนังสือที่แต่ละคนสนใจ และเสนอแนะหนังสือที่น่าสนใจ
5. จัดบริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด คือ การแนะนำให้นักเรียนรู้จักการใช้ห้องสมุด นำชม สาธิตการใช้บัตรรายการ การใช้หนังสืออ้างอิง เป็นต้น
6. จัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ซึ่งอาจทำเป็นรูปเล่มหรือจุลสาร แจกจ่ายครู นักเรียน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ประเภทหนังสือ วิธีการใช้บัตรรายการ วิธีค้นคว้าตนเอง

เป็นที่ทราบกันดีว่าห้องสมุดมีความสำคัญเพียงใด ผู้มีบทบาทในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่ง พันธ์ หันนาคินทร์ (2529 : 213) ได้กล่าวไว้ว่า

1. พยายามหาบุคคลที่ได้รับการฝึกหัดดีแล้วมาเป็นบรรณารักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พยายามสนับสนุนทางการเงินและกำลังใจ ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้และผู้ที่จะช่วยงานห้องสมุด เช่น เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เป็นต้น
  3. พยายามจัดบรรยากาศในห้องสมุดให้เป็นแหล่งความรู้ และนำเสนอ โดยเฉพาะการให้บริการแก่ผู้มาใช้ห้องสมุด
  4. จัดหาวิธีการให้นักเรียนรู้จักการใช้ห้องสมุด รู้จักบริการของห้องสมุด ซึ่งอาจจะเริ่มต้นตั้งแต่การปฐมนิเทศนักเรียน
  5. จัดตารางสอนให้เหมาะที่นักเรียนจะใช้บริการห้องสมุด
  6. ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง อันเป็นการบังคับให้นักเรียนต้องใช้ บริการห้องสมุด
  7. ผู้บริหารต้องพยายามให้ครูทราบว่า การส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดเป็นนโยบายสำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียน และผู้บริหารก็ต้องไม่ไปสร้างระเบียบขมขื่น หนักแน่นนักเรียนไม่อนุยเข้าห้องสมุด แต่ก็ต้องหามาตรการป้องกัน การลักลอบหรือทำลาย หนังสือตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วย
  8. พยายามให้คณะครูได้รับทราบ ออกความคิดเห็นและมีส่วนในการดำเนินงานห้องสมุด เช่น จัดให้มีคณะกรรมการว่าด้วยห้องสมุด ทั้งนี้ย่อมจะทำให้ห้องสมุดสนองความต้องการของโรงเรียนดีขึ้น และคณะครูก็มีความสนใจในห้องสมุดมากขึ้น
  9. หากทางให้สมุดได้บริการแก่คณะครูอย่างเต็มที่ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องหาทางป้องกันครูนำหนังสือไปครอบครองจนนักเรียนไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือเหล่านั้น
- สรุปได้ว่าห้องสมุดเป็นแหล่งศูนย์กลางแห่งการศึกษาคนควา สำหรับครู-อาจารย์ นักเรียนและบุคคลทั่วไป สถานศึกษาควรสนับสนุนจัดให้มีการพร้อมทั้งด้านบุคลากร การจัดระบบให้บริการที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อผู้สนใจ ตลอดทั้งมีตำรา หนังสือ เอกสารต่าง ๆ เพียงพอต่อการศึกษาด้วย

2.4.4 การบริการแนะแนว

การจัดบริการแนะแนว มีส่วนช่วยให้นักเรียนเลือกวิชาดีได้อย่างเหมาะสม กับความต้องการ ความสามารถ และนิสัยของนักเรียน จึงนับได้ว่า การแนะแนวมีความสำคัญ ต่อตัวนักเรียนเป็นอันมาก การที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและรู้จักความสามารถ ความสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และความกดดันของตนเองนั้น เป็นหน้าที่ของบริการแนะแนวที่จะชี้แนะแก่นักเรียนให้เข้าใจและ
แนะแนวทางที่นักเรียนควรจะดำเนินต่อไป สังคมปัจจุบันมีความซับซ้อนยากที่จะเข้าใจมากขึ้น
เพราะมีความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นรวดเร็ว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ในระบบทางสังคมและเศรษฐกิจ ผู้ปกครองต้องทำงานนอกบ้าน ไม่มีเวลาให้กับบุตรหลานมาก
เหมือนเมื่อก่อน นักเรียนจึงมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากโรงเรียน การที่
นักเรียนจะปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปย่อมทำได้ยาก หากขาดการแนะแนวที่ดี

กรมอาชีวศึกษา (2528 : 17) ระบุไว้ว่า หัวหน้างานแนะแนว บริการ
อาชีพ และฝึกงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. เสนอแผนปฏิบัติงานของงานแนะแนว บริการอาชีพและฝึกงานต่อ
ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
2. ดำเนินงานรับผิดชอบของงานแนะแนว บริการอาชีพและฝึกงาน
3. ปกครอง ควบคุม ดูแลครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา
หรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมของงานแนะแนวและบริการอาชีพและฝึกงานให้ปฏิบัติตามกฎหมาย
ระเบียบแบบแผนของทางราชการ
4. ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบ
หมาย
5. เสนอรายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ทวน พิณพันธ์ (2525 : 93) กล่าวว่า การจัดบริการแนะแนว มีบริการหลัก
ของการแนะแนวที่สำคัญอยู่ 5 บริการ คือ

1. บริการสำรวจและศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล
2. บริการสารสนเทศ
3. บริการให้คำปรึกษา
4. บริการจัดวางตัวบุคคล
5. บริการติดตามผลและประเมินผล

การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมีหลักอยู่ว่ากิจกรรมและบริการต่าง ๆ ที่จัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้แก่เด็กนั้นต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล การจัดบริการแนะแนว ซึ่ง ประหยัด ทองมา (2534 : 47) ได้กล่าวถึง สาระสำคัญที่จะต้องพิจารณา คือ

1. ทำอย่างไรจึงจะรู้ว่าเด็กแต่ละคนมีปัญหาและความต้องการอะไรบ้าง
2. เมื่อได้ปัญหาและความต้องการของเด็กแล้ว บริการแนะแนวจะช่วยแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการ ตลอดจนพัฒนาเด็กได้อย่างไร

3. เราจะรู้ได้อย่างไรว่า ปัญหาของเด็กที่ได้รับการแก้ไข ความต้องการของเด็กได้รับการตอบสนอง และความรู้ความสามารถของเด็กได้รับการพัฒนาถึงขีดสูงสุด

สุภาวดี บุญวงศ์ (2534 : 2) ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า โรงเรียนจัดบริการแนะแนวเพื่อเลือกแผนการเรียนปัญหาการเรียนการศึกษาต่อปัญหาส่วนตัวและการเลือกอาชีพ และแนวในการจัดบริการแนะแนวพิจารณา ดังนี้

1. การมีเจ้าหน้าที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการแนะแนวที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน

2. การมีเอกสารคู่มือนักเรียน คู่มือครู และข้อสนเทศที่จำเป็น

3. การดำเนินการแนะแนวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

4. การช่วยเหลือทุนการศึกษา

การแนะแนวจะช่วยให้จุดมุ่งหมายของการศึกษามรรผลได้นั้น จำเป็นที่จะต้องศึกษาปัญหาและความต้องการของนักเรียนนักศึกษา (มัทกานต์ โอบีรัตน์มณี 2534 : 26)

สรุป การบริการแนะแนวเป็นการให้คำปรึกษาและชี้แนะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจ รู้จักความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเองที่จะได้ปรับปรุงและพัฒนาคน ตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จ

ด้านการดำเนินการเรียนการสอน

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ กระบวนการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เกิดการพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอน ย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและธรรมชาติของเนื้อหาวิชา กล่าวคือ ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดสำหรับทุกสาขาวิชา การสอนแต่ละรายวิชานั้นย่อมมีลักษณะเด่นและมีลักษณะจำกัดอยู่ในตัวด้วยกันทั้งสิ้น ผู้สอนจะต้องรู้จักวิธีการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมแก่บทเรียน

บันลือ พงษ์พานิช (2534 : 89) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน นั้นจุดมุ่งหมายที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เพิ่มพูนและขยายประสบการณ์ รวมทั้งพัฒนาประสบการณ์ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางจากบทเรียน ครูจะต้องเตรียมการโดยตอบคำถามที่ถามตนเอง 4 ข้อ สอนเรื่องอะไร สอนทำไมสอนใคร และสอนอย่างไร) เมื่อหาคำตอบ 4 ข้อนี้ได้แล้วก็จะได้บทเรียนที่จะดำเนินการสอนได้ดี มีหลักการสอนที่จะสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรฉบับใดหรือยุคใดก็ตามจะเพิ่มประสิทธิภาพการสอนได้อย่างมั่นคง นั้นหมายถึง ผู้เรียนทุกคนหรือเกือบทุกคนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง

ธงชัย สุวัฒน์เมทินทร์ (2532 : 6-7) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนว่า มีจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญอย่างไร ผู้สอนในฐานะที่ผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 156) อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรหรือแผนการสอน ส่วนการเรียนการสอนที่จะประสบผลดีหมายถึง การให้ผู้เรียนทุกคนหรือเกือบทุกคนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง

สุมิตร คุณากร (2530 : 146) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนคือ การบรรยาย การอภิปราย การฝึกภาคปฏิบัติ การแก้ปัญหาการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 183) ได้กล่าวว่า การจัดและการดำเนิน การเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดีก็ด้วย การวางแผนบริหารงานด้วยความร่วมมือของบุคลากร ในสถานศึกษา โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดประมวลการสอน (Syllabus)
2. การจัดแผนการเรียน
3. การจัดตารางสอน
4. การจัดชั้นเรียน
5. การสอนซ่อมเสริม
6. การจัดครูเข้าสอน
7. การเลือกตำราเรียน
8. คู่มือครูในงานวิชาการ
9. การจัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษา
10. การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนทางวิชาการ

บรรจง ชูสกุลชาติ (2528 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า ทิศทางของกระบวนการเรียน การสอนในการศึกษาเพื่ออาชีพว่า ให้ครู-อาจารย์ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน จาก การเรียนรู้อย่างเดียวมาเป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำจนเกิดทักษะและกิจนิสัยที่มั่นคง ปรับ การเรียนการสอนให้มีทักษะในการสร้างและการผลิต ตลอดจนการให้และการบริการเพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวม และสิ่งที่ควรเน้นถึงเป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิด พัฒนาการไว้ 2 ประการ คือ

1. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและเป็นที่ยอมรับ
2. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นระหว่าง

ปฏิบัติงาน

ดังนั้น ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกปฏิบัติให้ใกล้เคียงสภาพเป็นจริงในโลกของ การทำงานให้มากที่สุด โดยได้รับการฝึกหัดงานที่เพียงพอและถูกต้อง (วีระวัฒน์ อุกฤษรัตน์, 2526 : 2) โดยสอดคล้องกับหลักการอาชีวศึกษาที่ว่า การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผล เมื่องานฝึก

กระทำในลักษณะเดียวกันกับงานจริงนั่นคือ ขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือและเครื่องจักรเกี่ยวกับ
 ที่ใช้ในการทำงานจริงกับอาชีพนั้น และจะเพิ่มประสิทธิผลของการอาชีวศึกษาให้สูง เมื่อได้จัดให้
 ผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ได้ใช้ความสนใจ นิสสัย ความถนัด และมันสมองของผู้เรียนอย่างเต็มที่
 (เมธี บิลินธนานนท์, เอกสารอัครสาเนา : 148) ในการอาชีวศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้มี
 โอกาสฝึกงานได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกปัจจุ
 บันได้ก้าวหน้าขึ้นมาก การผลิตคนจึงต้องเน้นหนักในเรื่องของคุณภาพและวินัยในการทำงาน
 (สนั่น สุมิตร, 2523 : 22-23) นอกจากนี้ ความสำคัญของการฝึกอาชีพของสถานศึกษาว่า
 ควรเน้นใน 3 เรื่อง คือ นิสัยและคุณธรรมมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านอาชีพ อีกทั้งยังได้เสนอ
 แนะนำ การพัฒนาการอาชีวศึกษานั้นจะต้องคำนึงถึงด้วยว่า สามารถฝึกอบรมโดยมีระบบที่เรียก
 ว่า โรงเรียนโรงงานเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน (สมาน แสงมะลิ, 2528 : 16) และ
 แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น บุคคลแต่ละคนมีลักษณะแตกต่างกันในเรื่องภูมิหลัง
 ประสบการณ์ ลักษณะนิสัยและรูปแบบของการเรียนรู้ ฉะนั้น ในเรื่องการเรียนรู้จึงควรให้ผู้
 เรียนแต่ละคนมีความก้าวหน้าไปตามความสามารถของคนกิจกรรมที่เสริมให้การเรียนรู้มีสมรรถ
 ภาพได้ส่วนหนึ่งคือ การจัดหน่วยงานการเรียนการสอนสำเร็จรูปหรือโมดูล เพราะโมดูลการ
 เรียนการสอน มุ่งให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งในโมดูลหนึ่ง ๆ จะมีความสมบูรณ์ในตัวของ
 มันเอง ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องไปศึกษาค้นคว้าจากที่อื่นอีกหน่วยการเรียนการสอนแต่ละหน่วยจะมี
 คำแนะนำ จุดมุ่งหมาย การทดสอบก่อนเรียนกิจกรรมการเรียน (จะมีสื่อพร้อมและมีให้เลือก
 หลายทาง) และการทดสอบหลังเรียน การจัดวัสดุไว้พร้อมในแต่ละโมดูลนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิด
 ความสะดวกในการเรียนและช่วยให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต,
 2526 : 1-7)

มานิดา อุษิน (2525 : 16) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียน
 การสอนของครูวิชาชีพไว้ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพ
 สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้
2. ครูต้องใช่วิธีการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 หรือเกิดการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ครูต้องสอนแต่สิ่งที่จำเป็นตามลำดับของการจัดสภาพการณ์ในการสอนที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนการสอน หรือโครงการสอนไว้อย่างดี

4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะเร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนทั้งภายนอกและภายในให้สอดคล้องกันเพื่อให้เด็กเกิดความรู้หรือทักษะวิชาชั้นนั้น ๆ

เมธี บิลินธนานนท์ (เอกสารอัดสำเนา : 34-39) เสนอแนะวิธีการสอนวิชาชั้นไว้สรุปได้ ดังนี้

1. การสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนที่ง่ายที่สุด ควรใช้ร่วมกับวิธีอื่นจะเป็นประโยชน์มาก

2. การสอนด้วยวัสดุทัศนูปกรณ์ เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วัสดุโสตทัศนศึกษา เป็นต้น วิธีสอนแบบนี้ได้รับความนิยมสูงเพราะนักเรียนมีความสนใจมาก และขณะไ้กรมอาชีพศึกษาให้การสนับสนุนยิ่งขึ้น

3. การสอนแบบสาธิต นักเรียนสามารถเห็นการกระทำได้ นิยมใช้สอนเชิงปฏิบัติ มีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนเพื่อฝึกทักษะ

4. สอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง เช่น การมอบหมายงานพิเศษ เป็นการสอนที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

5. สอนแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น สร้างสถานการณ์ให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน เป็นต้น

6. การสอนแบบตั้งคำถาม มักจะใช้ร่วมกับการสอนแบบอื่น ๆ จะมีผลสัมฤทธิ์สูงเนื้อหาวิชานั้นประกอบไปด้วยภาคทฤษฎีและปฏิบัติ หลักการของอาชีพศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่มีความรู้เพียงในทางทฤษฎีเท่านั้น

ในทัศนะของ สุธีระ ทานตวิทย์ (2525 : 73) ให้ความเห็นว่า การเรียนการสอนจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรได้มากยิ่งขั้นควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน สร้างประสบการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข รู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ได้อย่างเหมาะสม

ถนัดพร วงษ์ถนอม (2521 : 19) กล่าวว่า การเรียนการสอนจะสมบูรณ์ได้ถ้าโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นนอกเวลาเรียน หรือที่เรียกว่า กิจกรรมเสริมหลัก

สูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยพยายามจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 151) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริมมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้สำหรับผู้เรียนช้าและได้เห็นว่าห้องสมุดเป็นบริการทางวิชาการที่ควรจัดขึ้นในโรงเรียนอีกประการหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

สรุป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดพัฒนาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงประกอบไปด้วย การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดให้มีและใช้สื่อการเรียนการสอนแบบโมดูล การฝึกงานการใช้เครื่องมือ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาการในท้องถิ่น

2.2 การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง

การประสานงานเป็นกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์เกี่ยวกับบุคคล วัสดุ และทรัพยากรอย่างอื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน การประสานงานอาจเกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน การประสานงานและช่วยให้แต่ละฝ่ายรู้ว่า ใครกำลังทำกิจกรรมอะไร ณ จุดไหน จะช่วยขจัดความซ้ำซ้อนกันได้อย่างไร การประสานงานจึงเป็นการรวบรวมภาระหน้าที่ของบุคคลในฝ่ายต่าง ๆ โดยมีผู้ดำเนินการประสานงานเข้ามาทั้งคนและงานให้ประสานกันเพื่อให้งานนั้น การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงนั้น สถานศึกษาต้องหาวิธีการที่จะประสานงานเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

ในหลักสูตรอาชีวศึกษา การฝึกงานหรือการเรียนภาคปฏิบัติถือว่ามีผลสำคัญสูง เพราะว่าการฝึกงานหรือการเรียนภาคปฏิบัติจะเป็นสิ่งที่ชี้หรือบอกอนาคตว่า เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วจะสามารถเข้าทำงานที่สถานประกอบการได้หรือไม่ หรือประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนมาได้หรือไม่ นักเรียนหลายคนเมื่อผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการแล้ว ได้งานทำทันทีเมื่อเรียนจบเพราะสถานประกอบการเห็นว่ามีฝีมือหรือรู้จริงในงานนั้น ๆ

ศึกษานิเทศก์ช่างอุตสาหกรรม (2524 : 398) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการฝึก

งานในสถานประกอบการนั้น นอกจากจะให้หนัก เร็วรู้จักนำทฤษฎีที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงแล้วยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาและอาชีพนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไปในการเรียนวิชาชีพ ผู้บริหารจึงควรรักษาการฝึกงานให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด การศึกษาและการฝึกงานนอกสถานที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

พงษ์ศักดิ์ สุนทรวิโรต (2517 : 28-100) โรงเรียนทุกแห่งจำเป็นต้องมีโรงฝึกงานได้อย่างเหมาะสม ควรจัดโรงงานและอุปกรณ์การสอนให้ใกล้เคียงกับมาตรฐานมากที่สุด เพราะเป็นการเตรียมบุคคลให้เหมาะสมกับงาน เพื่อจะได้ออกไปทำงานเข้ากับสภาพการทำงาน ทั้งร่างกายและจิตใจ มีทัศนคติที่สุ่งาน ขณะเดียวกันก็สามารถทำงานกับโรงงานที่ทันสมัยได้ด้วย กรมอาชีวศึกษาได้ชี้แนวทางการปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่จุดเน้นเจ็ดประการ ในตอนหนึ่งว่า "นักศึกษาอาชีวศึกษาทุกคนควรจะได้ไปฝึกงานในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 เดือน และควรไปดูงานในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอย่างน้อยปีละ 2 แห่ง เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ มีเป้าหมายชีวิต และจะได้เตรียมตัวเตรียมใจรับงานหนักในอนาคตต่อไป สถานศึกษาต้องช่วยหาสถานฝึกงานไม่ควรให้นักศึกษาไปหาเองโดยลำพัง การฝึกงานของนักศึกษามีส่วนสำคัญในการช่วยหางานเมื่อจบไปแล้วเพราะนายจ้างที่นักศึกษาไปฝึกงานนั่นเอง พร้อมทั้งจะชวนหรือแนะนำเพื่อนฝูง หากเห็นว่าผู้ฝึกงานปฏิบัติหน้าที่ได้ดีมีคุณภาพ

การฝึกงานหรือการเรียนภาคปฏิบัติ จะเรียนหรือกระทำเฉพาะในสถานศึกษาเพียงอย่างเดียวย่อมจะไม่ประสบผลสำเร็จ นักเรียนจะมองสภาพการทำงานจริงไม่ออก เนื่องจากในสถานศึกษามีแหล่งฝึกงานหรือสถานการณจำลองให้นักเรียนฝึกงานได้น้อย ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน

วิเวก ปางพุดผิงส์ (2527 : 9-10) ความต้องการของตลาดแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดนโยบายทางด้านการศึกษาและสิ่งที่อาจปฏิเสธได้คือ ภาคเอกชนเป็นตลาดแรงงานใหญ่ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะตลาดแรงงานในภาครัฐบาลถูกกำหนดให้มีการขยายได้ในอัตราร้อยละ 2 ต่อปีเท่านั้น ดังนั้นการฝึกงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานด้านเอกชนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้สิ่งที่อยู่ในวงการอาชีวศึกษาสมควรเป็นเวลานานพอสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วก็คือ ความจำเป็นในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดหาชีวิตศึกษาเพื่อจะได้มีการประสานการผลิตและการใช้กำลังคนอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยที่มีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดหาชีวิตศึกษาค้างก็มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายวางแผนและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ เพื่อหาความร่วมมือกับภาคเอกชนตามกำลังความสามารถเป็นผลให้เกิดความสับสนซ้ำซ้อนไม่เป็นทิศทางเดียวกัน เป็นเหตุให้ภาคเอกชนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการให้ความร่วมมือ และในที่สุดก็ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น มีการผลิตมากเกินไปในบางสาขาวิชา และผลิตน้อยเกินไปในบางสาขาวิชาและปัญหาการขาดแคลนกำลังคนบางสาขาวิชาเช่นกัน

วิรัช บุญอยู่ (2529 : บทคัดย่อ) การทำวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง พบว่าสถานประกอบอาชีพอิสระไม่ได้ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการรับนักเรียนเข้าฝึกงานและสถานที่ดังกล่าวอยู่ไกลจากโรงเรียนไม่สะดวกในการเดินทางไป-กลับ ขณะไปศึกษาและฝึกอาชีพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2531 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 3) พบว่าการฝึกงานไม่สามารถหาสถานประกอบการได้ ตามวัตถุประสงค์ควรเพิ่มการฝึกงานในสถานศึกษาให้มาก

รวีวรรณ ชินะตระกูล (มปพ. : 78-79) ได้กล่าวไว้ว่า การประสานงานกับสถานประกอบการ จึงเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาที่จะสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการมีนโยบายให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อประโยชน์การฝึกงานของนักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษาที่จะให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู-อาจารย์และนักเรียนที่จะประสานงานกับการประสานงานกับสถานประกอบการควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ
อย่างดี
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความคุ้นเคยกับสถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อุทิศเวลาในการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาของตนเองให้กับสถานประกอบการ
4. ส่งเสริมให้ครูและอาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานประกอบการ
5. ติดต่อและประสานงานกับสถานประกอบการอยู่เสมอ
6. มีนโยบายในการให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ
7. มีทัศนคติที่ดีต่อสถานประกอบการ ทั้งนี้เนื่องจากสถานประกอบการเป็น

แหล่งฝึกงานอีกแห่งหนึ่งของสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี และด้านการจัดประสบการณ์ตรงฝึกงานอีกแห่งหนึ่งของสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี และด้านการจัดประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียน ลักษณะของการประสานงานควรดำเนินการ ดังนี้

- 7.1 กำหนดวิธีการทำงานของแต่ละคนให้ชัดเจน
- 7.2 นำวิธีการดังกล่าวมาอธิบายให้ทุกคนเข้าใจอย่างทั่วถึง
- 7.3 แนะนำและให้ความเห็นชอบ สนับสนุนให้ทุกคนเต็มใจทำงานร่วมกัน

อยู่เสมอ

สง่า โปธิวัฑ และระวีวรรณ เสวตาคม (2533 : 248) ให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการที่พึงระลึกในการประสานงาน มีดังนี้

1. กำหนดแผนการหรือโครงการสำหรับทุกคนในหน่วยงานหรือสำหรับทุกหน่วยงานขึ้นมาก่อน
2. ให้ทุกคนหรือทุกหน่วยงานเข้าใจแผนการหรือโครงการทั้งหมดหรือบางส่วนที่จำเป็นเพื่อให้รู้ว่าใครหรือหน่วยงานใดมีหน้าที่อะไร กำลังทำอะไรอยู่
3. ให้ทุกคนหรือทุกหน่วยงานเต็มใจรับงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำจริง

กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีมโนสาบเร่งด่วน 5 ประการ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 ในข้อหนึ่งคือ เร่งพัฒนาทางด้านอาชีวศึกษาโดยเปิดวิทยาลัยการอาชีพระดับอำเภอและใช้การร่วมมือกันระหว่างกรมสามัญศึกษา และวิทยาลัยที่เลี้ยงซึ่งให้ความช่วยเหลือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามที่ได้ปฏิบัติมา กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่า ในโครงการเปิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนหลักสูตรปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ขอความร่วมมือให้วิทยาลัยที่เลี้ยงให้ความช่วยเหลือด้านการจัดการเรียนการสอนแก่โรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยที่เลี้ยงก็ให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ด้านการให้คำแนะนำในแนวทางการดำเนินงาน

สรุป การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจให้กับบุคลากรทั้งสองฝ่าย ให้มีทัศนคติที่ดีในการให้ความร่วมมือพร้อมทั้งหาวิธีหรือกระบวนการที่จะประสานงานอื่นที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของนักเรียนตลอดจนกิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ

2.3 การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ งานข้อสอบ งานวัดและประเมินผล การเรียน การรวบรวมข้อมูลด้านการวัดผล การจัดทำมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการวัดผล และประเมินผล การจัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการติดตามผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อใดที่มีการใช้หลักสูตรเพื่อการศึกษา การวัดผลจะมีส่วนช่วยตรวจสอบ ทั้งจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดเป็นเป้าหมายที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนนั้นสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด มีความคิดเหมาะสมหรือไม่ ผู้บริหารจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อการดำเนินงานในครั้งต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กมล สดฺประเสวีรัฐ (2510 : 6) มีความคิดเห็นว่า การวัดผล หมายถึง การตรวจสอบหรือค้นหาว่าสิ่งที่ต้องการจะตรวจสอบนั้น มีปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงใด การวัดปริมาณนั้นถ้าใช้เครื่องมือวัดที่เป็นมาตรฐาน ผลของการวัดก็จะออกมาเป็นตัวเลขที่ถูกต้องแน่นอน ส่วนการประเมินผลนั้นหมายถึงการเอาผลของการวัดต่าง ๆ มาประมวลที่ขาดในส่วนสรุป

หวน พิณสุพันธ์ (2525 : 10-17) ได้ระบุไว้ว่า การประเมินผลการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งเพราะหลังจากการเรียนการสอนแล้ว จะต้องประเมินผลว่านักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด โดยการนำเอาคะแนนมาประมวลค่าชี้ขาดว่า นักศึกษา "ได้" หรือ "ตก" ได้ผลตามวัตถุประสงค์ในระดับใด ดี ปานกลาง อ่อน และกักรา นิคมานนท์ (2525 : 9) กล่าวว่า การประเมินผลคือ "การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดผลมาสรุปหรือประเมินค่าหรือตีราคา" ส่วน สมบุญ นวลภู กล่าวว่า "การประเมินผล คือ การตัดสินใจหรือกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดคุณค่า หรือสิ่งที่ต้องการวัด" และนิพนธ์ กินาวงศ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2532 : 72) ที่สรุปไว้ว่า เมื่อมีการจัดการศึกษา มีการดำเนินการสอน การประเมินผลจึงต้องมีอยู่ตลอดเวลาเป็นกิจกรรมควบคู่กันไป เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการบริหารงานวิชาการ โดยปกติ การประเมินผลการศึกษาจะมีจุดมุ่งหมาย 2 ประการคือ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอนและการประเมินผล เพื่อการตัดสินใจการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่า เมื่อมีการเรียน การสอนต้องมีการประมวลผลควบคู่กันไปเสมอ เพราะว่าการประเมินผลเป็นการตัดสินใจการเรียน และเป็นกำหนดคุณภาพของนักเรียน ครู-อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร ทั้งยังสามารถจะชี้จุด บกพร่องของการเรียนการสอนได้อีกด้วย

วรสุดา บุญไวโรจน์ (2519 : 254-263) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวัด และประเมินผลการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ด้านตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ความสามารถของตนเองว่ามีจุดเด่นหรือบกพร่อง ตรงไหน จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเล่าเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชานั้น และให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนที่ถูกต้อง
2. ด้านผู้สอนและฝ่ายบริหารโรงเรียนเพื่อทราบปริมาณความงอกงามของ ผู้เรียนทุกด้าน เพื่อช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์และวิธีสอน เพื่อช่วยให้ครูทราบประสิทธิภาพ ในการสอนของตน เพื่อทราบความสนใจ เจตคติ สภาพของอารมณ์ สังคมและความต้องการของ ผู้เรียน เพื่อช่วยในการจัดตำแหน่ง เพื่อช่วยในการนิเทศและการบริหารการเรียนการสอนเพื่อ เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการสอนของสถานศึกษา และเพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่ การวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 146-147) ได้ระบุบทบาทในการดำเนินนโยบาย การวัดผลการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล คือ
  - 1.1 ประเภทของข้อสอบที่จะใช้หรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการเขียนตอบ
  - 1.2 ระยะเวลาที่จะใช้ในการสอบปีหนึ่งกี่ครั้ง เก็บคะแนนหรือไม่ จะ เก็บคะแนนเมื่อไร
  - 1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอนหรือการวัดผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การเตรียมแบบสำหรับรายงานผลการสอบให้ผู้ปกครองและนักศึกษา

ทราบ

2. การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอน เช่น เครื่องพิมพ์ดีด กระจกฉาย กระจกโทรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่เพื่อการนั้น

3. การส่งเสริมครูให้มีความสามารถในการวัดผลเพิ่มขึ้นทั้งเทคนิคการออกข้อสอบ

4. การจัดทำตารางสอน กำหนดครูผู้คุมสอน เวลาที่ใช้ในการสอน

5. การจัดห้องสอบ ที่นั่ง การสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมแก่การสอน

6. การให้ครูได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ครูได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นแนวเดียวกัน

7. การประเมินผล ผู้บริหารควรจะได้ทำการประเมินผลการสอนที่ได้ผ่านไป แล้ว เพื่อหาทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือหากมีแนวคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นจะได้บันทึกไว้สำหรับลงจัดทำต่อไป

ปรีชาพร วงศ์นุตรโรจน์ (2535 : 200-203) กล่าวว่า ผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับวัดผลและประเมินผลในเรื่อง

1.1 ประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล

1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนน

แต่ละครั้ง

1.3 มาตรฐานในการสอบวัดผล

1.4 การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง

2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด กระจกโทรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

3. ศึกษาระเบียบ คำถาม ความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าทางวิชาการ เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการเรียนอยู่เสมอ

4. การจัดตรวจสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ควรมีการประเมินผลการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนวทางในการนำไปปรับใช้ครั้งต่อไป

ทวิต ประवालพฤกษ์ (2522 : 15) ได้กล่าวไว้ การวัดผลประเมินผลการศึกษา จะบรรลุผลหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่วัดผลและประเมินผลการศึกษา ของนักเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการวัดผลและประเมินผล ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมี บทบาทหน้าที่ด้านการวัดผลและประเมินผล คือ

1. ศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน ตลอดจนแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างละเอียด
2. จัดหาเอกสาร หรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ครูได้ ศึกษา
3. จัดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนร่วมกันวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของสถานศึกษา
4. จัดหาแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบันทึกผลการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือเพื่อเตรียมการวัดและประเมินผล
5. ดูแลให้ครูปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผล การเรียน ดังนี้

5.1 เกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

5.1.1 ให้มีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของนักเรียน ก่อนดำเนินการสอน

5.1.2 ดูแลให้ครูตรวจสอบความรู้และความประพฤติของนักเรียนตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น

5.1.3 ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ หลาก ๆ วิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการตรวจผลงาน

5.1.4 ส่งเสริมให้ครูทำการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน ในกรณีที่มิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

5.2 เกี่ยวกับการประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียนหรือการสอบปลายปี

5.2.1 วางแผนการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลปลายปีในชั้น

5.2.2 ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผล

ได้แก่ กรรมการคุมสอบ กรรมการตรวจข้อสอบ เป็นต้น

5.2.3 ดูแลการสร้างข้อสอบ และสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงให้ได้ข้อสอบที่ดี

5.2.4 สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนการสอน เพื่อวางแผนช่วยเหลือนักเรียน และปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการจัดอาชีวศึกษานั้น นอกจากการวัดและประเมินผลแล้ว การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ก็ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการจัดการอาชีวศึกษาเป็นการผลิตกำลังคน เพื่อออกไปประกอบอาชีพสนองความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดผลในระบบข้อมูล ที่มีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องจัดให้มีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาเอง ทั้งในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน อีกทั้งยังจะได้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนากำลังคนในระดับภาค เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงานต่อไป

ดังนั้นจึงสรุปไปได้ว่า การวัดผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผล การกำหนดเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการวัดผล การส่งเสริมให้ครู-อาจารย์มีความสามารถในการวัดผล การนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปปรับปรุงการเรียน

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3.1 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการ เพราะการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยาก ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล การนิเทศการศึกษาเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถแตกต่างกัน ผู้บริหารอาจจะเป็นผู้นิเทศการสอนด้วยตนเอง หรืออาจจะให้ผู้อื่นที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคในการนิเทศ ทำการนิเทศการเรียนการสอนให้แก่ครูอื่น ๆ ก็ได้ และอีกประการหนึ่ง การศึกษาได้ขยายตัวไปอย่างมาก สภาพของสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จำเป็นที่ต้องให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัย มีการพัฒนา สร้างสรรค์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดทางการศึกษา ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายการนิเทศการศึกษาไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2525 : 100) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียนเพื่อการปรับปรุงตัวของเขา และสภาพการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

สังัด อุทรานันท์ (2534 : 12) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

ปรีชาพร วงศ์เอศโรจน์ (2534 : 12) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้ทันไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2528 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะช่วยให้การเรียนการสอนพัฒนาไปในแนวทางที่ดีไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือ แนะนำจากผู้ที่เกี่ยวข้องว่าราชการสอน ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร หัวหน้าวิชา

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 140) ได้สรุปว่า การนิเทศการศึกษา คือ การประสานงานการที่แจ้ง การกระตุ้น และแนะนำทุกแง่ทุกมุมแก่ครู เพื่อให้เกิดผลดีแก่การเรียนการสอนในทางที่ถูกต้องควร

ภิญโญ สาธร (2528 : 1) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาในการแนะนำครูและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้คนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาให้วิธีปรับปรุงการสอนหรือให้การศึกษา

จากความหมายที่นักการศึกษากล่าวมาสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามทุกชนิดของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการให้คำแนะนำการชี้แนะต่อกิจกรรมของครูในลักษณะที่เป็นกันเอง โดยความเห็นชอบร่วมกันทุกฝ่าย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งหมดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเป้าหมายและบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่เหมาะสม

ดังที่กล่าวมาแล้ว การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการบริหารหลักสูตรอย่างยิ่ง และมีส่วนช่วยให้การบริหารหลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการนิเทศการอาชีวศึกษา เมธี บิลันชานนท์ (เอกสารลับสำเนา : 77) ได้กล่าวถึง การนิเทศการศึกษา ไว้ว่า

1. เพื่อแก้ไข (Consective) โดยมุ่งแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากการเรียนการสอน
2. เพื่อปกป้อง (Perventive) เป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารการใช้หลักสูตรและการเรียนการสอน หรือมุ่งลดปัญหาให้เหลือน้อยที่สุด โดยคาดคะเนว่า จะมีปัญหาอะไรแล้วมาร่วมกันวางแผนป้องกัน
3. เพื่อการก่อสร้าง (Constructive) มุ่งให้รู้จักวิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ สร้างสิ่งใหม่ ๆ มาใช้เอง เช่น อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
4. เพื่อสร้างสรรค์ (Creative) มุ่งให้ศึกษา ค้นคว้า และหาสิ่งที่เหมาะสมมาใช้

Briggs และ Justman (1952 : 587) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศมีดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางอาชีพ และเพื่อเป็นผู้นำในอาชีพ
2. เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือความเจริญงอกงามทางวิชาการของครู
3. เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมและแนะนำให้มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สุจริต เพียรชอบ (2524 : 26-27) กล่าวว่า งานหลักที่สำคัญของการนิเทศการศึกษาทางด้านวิชาการไว้ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ปฐมนิเทศครูใหม่
2. จัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน
3. การสังเกตการสอนในชั้น
4. การเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ
5. การสาธิตการสอน
6. การให้การปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล
7. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
8. การอบรมครู
9. การจัดสัมมนา
10. การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการ
11. ปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัยและแนะนำครูให้ใช้ห้องสมุด
12. แนะนำครูให้เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมทางวิชาการ
13. จัดบริการโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูเป็นอย่างดี และสนับสนุนให้ครูใช้
14. สนับสนุนให้ครูไปเรียนเพิ่มเติม

อุปกรณ์เหล่านี้

กรมสามัญศึกษา (2524 : 211-219) ได้เสนอแนะวิธีการนิเทศที่จำเป็นสำหรับ
 หลักสูตรใหม่ไว้พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การแนะนำ เหมาะสมสำหรับกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 2-3 คน เช่น
 การแนะนำเกี่ยวกับหลักการสอน หลักการวัดผล เป็นต้น
2. การประชุมชี้แจง เหมาะสมสำหรับกลุ่มที่ใหญ่กว่าที่จะให้คำแนะนำ เช่น
 การชี้แจงเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร
3. การประชุมสัมมนา เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นกลุ่ม
 เล็ก ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นมากกว่าการประชุม
 แบบอื่น
4. การประชุมปฏิบัติการ เป็นการประชุมเพื่อให้ได้ทักษะในการปฏิบัติงาน
 เช่น การประชุมปฏิบัติการทำแผนการสอน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การประชุมอบรมเหมาะสมกับทำกับคนกลุ่มใหญ่

6. การบรรยายและอภิปราย เป็นการให้ความรู้ หรือให้แนวคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ครู อาจใช้วิทยากรในโรงเรียนหรือภาคนอกมาให้ความรู้ในเรื่องที่ผู้สนใจและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

7. การศึกษานอกสถานที่ อาจจัดในลักษณะไปเยี่ยมโรงเรียนที่มีโครงการดีเด่นเพื่อให้ครูได้เห็นสิ่งแปลกใหม่ เพื่อครูจะได้เปรียบเทียบ ทำให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา

8. การทดลองปฏิบัติการ แต่ละโรงเรียนอาจริเริ่มโครงการทดลองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่

9. การจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยและช่วยให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ได้ผลดี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครู เช่น คำอธิบาย เพื่อความกระจ่างแจ้งเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร แบบฟอร์มต่าง ๆ เป็นต้น

10. การจัดตั้งศูนย์วิชาการ เป็นการจัดศูนย์รวมเอกสาร สิ่งพิมพ์ทางวิชาไว้ที่โรงเรียน

11. การเชื่อมเชื่อมตามชั้นเรียน เป็นวิธีการนิเทศที่ทำให้ครูเกิดความอบอุ่นใจว่าไม่ถูกทอดทิ้ง ผู้บริหารได้ใกล้ชิดกับครู

12. การสาธิต เป็นการนิเทศแบบแสดงตัวอย่างให้ดู เช่น การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ชาลี มณีศรี (2525 : 12) ให้ข้อคิดเห็นว่า หากพิจารณาถึงขอบข่ายของกรณีเทศการศึกษาแล้ว การนิเทศการศึกษาเป็นงานกว้าง ๆ เกี่ยวกับขอบข่ายของการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร อุปกรณ์การสอน ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหาการทำงาน การส่งเสริมให้บุคลากรมีพัฒนาการและความก้าวหน้าในอาชีพ

เนื่องจากกรณีเทศการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินการร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา สัจจิต อุตรานันท์ (2532 : 12) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของกรณีเทศการศึกษาที่ดีว่าจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. พัฒนาการให้มีคุณภาพสูงขึ้น
2. พัฒนางานใหม่มีปัญหาที่ค้ำในระหว่างผู้ปฏิบัติงานน้อยที่สุด ให้มีผลงานที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพที่สุด

3. สร้างการประสานสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน
4. สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้ปฏิบัติงาน

งานให้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว

จากลักษณะของการนิเทศการศึกษาที่ดีทำให้ทราบว่า การนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการสอน เป็นกระบวนการที่แยกออกจากกันไม่ได้ ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความจำเป็นอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สมาน รั้งษ์โศภณ 2532 : 81) และ การพัฒนานั้นควรมีกระบวนการที่สร้างเสริมเพิ่มพูน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในด้านความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความสามารถ ตลอดจนการให้แนวความคิดในการปฏิบัติงาน โดยมีจุดมุ่งหมายให้บุคลากรมีคุณภาพดีขึ้น และส่งผลสะท้อนทำให้หน่วยงานหรือองค์กรที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (มาลี วิษณุกุล 2525 : 15)

สรุปการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ เพราะการที่จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพได้ นั้น บุคลากรที่ทำหน้าที่การสอนจะต้องเป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูง พร้อมทั้งพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ไปด้วย ดังนั้นการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนก็คือ การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ในการปรับปรุงให้การเรียนการสอนของครูดีขึ้น

3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ภารกิจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งเป็นผู้พัฒนาหลักสูตร หน่วยงานนี้จะได้ทำทางสนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงานผู้ใช้หลักสูตรให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ การจัดตั้งศูนย์วิชาการอาจจะทำในลักษณะศูนย์ให้บริการแนะนำช่วยเหลือโรงเรียนต่าง ๆ เช่น กรมสามัญศึกษามีนโยบายที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศจำนวน 200 โรงเรียน ควรมีศูนย์วิชาการจากส่วนกลางของหน่วยงานจะเป็นผู้ประสานให้ความช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยายผลการพัฒนาและการใช้หลักสูตรไปสู่โรงเรียนอื่น ๆ เป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนผู้ใช้หลักสูตรได้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรในโรงเรียนของตน

ปรีชาพร วงศ์อนันทรโรจน์ (2535 : 194-195) กล่าวว่า การจัดห้องศูนย์การเรียนการสอนทางวิชาการ ห้องที่จัดขึ้นไม่ใช่ห้องเรียนของนักเรียนนักศึกษา แต่เป็นห้องที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับข่าวสาร และสารสนเทศของงานด้านวิชาการในสถานศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีนักเรียนนักศึกษาไม่ได้เรียนประจำห้อง วันหนึ่งอาจเรียนหลายวิชาและย้ายห้องเรียน การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนจะเป็นศูนย์กลางที่อำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอน สามารถติดตามทางด้านวิชาการได้ การจัดห้องควรประกอบด้วย

1. ตารางการใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ
2. ตารางสอนรวมของครู-อาจารย์
3. ตารางสอนกลุ่มวิชาของนักเรียนนักศึกษาแยกตามกลุ่ม แผนก และคณะวิชาต่าง ๆ
4. แผนการเรียนของหลักสูตรระดับต่าง ๆ ครบทุกภาคเรียน
5. แสดงผลสถิติความก้าวหน้าทางด้าน การรับสมัครนักเรียนนักศึกษา
6. แสดงจำนวนครู-อาจารย์ที่ประจำและศึกษาต่อ
7. มีตัวอย่างอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้ประจำ เช่น ใบงาน ใบข้อสอบ

ใบความรู้หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนรายชื่อของนักเรียนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 206) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีห้องสมุดวิชาการ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน โดยเสนอแนะทางการพิจารณาจัดห้องดังนี้

1. การจัดห้องวิชาการเป็นศูนย์กลางตามสภาพของโรงเรียน
2. การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการด้านวิชาการที่คล่องตัว โดยเป็น

ศูนย์รวมตารางสอน ข้อมูลทางวิชาการ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการประชุม เอกสาร การใช้หลักสูตร กลไก การผลิตเอกสารต่าง ๆ ระดับสื่อสารภายใน ตลอดจนระบบเก็บเอกสารวิชาการ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดทำมีเจ้าหน้าที่บริการประจำห้องวิชาการ

สรุปการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนเพราะเป็นจุดศูนย์กลางที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ และบุคลากรผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

กลุ่มประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ

การรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากร ประชากรที่ศึกษาคั้งนี้คือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติราชการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม รุ่นที่ 1 ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 12 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารจำนวน 230 คน และครู-อาจารย์ จำนวน 140 คน แบ่งตามขนาดของโรงเรียนได้เป็น 2 กลุ่ม ดังตารางที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน*

ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	รวม
ขนาดใหญ่	128	79	207
ขนาดเล็ก	102	61	163
รวม	230	140	370

* การศึกษาริเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรในโรงเรียนขนาดใหญ่**

โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์
1. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี	19	16
2. โรงเรียนสะเดา "บรรดาศักดิ์มณฑลนันทบุรีศรีมณีนคร" จังหวัดสงขลา	18	9
3. โรงเรียนอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	19	15
4. โรงเรียนพิชัย จังหวัดอุดรธานี	27	12
5. โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์	26	13
6. โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา	19	14
รวม	128	79

** จากแบบสอบถามที่ทุกโรงเรียนให้ข้อมูล

ตารางที่ 3

แสดงจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรในโรงเรียนขนาดเล็ก**

โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์
1. โรงเรียนสกลวิสุทธิ จังหวัดสมุทรสงคราม	15	8
2. โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา จังหวัดพังงา	14	11
3. โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา จังหวัดเลย	18	13
4. โรงเรียนนาถ่อนพัฒนา จังหวัดนครพนม	22	7
5. โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์ จังหวัดชลบุรี	15	7
6. โรงเรียนโพธิ์ศรีราชศึกษา จังหวัดปัตตานี	18	15
รวม	102	61

** จากแบบสอบถามทุกโรงเรียนให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 3 ด้าน รวมทั้งสิ้น 90 ข้อ คือ

1. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร จำนวน 48 ข้อ
2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร จำนวน 28 ข้อ
3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จำนวน 14 ข้อ

แบบสอบถามแต่ละข้อในแต่ละปัญหามีเกณฑ์ระดับตามปัญหาที่เกิดขึ้น 5 ระดับดังนี้

- 5..... มีปัญหามากที่สุด
- 4..... มีปัญหามาก
- 3..... มีปัญหาปานกลาง
- 2..... มีปัญหาน้อย
- 1..... มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)
2. ศึกษาจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)
3. สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3 ด้าน โดยอาศัยแนวทางวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะของ อภิรักษ์ บุญยศักดิ์ เสวี วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ ประเภท พาณิชยกรรม วิชาบัญชี-พิมพ์ดีด โรงเรียนสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา" ประชาคม จันทบุรี วิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ของวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้" ทองพูน กิ่งนาค วิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง"
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้เนื้อหา สำนวนภาษา และพิจารณาความเหมาะสมโดยทั่วไปของแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ เพื่อพิจารณา ความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 6 ท่าน คือ
  - 5.1 ดร. กานดา นาคะเวช ศึกษานิเทศก์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
  - 5.2 ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
  - 5.3 นายหวิน นพคุณ ศึกษานิเทศก์ หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 2
  - 5.4 นายวิกรม กมลสุโกศล ศึกษานิเทศก์ หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 นายวิชาล จันทศิริ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา

อ.โลกโพธิ์ จ.ปัตตานี

5.6 นายบรรจง สระทอง อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา

อ.โลกโพธิ์ จ.ปัตตานี

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ด้าน จำนวน 90 ข้อ แล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู-อาจารย์ โรงเรียนนุติชัยวิทยา อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient) โดยใช้สูตรของ ครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (ล้วน สายยศ, 2528 : 124)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

s_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.97 ซึ่งนับว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง ซึ่งสามารถแยกแยะผลรายละเอียดยุติได้ ดังนี้

ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ค่าความเชื่อมั่น 0.95

ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ค่าความเชื่อมั่น 0.96

ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ค่าความเชื่อมั่น 0.93

7. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจก่อนนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์หนังสือนำในการแจกแบบสอบถาม
2. ขอหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตแจกแบบสอบถามในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จากอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม จากผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นกลุ่มประชากรการวิจัยครั้งนี้
3. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวให้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน
4. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากสถานศึกษาในการแจกและเก็บแบบสอบถามหลังจากนั้นประมาณ 15 วัน ผู้วิจัยได้ออกติดตามขอรับแบบสอบถามที่ตอบแล้วด้วยตนเอง
5. จำนวนแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามตารางที่ 2 และตารางที่ 3 จำนวน 370 ฉบับ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยระบุวันไปรับในหนังสือนำส่ง ในการไปรับ ครั้งแรกจะได้แบบสอบถามไม่ครบตามจำนวน บางโรงเรียนต้องเดินทางไปถึง 3 รอบ จึงได้ครบถ้วน บางโรงเรียนได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดส่งมาให้ในส่วนที่ขาดอยู่ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2538 จึงได้รับแบบสอบถามคืน ฉบับสมบูรณ์ 370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ประกอบด้วย ผู้บริหาร 230 ฉบับ ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน 140 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4

แสดงจำนวนร้อยละของประชากรที่ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป จำนวน	ได้รับคือฉบับสมบูรณ์ จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดใหญ่			
ผู้บริหาร	128	128	100
ครู-อาจารย์	79	79	100
โรงเรียนขนาดเล็ก			
ผู้บริหาร	102	102	100
ครู-อาจารย์	61	61	100
รวม	370	370	100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามการวิจัยทั้งหมดจำนวน 370 ฉบับที่ได้รับคืนมาปรากฏว่ามีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้
2. ตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัยและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับसानภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาผลิตอาหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยการนำข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาหาค่าเฉลี่ยและหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS/PC⁺) ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	มีปัญหอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	มีปัญหอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	มีปัญหอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	มีปัญหอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตามการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยหาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean : μ)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : σ)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการโรงแรมมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยทำการศึกษา การรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไขปัญหาในการใช้หลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านการบริหาร และการบริการหลักสูตร ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและ ส่งเสริมการใช้หลักสูตร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอ การวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ในตารางประกอบการอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาจำนวนและ ค่าร้อยละ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 5-7

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาวิชาชีพการโรงแรม จากการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติ การสอนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับที่ ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 8

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหาร กับครู-อาจารย์ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และระหว่างครู- อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กกับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน การ จัดระดับปัญหา และผลแตกต่างของค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพการโรงแรม ตามการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตร ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตาม หลักสูตร และด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยวิเคราะห์จากความถี่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (μ) โดยกำหนดเกณฑ์

ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีปัญหามาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีปัญหปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

μ แทน ค่าเฉลี่ย

σ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการแสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ขนาดโรงเรียน โดยแสดงรายละเอียดในรูปแบบของจำนวน ค่าร้อยละ และคำบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	230	62.16
2. ครู-อาจารย์	140	37.84
รวม	370	100

จากตารางที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหาร มีจำนวน 230 คน คิดเป็น ร้อยละ 62.16 ส่วนครู-อาจารย์ มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 37.84 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 6

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนขนาดใหญ่

โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	128	61.83
2. ครู-อาจารย์	79	38.17
รวม	207	100

จากตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหาร มีจำนวน 128 คน คิดเป็น ร้อยละ 61.83 ส่วนครู-อาจารย์ มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนขนาดเล็ก

โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	102	62.58
2. ครู-อาจารย์	61	38.17
รวม	163	100

จากตารางที่ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหาร มีจำนวน 102 คน คิดเป็น ร้อยละ 62.85 ส่วนครู-อาจารย์ มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 37.42 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น จากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จากการรับรู้ปัญหาของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ โดยครอบคลุมการใช้หลักสูตรทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรและองค์ประกอบ หลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง การวัดและ

ประเมินผลการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การนิเทศและ การพัฒนาบุคลากรทางการสอนและการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้นำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อความชัดเจนดังปรากฏผลแสดง ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

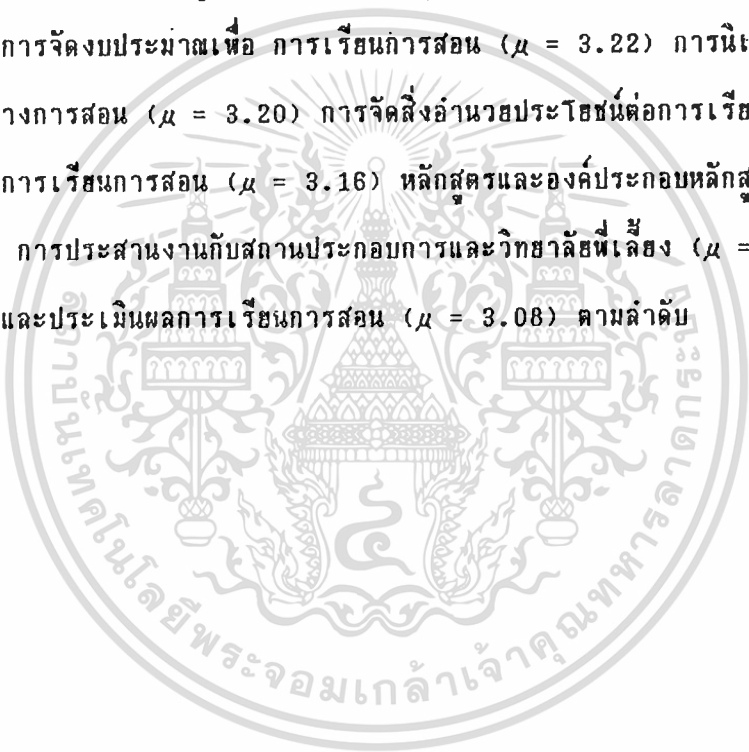
ตามการรับรู้ของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ 3 ด้าน

การรับรู้ปัญหา	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	3.19	0.66	ปานกลาง	
1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบ	3.15	0.61	ปานกลาง	7
1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	3.28	0.65	ปานกลาง	2
1.3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน	3.22	0.70	ปานกลาง	3
1.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียน การสอน	3.16	0.69	ปานกลาง	5
2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.12	0.71		
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.16	0.69	ปานกลาง	5
2.2 การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยพี่เลี้ยง	3.12	0.70	ปานกลาง	8
2.3 การวัดการประเมินผลการเรียนการสอน	3.08	0.74	ปานกลาง	9
3. ด้านการสนับสนุนและการใช้หลักสูตร	3.28	0.80		
3.1 การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	3.20	0.75	ปานกลาง	4
3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.36	0.85	ปานกลาง	1
รวม	3.20	0.72	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 8 แสดงการรับรู้ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้ง 3 ด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งสามด้านมีปัญหอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา แต่ละด้าน พบว่ามีปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อพิจารณาจากด้านย่อย ๆ สามารถเรียงลำดับปัญหาจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ($\mu = 3.36$) บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ($\mu = 3.28$) การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน ($\mu = 3.22$) การนิเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\mu = 3.20$) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.16$) หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ($\mu = 3.15$) การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง ($\mu = 3.12$) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\mu = 3.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการบริหาร
และบริการหลักสูตร (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)
ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การวางแผนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติก่อนนำ หลักสูตรไปใช้.....	3.22	0.83	ปานกลาง	3
2. การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียน และ คณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาเพื่อสร้างความ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช.....	3.02	0.97	ปานกลาง	12
3. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือ หน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา.....	3.07	0.93	ปานกลาง	8
4. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	3.13	0.95	ปานกลาง	7
5. ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร.....	3.17	0.95	ปานกลาง	5
6. หลักสูตรเลือกคำนวณต่อการปรับปรุงแก้ไขให้ เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น.....	3.15	0.94	ปานกลาง	6
7. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาวิชาวิชากับเวลาที่ทำ การสอน.....	3.03	0.93	ปานกลาง	11
8. การผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ใบงานและคู่มือครู ให้มีความเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน.....	3.40	1.11	ปานกลาง	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
9. การจัดโปรแกรมการเรียนสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียน.....	3.06	0.89	ปานกลาง	9
10. ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.05	0.96	ปานกลาง	10
11. การจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน	3.22	1.01	ปานกลาง	3
12. การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวช. พุทธศักราช 2530 (ปรับปรุง พ.ศ.2533).....	3.24	1.00	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	3.15	0.62	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การผลิตหนังสือ แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครูให้มีเพียงพอ และทันต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.40$) การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร ปวช. พุทธศักราช 2530 (ปรับปรุง พ.ศ.2533) ($\mu = 3.24$) และมีค่า

($\mu = 3.32$) การจัดให้คณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน ($\mu = 3.32$) ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และ เกณฑ์การใช้หลักสูตร ($\mu = 3.17$) หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ($\mu = 3.15$) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 3.13$) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ($\mu = 3.07$) การจัดโปรแกรมการเรียนสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง และนักเรียน ($\mu = 3.06$) ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 3.05$) ความสมดุลระหว่างเนื้อหาวิชาวิชากับเวลาที่ทำการสอน ($\mu = 3.03$) การประชุมชี้แจงผู้ปกครองและกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 3.02$)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เป็นรายชื่อพบว่า เรื่องที่ผู้บริหารและครูอาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่อง ได้แก่ข้อ 8 การผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัดใบงานและคู่มือครูให้มีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 10

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารและ
บริการหลักสูตร (บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)
ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การจัดครู-อาจารย์เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับ รายวิชาที่สอน.....	3.14	1.06	ปานกลาง	6
2. ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาต่าง ๆ	3.85	1.02	มาก	2
3. ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลาย รายวิชาและม้งานพิเศษมาก.....	4.09	0.93	มาก	1
4. การส่งเสริมให้บุคลากรมีความความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียน เพื่อพัฒนา การเรียนการสอน.....	3.30	0.90	ปานกลาง	4
5. การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิคการสอนมาใช้ของ แต่ละรายวิชา.....	3.31	0.89	ปานกลาง	3
6. การอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอน ของครู.....	2.91	0.97	ปานกลาง	10
7. การจัดระบบการติดตามการสอนของครูแต่ละ รายวิชา.....	3.00	0.90	ปานกลาง	8
8. การประชุมคณะกรรมการวิชาการ เพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนการสอน.....	3.09	0.98	ปานกลาง	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
9. การยอมรับความคิดเห็นของบุคลากรเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน.....	2.99	0.97	ปานกลาง	9
10. การสำรวจปัญหาต้องการจำเป็นทางด้านบุคลากร เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ ผ่านมา.....	3.23	0.94	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	3.21	0.80	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาผลิตอาหาร ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการบริหารและบริการ
หลักสูตร (บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu =$
3.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ได้แก่ครูที่มีอยู่ได้รับมอบ
หมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก ($\mu = 4.09$)ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการ
สอนในรายวิชาอื่นต่าง ๆ ($\mu = 3.85$) ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นมีปัญหาลงอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิค
การสอนมาใช้ของแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.31$) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.30$) การสำรวจความต้องการจำเป็น
ทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการเรียนการสอนรวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา ($\mu = 3.23$)
การจัดครู-อาจารย์เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับราย
วิชาที่สอน ($\mu = 3.14$) การประชุม
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการวิชาการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.09$) การจัดระบบ การติดตามการสอนของครูแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.00$) การยอมรับความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 2.99$) การอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอน ของครู ($\mu = 2.91$)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครูอาจารย์เป็นรายข้อ พบว่าเรื่อง ที่ผู้บริหารและครูอาจารย์รับรู้มากกว่าทุกเรื่องได้แก่ ข้อที่ 3 ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอนหลายวิชาและมีงานพิเศษมาก

ตารางที่ 11

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการบริหาร
และ บริการหลักสูตร (การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)
ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. งบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการมีความเพียงพอ.	3.26	1.03	ปานกลาง	2
2. งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงาน/โครงการ.....	3.30	1.04	ปานกลาง	1
3. การสำรวจข้อมูลและความต้องการจากครู-อาจารย์ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณ.....	3.23	0.99	ปานกลาง	4
4. การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากรในท้องถิ่น.....	3.22	0.87	ปานกลาง	5
5. การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา.....	3.25	0.88	ปานกลาง	3
6. การจัดการควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามแผน.....	3.17	0.87	ปานกลาง	6
7. การประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไป.....	3.12	0.89	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	3.22	0.78	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใช้เชิงธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ ($\mu = 3.30$) งบประมาณที่ได้รับเพื่อการดำเนินการมีความเพียงพอ ($\mu = 3.26$) การจัดสรรเงินงบประมาณ สอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.25$) การสำรวจข้อมูลและความต้องการจากครู-อาจารย์ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณ ($\mu = 3.23$) การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากรในท้องถิ่น ($\mu = 3.22$) การจัดการควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามแผน ($\mu = 3.17$) การประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณปีต่อไป ($\mu = 3.12$)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่องได้แก่ข้อที่ 2 งบประมาณที่ได้รับล่าช้า ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน/โครงการ

ตารางที่ 12

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการบริหาร
และ บริการหลักสูตร (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน)
ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
<u>การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน</u>				
1. การวางแผนการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ อย่างเหมาะสม.....	3.07	1.06	ปานกลาง	3
2. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีอยู่เอื้ออำนวยต่อ การจัดการเรียนการสอน.....	3.09	1.01	ปานกลาง	2
3. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีไม่เพียงพอต่อ การจัดการเรียนการสอน.....	3.33	1.07	ปานกลาง	1
4. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน.....	3.00	1.02	ปานกลาง	4
<u>สื่อการเรียนการสอน</u>				
5. การอำนวยความสะดวกในการใช้และผลิตสื่อ การเรียนการสอนแต่ละรายวิชา.....	3.22	0.92	ปานกลาง	3
6. การให้ความร่วมมือของครู-อาจารย์ผู้สอนใน การสร้างสื่อการเรียนการสอน.....	3.21	0.94	ปานกลาง	4
7. การกำหนดแผน/โครงการให้ครูทุกคนผลิตสื่อและ ใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่....	3.29	0.92	ปานกลาง	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงที่มาของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
8. การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญ เพื่อแนะนำ ด้านสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์.....	3.39	1.10	ปานกลาง	1
9. การติดตาม ควบคุม ประเมินผล และปรับปรุง การใช้สื่อการเรียนการสอน.....	3.19	0.96	ปานกลาง	5
<u>ห้องสมุด</u>				
10. ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	3.30	1.09	ปานกลาง	1
11. การจัดบรรยากาศในห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า.....	3.09	1.04	ปานกลาง	5
12. การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด....	3.30	1.01	ปานกลาง	1
13. การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ห้องสมุดแก่ ครู-อาจารย์ นักเรียน และบุคคลภายนอก.....	3.16	0.97	ปานกลาง	3
14. การจัดทำแบบสำรวจความต้องการหนังสือจาก ครู-อาจารย์ แต่ละรายวิชา.....	3.11	0.99	ปานกลาง	4
<u>บริการแนะแนว</u>				
15. มีสถานที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการให้บริการ และให้คำปรึกษาแก่นักเรียน.....	2.98	1.08	ปานกลาง	5
16. การได้รับการสนับสนุนในด้านการแนะแนวจาก ผู้บริหาร.....	3.01	0.95	ปานกลาง	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
17. การให้บริการแนะแนวจัดได้ครอบคลุมทั้งการ แนะแนวเชิงวิชาการ และการแนะแนวเพื่อ แก้ปัญหาให้นักเรียน.....	3.11	0.91	ปานกลาง	2
18. การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน.....	3.04	0.91	ปานกลาง	3
19. การจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ หลักสูตร ปวช.....	3.15	0.89	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	3.16	0.65	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนศึกษา ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน) พบว่า มีปัญหาค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละเรื่องและเป็นรายชื่อมีปัญหาลงอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ

การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ที่มีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.33$) ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มี อยู่แออัดต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.09$) การวางแผนการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติอย่างเหมาะสม ($\mu = 3.07$) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
บริเวณโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.00$)
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญเพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.39$) การกำหนดแผน/โครงการให้ครูทุกคนผลิตสื่อและใช้สื่อรวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ ($\mu = 3.29$) การอำนวยความสะดวกในการใช้และการผลิตสื่อการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.22$) การให้ความร่วมมือของครู-อาจารย์ผู้สอนในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.21$) การติดตาม ควบคุม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.19$)

ห้องสมุด มีระดับปัญหาเท่ากันอยู่ 2 ข้อ คือ ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.30$) และการได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด ($\mu = 3.30$) การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์ นักเรียนและบุคคลภายนอก ($\mu = 3.16$) การจัดบรรยากาศในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.09$)

บริการแนะแนว ได้แก่ การจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรปวช. ($\mu = 3.15$) การให้บริการแนะแนวจัดได้ครอบคลุมทั้งการแนะแนวเชิงวิชาการและการแนะแนวเพื่อแก้ปัญหานักเรียน ($\mu = 3.11$) การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\mu = 3.04$) การได้รับความสนับสนุนในด้านการแนะแนวจากผู้บริหาร ($\mu = 3.01$) มีสถานที่เป็นส่วน สะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ($\mu = 2.98$)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เป็นรายข้อ พบว่าเรื่องที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่องได้แก่ข้อที่ 8 การเชิญผู้มีความชำนาญ เพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู- อาจารย์

ตารางที่ 13

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินงาน
 การเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)
 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้.	3.00	0.94	ปานกลาง	10
2. การส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการ ที่ครบวงจรคือ ผลผลิตได้จัดการได้ และบริการได้..	3.24	0.99	ปานกลาง	2
3. การจัดหาและบริการแบบเรียนตำราเรียน คู่มือ การเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน.....	3.36	1.02	ปานกลาง	1
4. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียน การสอน.....	3.07	0.93	ปานกลาง	9
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์ การเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทัศนศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ.....	3.11	0.95	ปานกลาง	7
6. ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครูในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.10	0.92	ปานกลาง	8
7. การนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อ การเรียนการสอน.....	3.17	0.91	ปานกลาง	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
8. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้นักเรียน.....	3.20	0.96	ปานกลาง	4
9. การพานักเรียนไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการ.....	3.20	1.03	ปานกลาง	4
10. การวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป.....	3.21	0.89	ปานกลาง	3
รวมเฉลี่ย	3.18	0.69	ปานกลาง	

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดหาและบริกาแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\mu = 3.36$) การส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจรคือ ผลิตได้ จัดการได้ และบริการได้ ($\mu = 3.24$) และการวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu = 3.21$) และมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ 2 ข้อ คือ การเชิญวิทยากรภายนอก

มาให้ความรู้แก่นักเรียน ($\mu = 3.20$) การพานักเรียนไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการ ($\mu = 3.20$) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ($\mu = 3.17$) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการทัศนศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ ($\mu = 3.11$) ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.10$) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.07$) เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอน ให้ความบรรลุคประสงค์การเรียนรู้ ($\mu = 3.00$)

เมื่อพิจารณาปัญหาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่อง ได้แก่ข้อ 3 การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียนคู่มือการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

ตารางที่ 14

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียน
การสอนตามหลักสูตร (การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง)
ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับ สถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.07	1.00	ปานกลาง	4
2. การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการติดต่อ ประสานงาน.....	3.02	0.93	ปานกลาง	7
3. การได้รับความร่วมมือให้การช่วยเหลือให้นักเรียน ฝึกงานจากสถานประกอบการ.....	2.90	0.95	ปานกลาง	9
4. สถานประกอบการสำหรับนักเรียนฝึกงานมีน้อย...	2.96	0.98	ปานกลาง	8
5. สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงาน ของนักเรียน.....	2.87	0.95	ปานกลาง	10
6. สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา....	3.03	1.01	ปานกลาง	6
7. การได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัยที่เลี้ยง เกี่ยวกับหลักสูตร.....	3.06	0.97	ปานกลาง	5
8. ความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียน การสอนจากวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.33	1.05	ปานกลาง	2
9. การได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน.....	3.31	1.01	ปานกลาง	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยโปลีเทคนิค	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
10. ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถาน ประกอบการและวิทยาลัยโปลีเทคนิค.....	3.62	1.14	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.12	0.71	ปานกลาง	

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร (การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยโปลีเทคนิค) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ข้อคือ ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยโปลีเทคนิค ($\mu = 3.62$) ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากวิทยาลัยโปลีเทคนิค ($\mu = 3.33$) และการได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน ($\mu = 3.31$) การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยโปลีเทคนิค ($\mu = 3.07$) สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ($\mu = 3.03$) การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อติดต่อประสานงาน ($\mu = 3.02$) สถานประกอบการสำหรับนักเรียนฝึกงานมีน้อย ($\mu = 2.98$) การได้รับความร่วมมือในการช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกงานจากสถานประกอบการ ($\mu = 2.90$) สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน ($\mu = 2.87$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการดำเนินการเรียน

การสอนตามหลักสูตร (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)

ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการวัดและ ประเมินผล.....	2.95	0.97	ปานกลาง	7
2. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผล และประเมินผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัด และประเมินผล.....	3.01	0.94	ปานกลาง	6
3. โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัด และประเมินผล.....	2.94	1.04	ปานกลาง	8
4. หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้บริหารและ ครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผล	3.26	1.05	ปานกลาง	1
5. ผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาได้นำความรู้ ไปถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน....	3.21	1.03	ปานกลาง	3
6. การส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชา และนำผลการวัดไปพัฒนาการเรียนการสอน การสอน.....	3.22	0.93	ปานกลาง	2
7. เนื้อหาและจุดประสงค์มากเกินไป ไม่สามารถ ประเมินได้ครบทุกข้อในเวลาจำกัด.....	3.02	0.87	ปานกลาง	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
8. การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการใช้ หลักสูตรที่ผ่านมาเพื่อการปรับปรุงการเรียน ประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.14	0.92	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.09	0.74	ปานกลาง	

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการดำเนินการเรียน
การสอนตามหลักสูตร (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลาง($\mu = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดย
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้
บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ($\mu =$
3.26) การส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชาและนำผลไปพัฒนาการเรียนการ
สอน($\mu = 3.22$) ผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับครู-
อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ($\mu = 3.21$) การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการใช้หลัก
สูตรที่ผ่านมาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน($\mu = 3.14$) เนื้อหาและจุดประสงค์มากเกินไป
ไปไม่สามารถประเมินได้ครบทุกข้อในเวลาจำกัด($\mu = 3.02$) การให้ความรู้แก่ครูในเรื่อง
หลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล ($\mu =$
3.01) การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.95$) ทร

เรียนชาดผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.94$)

เมื่อพิจารณาปัญหาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เป็นรายข้อ พบว่า
 ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่อง ได้แก่ข้อ 4 หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก
 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียน
การสอนตามหลักสูตร (การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน)
คามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และวิทยาลัยพี่เลี้ยง ด้านการจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตร.....	3.29	0.95	ปานกลาง	2
2. การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร สม่ำเสมอ.....	3.25	0.93	ปานกลาง	3
3. การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัด การเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์.....	3.21	0.92	ปานกลาง	6
4. การจัดอบรมสัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร....	3.34	0.92	ปานกลาง	1
5. การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอน หรือ โครงการสอนของสถานศึกษา.....	3.25	0.91	ปานกลาง	3
6. การยอมรับการนิเทศของครู-อาจารย์ต่อผู้ให้ การนิเทศในด้านการสอนตามหลักสูตร.....	3.04	0.92	ปานกลาง	9
7. การให้ความสำคัญด้านการนิเทศของผู้บริหารแก่ ครู-อาจารย์.....	3.08	0.93	ปานกลาง	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
8. การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาและ ค้นคว้าวิจัย.....	3.21	1.01	ปานกลาง	6
9. การวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและ ระยะยาว.....	3.24	0.97	ปานกลาง	5
รวมเฉลี่ย	3.12	0.76	ปานกลาง	

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.34$) การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และวิทยาลัยพี่เลี้ยงด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ ($\mu = 3.25$) การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการ

สอนของสถานศึกษา ($\mu = 3.25$) การวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ($\mu = 3.24$) มีอีก 2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ การติดตาม กำกับ คุดูแล และแก้ปัญหาการจัด การเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ ($\mu = 3.21$) การส่งเสริมสนับสนุน บุคลากรในด้าน การศึกษาค้นคว้าวิจัย ($\mu = 3.21$) การให้ความสำคัญด้านนิเทศของผู้บริหารแก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.08$) การยอมรับการนิเทศของครู-อาจารย์ผู้ให้การนิเทศในด้านการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.04$)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่องได้ได้แก่ข้อที่ 4 การจัดสัมมนาเพื่อให้ ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตร

ตารางที่ 17

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนิน
 การเรียนการสอนตามหลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริม
 การใช้หลักสูตร) ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์

การจัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร	N = 370		ระดับ ปัญหา	ลำดับที่
	μ	σ		
1. การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทาง วิชาการที่คล่องตัว.....	3.37	1.07	ปานกลาง	2
2. การจัดหาคู่มือครู-แบบเรียนและตำรารายวิชา ต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์..	3.44	0.99	ปานกลาง	1
3. การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับ การเรียนการสอนตามหลักสูตร.....	3.37	0.99	ปานกลาง	2
4. การจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....	3.32	0.99	ปานกลาง	5
5. การรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ปัญหา และ ความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไข เพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป.....	3.33	0.90	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.37	0.87	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร) พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางมี 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ได้แก่ การจัดหาคู่มือแบบเรียนและตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ ($\mu = 3.40$) ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ 2 ข้อ คือ การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว ($\mu = 3.37$) การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.37$) การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป ($\mu = 3.33$)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าทุกเรื่องได้แก่ข้อที่ 2 การจัดหาคู่มือแบบเรียนและตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์

สรุปผลการวิเคราะห์

การรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและครู-อาจารย์

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

1. หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อ ได้แก่ การผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ใบงาน คู่มือครูมีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.40$) ที่รองลงมาคือ การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวช. พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและการรับรู้ปัญหาที่ค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การประชุมที่แจ้งผู้ปกครองของนักเรียนและคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ($\mu = 3.03$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง แต่มี 2 ข้อที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อได้แก่ ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก ($\mu = 4.09$) ที่รองลงมาคือ ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่ต่าง ๆ ($\mu = 3.85$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและการรับรู้ปัญหาค่าเฉลี่ยต่ำคือการอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอนของครู ($\mu = 2.91$)

3. การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อได้แก่ งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานตามแผน/โครงการ ($\mu = 3.30$) ที่รองลงมาคือ งบประมาณที่ได้รับเพื่อการดำเนินการมีเพียงพอ ($\mu = 3.26$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและการรับรู้ปัญหาค่าเฉลี่ยต่ำคือ การประเมินผลใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไป ($\mu = 3.12$)

4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อได้แก่ การเชิญผู้มีความรู้ความสามารถเพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.39$) ที่รองลงมาตามลำดับคือ ห้องเรียนห้องปฏิบัติการที่มีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.33$) ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.30$) การจัดทำเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 3.15$) การรับรู้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ มีสถานที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อสูง ได้แก่

การจัดหาแบบเรียน คำราเรียน คู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\mu = 3.36$) ที่รองลงมาคือการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการครบวงจร คือ ผลิตได้ จัดการได้ และบริการได้ ($\mu = 3.24$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกัน และการรับรู้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้อื่น ($\mu = 3.00$)

2. การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ข้อ ที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงสุด ได้แก่ ขาดแคลนหาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง ($\mu = 3.62$) ที่รองลงมาคือ ความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากวิทยาลัยพี่เลี้ยง ($\mu = 3.33$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และการรับรู้ปัญหาค่าเฉลี่ยต่ำคือ สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน ($\mu = 2.87$)

3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อสูงได้แก่ หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ($\mu = 3.26$) ที่รองลงมาคือ การส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชาการและนำผลการวัดไปพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.22$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและการรับรู้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.94$)

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อสูงได้แก่ การอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.34$) ที่รองลงมาคือ การได้รับ

ความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการและวิทยาลัยพี่เลี้ยงด้านการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.29$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและการรับรู้ ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การยอมรับการนิเทศของครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศด้านการสอน ตามหลักสูตร ($\mu = 3.08$)

2. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ย การรับรู้ปัญหาสูงกว่าทุกข้อได้แก่ การจัดหาคู่มือครู แบบเรียนและตำราวิชาชีพต่าง ๆ ที่จะใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ ($\mu = 3.44$) ที่รองลงมาคือ การสำรวจ ความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.37$) ส่วนข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและการรับรู้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การจัดตั้งคณะกรรมการ ทางวิชาการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.32$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรตามการรับรู้ของผู้บริหารกับ ครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและ ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน การบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้าน การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ โดยผู้วิจัย ได้นำคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาค่า ผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ตารางที่ 18

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร
กับครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การวางแผนเพื่อหาแนวทาง การปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้	3.21	0.86	ปานกลาง	3.22	0.98	
2. การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของ นักเรียน และคณะกรรมการ ที่ปรึกษาสถานศึกษา เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร ปวช.....	3.05	0.94	ปานกลาง	2.98	0.99	ปานกลาง	0.17
3. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไป ยังโรงเรียนหรือหน่วยงาน ต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา.....	3.03	0.95	ปานกลาง	3.10	0.90	ปานกลาง	-0.07
4. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร.....	3.12	0.88	ปานกลาง	3.14	1.01	ปานกลาง	-0.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
5. ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร.	3.11	0.91	ปานกลาง	3.22	0.98	ปานกลาง	-0.11
6. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการปรับ ปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพ ของท้องถิ่น.....	3.10	0.89	ปานกลาง	3.20	0.93	ปานกลาง	-0.10
7. ความสมดุลระหว่างเนื้อหา รายวิชากับเวลาที่ทำการสอน.	3.00	0.96	ปานกลาง	3.06	0.89	ปานกลาง	-0.06
8. การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงานและคู่มือครู ให้เพียงพอและทันต่อการเรียน การสอน.....	3.50	1.03	มาก	3.31	1.19	ปานกลาง	0.19
9. การจัดโปรแกรมการเรียน สนองต่อความต้องการของ ผู้ปกครองและนักเรียน.....	3.12	0.90	ปานกลาง	3.03	0.87	ปานกลาง	0.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
10. ความสอดคล้องของหลักสูตร กับความต้องการของตลาด แรงงาน.....	3.00	0.90	ปานกลาง	3.09	0.99	ปานกลาง	-0.09
11. การจัดทำมีคณะกรรมการ วิเคราะห์หลักสูตร เพื่อ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ หลักสูตรในโรงเรียน.....	3.28	0.96	ปานกลาง	3.16	1.06	ปานกลาง	0.12
12. การจัดทำมีคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง 2533).....	3.26	0.96	ปานกลาง	3.21	1.04	ปานกลาง	0.05
รวมเฉลี่ย	3.15	0.60	ปานกลาง	3.14	0.63	ปานกลาง	0.01

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 18 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม จากการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรโดยส่วนรวมนั้น ผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ แต่มี 1 ข้อที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาในระดับต่างกันคือ ผู้บริหารรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การผลิตหนังสือเรียน แบบเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครูให้เพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.50$ กับ 3.31) สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียนและคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 3.05$ กับ 2.98) การจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน ($\mu = 3.28$ กับ 3.16) ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเกณฑ์การใช้หลักสูตร ($\mu = 3.11$ กับ 3.22)หลักสูตรเพื่ออำนวยความสะดวกการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ($\mu = 3.10$ กับ 3.20)การจัดโปรแกรมการเรียนสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนกับความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงานมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.12$ กับ 3.03 และ 3.00 กับ 3.09) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ($\mu = 3.03$ กับ 3.10) ความสมดุลระหว่างเนื้อหาวิชากับเวลาที่ทำการสอน ($\mu = 3.00$ กับ 3.06) การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง 2533) ($\mu = 3.26$ กับ 3.21) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 3.12$ กับ 3.14) และผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวางแผนเนื้อหาแนวทางปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 3.21$ กับ 3.22)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาระหว่าง ผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าข้ออื่นได้แก่ การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัดใบงาน คู่มือครูให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 19

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) สาขาวิชาพิธีการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร
กับครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. การจัดครู-อาจารย์เข้าสอน รายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึง ความรู้ความสามารถที่ เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน...	3.03	1.05	ปานกลาง	3.24	1.06	ปานกลาง	-0.21
2. ชาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนใน รายวิชาต่าง ๆ.....	3.73	1.00	มาก	3.97	1.03	มาก	-0.24
3. ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอนหลายรายวิชา และมี งานพิเศษมาก.....	4.03	0.95	มาก	4.14	0.91	มาก	-0.11
4. การส่งเสริมให้บุคลากรมี ความควมเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน..	3.23	0.85	ปานกลาง	3.36	0.95	ปานกลาง	-0.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
5. การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิค การสอนมาใช้ของแต่ละ รายวิชา.....	3.25	0.88	ปานกลาง	3.36	0.91	ปานกลาง	-0.11
6. การอุทิศเวลาให้กับงานด้าน การเขียนการสอนของครู.....	2.85	0.97	ปานกลาง	2.96	0.97	ปานกลาง	-0.11
7. การจัดระบบการติดตาม การสอนของครูแต่ละ รายวิชา.....	2.97	0.91	ปานกลาง	3.02	0.89	ปานกลาง	-0.05
8. การประชุมคณะกรรมการ วิชาการ เพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนาการเรียนการสอน.....	3.07	1.01	ปานกลาง	3.10	0.94	ปานกลาง	-0.03
9. การยอมรับความคิดเห็นของ บุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน.....	3.01	0.92	ปานกลาง	2.96	1.02	ปานกลาง	0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
10. การสำรวจปัญหา ต้องการจำเป็นทางด้าน บุคลากรเกี่ยวกับการเรียน การสอน รวมทั้งผลงานของปี ที่ผ่านมา.....	3.28	0.93	ปานกลาง	3.17	0.94	ปานกลาง	-0.11
รวมเฉลี่ย	3.24	0.66	ปานกลาง	3.17	0.94	ปานกลาง	0.07

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 18 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร โดยส่วนรวมผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์แต่ มี 2 ข้อที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาอื่นต่าง ๆ ($\mu = 3.73$ กับ 3.97) และครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก ($\mu = 4.03$ กับ 4.14) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดครู-อาจารย์เข้าสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ($\mu = 3.03$ กับ 3.24) การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.23$ กับ 3.36) มีการรับรู้ปัญหาที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ 3 ข้อ คือ การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิคการสอนมาใช้ของแต่ละรายวิชากับการอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอนของครู และการสำรวจความต้องการจำเป็นทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา ($\mu = 3.25$ กับ 3.36, 2.85 กับ 2.96 และ 3.28 กับ 3.17) นอกจากนี้มีผลต่างของค่าเฉลี่ยที่เท่ากันอีก 2 ข้อ ได้แก่ การจัดระบบการติดตามการสอนของครูแต่ละรายวิชาและการยอมรับความคิดเห็นของบุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 2.85$ กับ 2.96 และ 2.97 กับ 3.02) และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ การประชุมคณะกรรมการวิชาการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.07$ กับ 3.10)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาระหว่าง ผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 2 ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาอื่นต่าง ๆ

ตารางที่ 20

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ
ครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)

การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. งบประมาณที่ได้รับเพื่อ ดำเนินการมีความเพียงพอ...	3.33	1.04	ปานกลาง	3.19	1.02	ปานกลาง	0.14
2. งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่ สามารถดำเนินงานได้ตาม แผนงาน/โครงการ.....	3.36	1.03	ปานกลาง	3.27	1.04	ปานกลาง	0.09
3. การสำรวจข้อมูลและความ ต้องการจากครู-อาจารย์ ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณ.	3.17	0.95	ปานกลาง	3.28	1.03	ปานกลาง	-0.11
4. การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอนสอดคล้องกับ ราคาทรัพยากรในท้องถิ่น....	3.23	0.89	ปานกลาง	3.20	0.85	ปานกลาง	0.03
5. การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียน การสอนของแต่ละรายวิชา...	3.24	0.87	ปานกลาง	3.26	0.88	ปานกลาง	-0.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย [*] (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
6. การจัดการควบคุมการจ่ายเงิน งบประมาณ เพื่อการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพตามแผน	3.10	0.89	ปานกลาง	3.23	0.85	ปานกลาง	-0.13
7. การประเมินผลการใช้เงิน งบประมาณในการจัดการเรียน การสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อ เป็นข้อมูลในการจัดสรรเงิน งบประมาณปีต่อไป.....	3.03	0.91	ปานกลาง	3.20	0.86	ปานกลาง	-0.17
รวมเฉลี่ย	3.21	0.70	ปานกลาง	3.23	0.86	ปานกลาง	-0.02

$$^*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 20 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาหนังสือพิมพ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีโดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ การประเมินผลการใช้เงินงบประมาณ

ในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณปีต่อไป ($\mu = 3.03$ กับ 3.20) งบประมาณที่ได้รับเพื่อการดำเนินการมีความเพียงพอ ($\mu = 3.33$ กับ 3.19) การสำรวจข้อมูลและความต้องการจากครู-อาจารย์ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณ ($\mu = 3.17$ กับ 3.28) การควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามแผน ($\mu = 3.10$ กับ 3.23) งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ ($\mu = 3.36$ กับ 3.27) การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากรในท้องถิ่น ($\mu = 3.23$ กับ 3.20) การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันและน้อยที่สุด ($\mu = 3.24$ กับ 3.26)

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ข้อที่ 7 ประเมินผลการใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณปีต่อไป

ตารางที่ 21

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ
ครู - อาจารย์ ด้านการบริการและบริหารหลักสูตร
(การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
<u>การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียน การสอน</u>							
1. การวางแผนการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอย่าง เหมาะสม.....	3.03	0.98	ปานกลาง	3.10	1.07	ปานกลาง	-0.07
2. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มี อยู่ อยู่นอกอำนวยการจัด การเรียนการสอน.....	3.04	0.96	ปานกลาง	3.14	1.06	ปานกลาง	-0.10
3. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มี ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียน การสอน.....	3.27	1.06	ปานกลาง	3.38	1.08	ปานกลาง	-0.11
4. การจัดบรรยากาศและสภาพ แวดล้อมในบริเวณโรงเรียน อยู่นอกอำนวยการจัดการเรียน							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21(ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
การสอน.....	2.96	0.97	ปานกลาง	3.04	1.07	ปานกลาง	-0.08
<u>สื่อการเรียนการสอน</u>							
5. การอำนวยความสะดวกใน การใช้และผลิตสื่อการเรียน การสอนแต่ละรายวิชา.....	3.26	0.88	ปานกลาง	3.18	0.95	ปานกลาง	0.08
6. การให้ความร่วมมือของครู- อาจารย์ผู้สอนในการสร้าง สื่อการเรียนการสอน.....	3.18	0.95	ปานกลาง	3.24	0.93	ปานกลาง	-0.06
7. การกำหนดแผน/โครงการให้ ครูทุกคนผลิตสื่อและใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อเพื่อ เผยแพร่.....	3.28	0.91	ปานกลาง	3.29	0.93	ปานกลาง	-0.01
8. การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญ งาน เพื่อแนะนำด้านสื่อการ เรียนการสอน และนวัตกรรม ใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์.....	3.35	1.09	ปานกลาง	3.42	1.11	ปานกลาง	-0.07
9. การติดตาม ควบคุม ประเมินผล และปรับปรุง							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) ^๓
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
การใช้สื่อการเรียนการสอนใน ห้องสมุด	3.17	0.96	ปานกลาง	3.21	0.96	ปานกลาง	-0.04
10. ความเพียงพอของหนังสือใน ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า	3.30	1.06	ปานกลาง	3.30	1.12	ปานกลาง	0.00
11. การจัดบรรยากาศในห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	3.06	1.05	ปานกลาง	3.11	1.02	ปานกลาง	-0.05
12. การได้รับงบประมาณใน การสนับสนุนห้องสมุด.....	3.37	0.98	ปานกลาง	3.22	1.04	ปานกลาง	0.15
13. การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์ นักเรียน และบุคคลภายนอก.	3.18	0.92	ปานกลาง	3.14	1.01	ปานกลาง	0.04
14. การจัดทำแบบสำรวจ ความต้องการหนังสือจากครู- อาจารย์ แต่ละรายวิชา....	3.10	0.93	ปานกลาง	3.12	1.05	ปานกลาง	-0.02
<u>บริการแนะแนว</u>							
15. มีสถานที่เป็นส่วน สะดวก ต่อการให้บริการและให้							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
ค่าปรึกษาแก่นักเรียน.....	2.91	1.10	ปานกลาง	3.04	1.05	ปานกลาง	-0.13
16. การได้รับการสนับสนุนในด้าน การแนะแนวจากผู้บริหาร...	2.93	0.96	ปานกลาง	3.09	0.93	ปานกลาง	-0.16
17. การให้บริการแนะแนวจัดได้ ครอบคลุมทั้งการแนะแนวเชิง วิชาการและการแนะแนว เพื่อแก้ปัญหาแก่นักเรียน.....	3.08	0.91	ปานกลาง	3.14	0.91	ปานกลาง	-0.06
18. การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน ด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็น ปัจจุบัน.....	3.03	0.91	ปานกลาง	3.04	0.91	ปานกลาง	-0.01
19. การจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับหลักสูตร ปวช	3.11	0.83	ปานกลาง	3.19	0.94	ปานกลาง	-0.08
รวมเฉลี่ย	3.14	0.62	ปานกลาง	3.18	0.67	ปานกลาง	-0.04

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 21 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านการจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน คือ ห้องเรียนและห้อง

ปฏิบัติการที่มีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.27$ กับ 3.38) ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่มีอยู่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.04$ กับ 3.14) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 2.96$ กับ 3.04) และการวางแผนการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติ อย่างเหมาะสม ($\mu = 3.03$ กับ 3.10)

สื่อการเรียนการสอน คือ การอำนวยความสะดวกในการใช้และการผลิตสื่อการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.26$ กับ 3.18) การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญงานเพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.35$ กับ 3.42) การให้ความร่วมมือของครู-อาจารย์ผู้สอนในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.18$ กับ 3.24) การติดตาม ควบคุม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.17$ กับ 3.21) และการกำหนดแผน/โครงการให้ครูทุกคนผลิตสื่อและใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 3.28$ กับ 3.29)

ห้องสมุด คือ การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด ($\mu = 3.37$ กับ 3.22) การจัดบรรยากาศในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.06$ กับ 3.11) การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์และบุคคลภายนอก ($\mu = 3.18$ กับ 3.14) การจัดทำแบบสำรวจความต้องการหนังสือจากครู-อาจารย์แต่ละรายวิชา ($\mu = 3.10$ กับ 3.12) ผลต่าง 0.02

บริการแนะแนว คือ การได้รับความสนับสนุนในด้านการแนะแนวจากผู้บริหาร ($\mu = 2.93$ กับ 3.09) มีสถานที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ($\mu = 2.91$ กับ 3.04) การจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตร ปวช.

($\mu = 3.11$ กับ 3.19) การให้บริการแนะแนวจัดได้ครอบคลุมทั้งการแนะแนวเชิงวิชาการ และการแนะแนวเพื่อแก้ปัญหานักเรียน ($\mu = 3.08$ กับ 3.14) และผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\mu = 3.03$ กับ 3.04)

เมื่อพิจารณาทุกข้อคำถามตามการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ปรากฏว่าผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ข้อที่ 16 การได้รับการสนับสนุน ในด้านการแนะแนวจากผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ

ครู - อาจารย์ ด้านค่าเนิมนการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรค ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้บรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้.....	2.97	0.94	ปานกลาง	3.02	0.93	
2. การส่งเสริมการเรียนการสอน ให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจร คือ ผลิตได้จัดการได้ และ บริการได้.....	3.22	0.96	ปานกลาง	3.26	1.01	ปานกลาง	-0.04
3. การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียน การสอน และวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน.....	3.33	1.00	ปานกลาง	3.39	1.04	ปานกลาง	-0.06
4. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัด							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
กิจกรรมการเรียนการสอน...	2.97	0.88	ปานกลาง	3.16	0.97	ปานกลาง	-0.09
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์ การเรียนรู้ เช่น จัดชมรม ต่าง ๆ นิทรรศการ ทัศนศึกษา แข่งขันทักษะ วิชาชีพ ฯลฯ.....	3.02	0.87	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง	-0.18
6. ความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ของครูใน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน.....	3.01	0.89	ปานกลาง	3.18	0.94	ปานกลาง	-0.17
7. การนำนวัตกรรม และ เทคโนโลยีมาใช้ เพื่อ การเรียนการสอน.....	3.23	0.90	ปานกลาง	3.31	0.92	ปานกลาง	-0.08
8. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ ความรู้กับนักเรียน.....	3.12	0.95	ปานกลาง	3.27	0.97	ปานกลาง	-0.15
9. การพานักเรียนไปศึกษาดูงาน							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
จากสถานประกอบการ.....	3.19	1.00	ปานกลาง	3.20	1.06	ปานกลาง	-0.01
10. การวิเคราะห์ การจัด กิจกรรมการสอนในรอบปีที่ ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลใน การปรับปรุงและพัฒนาต่อไป.	3.21	0.86	ปานกลาง	3.21	0.92	ปานกลาง	0.00
รวมเฉลี่ย	3.13	0.67	ปานกลาง	3.22	0.71	ปานกลาง	-0.09

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 22 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยส่วนรวมผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครูอาจารย์ และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้อื่นๆ เช่น จัดชมรมต่างๆ วิทยุรศการ ทักษะศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ ($\mu = 3.02$ กับ 3.20) ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.01$ กับ 3.18) การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

($\mu = 3.12$ กับ 3.27) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 2.97$ กับ 3.16) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ($\mu = 3.23$ กับ 3.31) การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียนคู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\mu = 3.33$ กับ 3.39) เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\mu = 2.97$ กับ 3.02) การส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจรคือ ผลิตได้ จัดการได้ และบริการได้ ($\mu = 3.22$ กับ 3.26) การพานักเรียนไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการ ($\mu = 3.19$ กับ 3.20) และการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ผลของค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.21$ กับ 3.21)

เมื่อพิจารณาทุกข้อคำถามตามการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่า เรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 10 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การจัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทัศนศึกษา แข่งขัน ทักษะวิชาชีพ ฯลฯ

ตารางที่ 23

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ

ครู - อาจารย์ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(การประสานงานกับสถานประกอบการ

และวิทยาลัยที่เลี้ยง)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่เลี้ยง	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. การวางแผนในการติดต่อ ประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.02	1.01	ปานกลาง	3.11	0.98	ปานกลาง	-0.09
2. การจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อ การติดต่อประสานงาน.....	2.97	0.93	ปานกลาง	3.06	0.92	ปานกลาง	-0.09
3. การได้รับความร่วมมือให้ การช่วยเหลือให้นักเรียน ฝึกงานจากสถานประกอบการ..	2.84	0.99	ปานกลาง	2.96	0.91	ปานกลาง	-0.12
4. สถานประกอบการสำหรับ นักเรียนฝึกงานมีน้อย.....	3.01	0.93	ปานกลาง	2.89	1.02	ปานกลาง	0.12
5. สถานประกอบการไม่เข้าใจจุด- มุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน	2.90	0.93	ปานกลาง	2.84	0.96	ปานกลาง	0.04
6. สถานประกอบการอยู่ห่างไกล							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23(ต่อ)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่ผู้ และวิทยาลัยที่ผู้	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
จากสถานศึกษา.....	3.07	0.97	ปานกลาง	2.99	1.05	ปานกลาง	0.08
7. การได้รับความช่วยเหลือจาก วิทยาลัยที่ผู้เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร.....	3.05	0.98	ปานกลาง	3.06	0.95	ปานกลาง	-0.01
8. ความช่วยเหลือด้านบุคลากร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน จากวิทยาลัยที่ผู้.....	3.37	1.06	ปานกลาง	3.29	1.03	ปานกลาง	0.08
9. การได้รับความช่วยเหลือใน ด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ จากภาคเอกชนและชุมชน....	3.35	1.04	ปานกลาง	3.27	0.97	ปานกลาง	0.08
10. ขาดแคลนพาหนะที่จะพา นักเรียนไปยังสถานประกอบ- การและวิทยาลัยที่ผู้.....	3.68	1.09	มาก	3.55	1.18	มาก	-0.13
รวมเฉลี่ย	3.13	0.70	ปานกลาง	3.10	0.71	ปานกลาง	-0.03

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 23 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม จากการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง มีค่าส่วนรวมผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-ครูอาจารย์ แต่มี 1 ข้อ ที่การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง ($\mu = 3.68$ กับ 3.55) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ สถานประกอบการสำหรับนักเรียนฝึกงานมีน้อย ($\mu = 3.01$ กับ 2.89) การได้รับความร่วมมือในการช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกงานจากสถานประกอบการ ($\mu = 2.84$ กับ 2.96) สำหรับการวางแผนในการติดต่อประสานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงกับการจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อติดต่อประสานงานมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.02$ กับ 3.11 และ 2.97 กับ 3.06) มี 3 ข้อ ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษากับความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากวิทยาลัยที่เลี้ยงและการได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน ($\mu = 3.07$ กับ 2.99 , 3.37 กับ 3.29 และ 3.35 กับ 3.27) สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน ($\mu = 2.90$ กับ 2.84) และการได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัยที่เลี้ยงเกี่ยวกับหลักสูตรมีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\mu = 3.05$ กับ 3.06)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่าโดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่นได้แก่ ข้อที่ 10 ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง

ตารางที่ 24

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพิธีกรรม

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ

ครู-อาจารย์ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ ชัดเจนในการวัดและ ประเมินผล.....	2.83	0.93	ปานกลาง	3.06	1.01	ปานกลาง	-0.23
2. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่อง หลักการ วิธีการวัดผล และ ประเมินผล ตลอดจนระเบียบ ว่าด้วย การวัดและ ประเมินผล.....	2.87	0.91	ปานกลาง	3.14	0.96	ปานกลาง	-0.27
3. โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการวัดและ ประเมินผล.....	2.90	1.00	ปานกลาง	2.98	1.08	ปานกลาง	-0.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
4. หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มี โอกาสเข้าร่วมสัมมนา เกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผล.....	3.23	1.01	ปานกลาง	3.29	1.09	ปานกลาง	-0.06
5. ผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมประชุม สัมมนามีได้นำความรู้ไป ถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอน.....	3.14	0.99	ปานกลาง	3.27	1.07	ปานกลาง	-0.13
6. การส่งเสริมการสร้าง เครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชา และนำผลการวัดไปพัฒนาการ การเรียนการสอน.....	3.18	0.90	ปานกลาง	3.25	0.95	ปานกลาง	-0.07
7. เนื้อหาและจุดประสงค์ มากเกินไป ไม่สามารถ ประเมินได้ครบทุกข้อใน เวลาจำกัด.....	3.00	0.81	ปานกลาง	3.04	0.92	ปานกลาง	-0.04

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 (ต่อ)

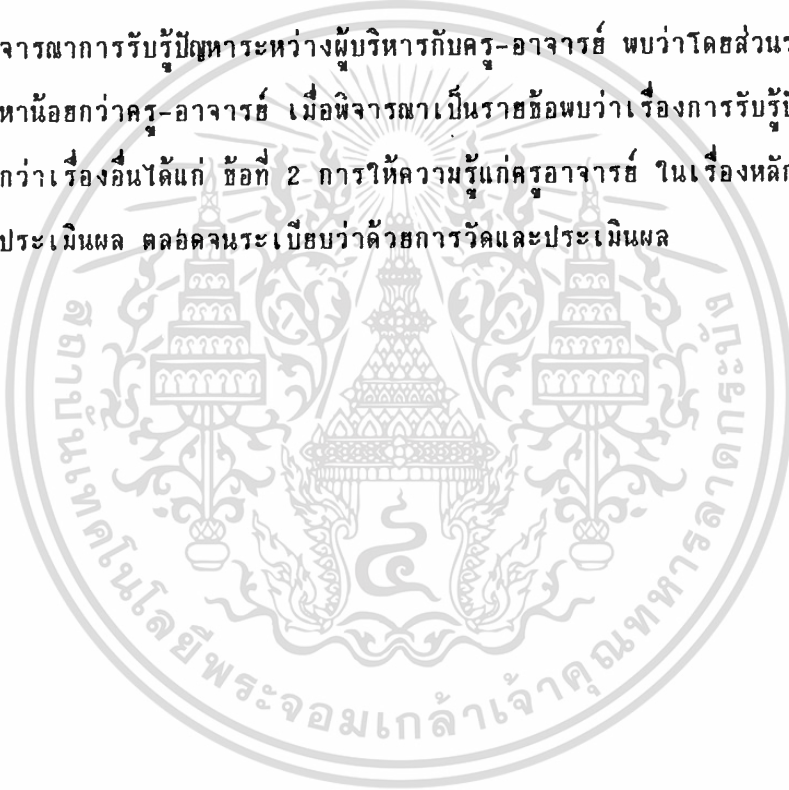
การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
8. การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนในการใช้หลักสูตรที่ ผ่านมาเพื่อการปรับปรุง การเรียนการสอน.....	3.09	0.89	ปานกลาง	3.19	0.94	ปานกลาง	-0.10
รวมเฉลี่ย	3.03	0.71	ปานกลาง	3.15	0.77	ปานกลาง	-0.12

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 24 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนโดยส่วนรวมผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครูอาจารย์ และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการวัดผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.87$ กับ 3.14) การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการจัดและประเมินผล ($\mu = 2.83$ กับ 3.06) ผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ($\mu = 3.14$ กับ

3.27) การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน ($\mu = 3.09$ กับ 3.19) โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถในด้าน การวัดและ ประเมินผล ($\mu = 2.90$ กับ 2.98) การส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชา และนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.18$ กับ 3.25) หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ($\mu = 3.23$ กับ 3.29) และเนื้อหาและจุดประสงค์มากเกินไปไม่สามารถประเมินได้ครบทุกข้อในเวลา จำกัด ($\mu = 3.00$ กับ 3.04)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่าโดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหา แตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่นได้แก่ ข้อที่ 2 การให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ ในเรื่องหลักการ วิธี การวัดและประเมินผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 25

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ

ครู-อาจารย์ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

(การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และ วิทยาลัยที่เลี้ยง ด้านการ จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร.....	3.25	0.95	ปานกลาง	3.32	1.00	ปานกลาง	0.07
2. การติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ....	3.25	0.95	ปานกลาง	3.24	0.91	ปานกลาง	0.01
3. การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนให้ทันต่อเหตุการณ์...	3.22	0.94	ปานกลาง	3.19	0.89	ปานกลาง	0.03
4. การจัดอบรมสัมมนา เพื่อให้							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) ^u
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยน ความคิดเกี่ยวกับปัญหา และ แนวทางแก้ไขปัญหาใน การจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร.....	3.27	0.91	ปานกลาง	3.36	0.94	
5. การจัดทำและตรวจสอบแผน ปฏิบัติการสอน หรือโครงการ สอนของสถานศึกษา.....	3.19	0.92	ปานกลาง	3.31	0.90	ปานกลาง	-0.12
6. การยอมรับการนิเทศของ ครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศ ในด้านการสอนตามหลักสูตร..	3.04	0.90	ปานกลาง	3.04	0.94	ปานกลาง	0.00
7. การให้ความสำคัญด้าน การนิเทศของผู้บริหารแก่ ครู-อาจารย์.....	3.05	0.89	ปานกลาง	3.11	0.97	ปานกลาง	-0.06
8. การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร ในด้านการศึกษาและค้นคว้า							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25(ต่อ)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	วิจัย.....	3.25	1.02	ปานกลาง	3.16	0.99	
9. การวางแผนพัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว.....	3.24	0.97	ปานกลาง	3.24	0.97	ปานกลาง	0.00
รวมเฉลี่ย	3.19	0.75	ปานกลาง	3.22	0.76	ปานกลาง	-0.03

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 25 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนโดยส่วนรวมผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษา ($\mu = 3.19$ กับ 3.31) การจัดอบรมสัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยมีผลต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.27$ กับ 3.36 และ 3.25 กับ 3.16) การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการและวิทยาลัยที่เลี้ยงด้านการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.25$ กับ 3.32) การให้ความสำคัญด้านนิเทศของผู้บริหารแก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.05$ กับ 3.11) การติดตามกำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ ($\mu = 3.22$ กับ 3.19) การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร สม่่าเสมอ ($\mu = 3.25$ กับ 3.24) และการวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีผลของค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 3.24$ กับ 3.24)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่าโดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครูอาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 5 การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษา

ตารางที่ 26

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหาร กับ

ครู - อาจารย์ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

(การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร)

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว.....	3.32	0.99	ปานกลาง	3.41	1.09	
2. การจัดหาคู่มือครู-แบบเรียนและตำราวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์.....	3.47	1.00	ปานกลาง	3.40	1.14	ปานกลาง	0.07
3. การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.33	0.92	ปานกลาง	3.41	1.05	ปานกลาง	-0.08
4. การจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไข							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร N=230			ครู-อาจารย์ N=140			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
ปัญหาการเรียนการสอนตาม หลักสูตร.....	3.30	0.94	ปานกลาง	3.34	1.04	ปานกลาง	-0.04
5. การรวบรวมข้อมูล เพื่อการ วิเคราะห์ปัญหา และ ความต้องการจำเป็นมาสรุปหา แนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ ในการวางแผนต่อไป.....	3.27	0.89	ปานกลาง	3.39	0.91	ปานกลาง	-0.12
รวมเฉลี่ย	3.34	0.82	ปานกลาง	3.39	0.91	ปานกลาง	-0.05

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 25 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยส่วนรวมผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ การรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป ($\mu = 3.27$ กับ 3.39) การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว ($\mu = 3.32$ กับ 3.41) การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.33$ กับ 3.41) การจัดหาคู่มือแบบเรียนและตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ระดับปัญหาค่อนข้างมาก ($\mu = 3.47$ กับ 3.40) และการจัดตั้งกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.30$ กับ 3.34)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่าโดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 5 การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็น มาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป

สรุปผลการวิเคราะห์

เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

1. หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร พบว่า การผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัดใบงานและคู่มือครูมีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ ($\mu = 3.50$ กับ 3.31) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียนและคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. และการให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน ($\mu = 3.05$ กับ 2.98) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ได้แก่ การวางแผนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 3.29$ กับ 3.22)

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า ชacdแคลนครูที่ปฏิบัติ การสอนในรายวิชาต่าง ๆ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู- อาจารย์ ($\mu = 3.73$ กับ 3.97) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การจัดครู-อาจารย์ เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ($\mu = 4.03$ กับ 4.14) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.07$ กับ 3.10)

3. การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า การประเมินผลการ ใช้งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไปมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร ($\mu = 3.03$ กับ 3.20) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ งบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการมีความเพียงพอ ($\mu = 3.33$ กับ 3.19) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดได้แก่ การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียน การสอนแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.24$ กับ 3.26)

4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน พบว่า การได้รับการ สนับสนุนในด้านการแนะแนวจากผู้บริหารมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหา มากกว่าผู้บริหาร ($\mu = 2.93$ กับ 3.09) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด ($\mu = 3.37$ กับ 3.22) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาที่ ใกล้เคียงกัน ส่วนข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การกำหนดแผนงาน/โครงการให้ครู ทุกคนผลิตสื่อและใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผลงานการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่และการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ของนักเรียนด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\mu = 3.28$ กับ 3.29) และความเพียงพอ ของหนังสือในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าไม่ต่างกัน ($\mu = 3.30$ กับ 3.30)

ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1. การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร

เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร ($\mu = 3.02$ กับ 3.20) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ($\mu = 3.01$ กับ 3.18) สำหรับข้ออื่น ๆ มีผลการรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกัน ผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดได้แก่ การนำนักเรียนไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการ และข้อที่มีการรับรู้ปัญหาไม่ต่างกันคือ การวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

2. การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง พบว่าสถานประกอบการสำหรับนักเรียนฝึกงานมีน้อย มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ ($\mu = 3.05$ กับ 2.89) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการ ($\mu = 3.68$ กับ 3.55) ซึ่งการรับรู้ปัญหาทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์อยู่ในระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ มีผลการรับรู้ปัญหาและข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงเกี่ยวกับหลักสูตร ($\mu = 3.05$ กับ 3.06)

3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร ($\mu = 2.87$ กับ 3.14) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.83$ กับ 3.06) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกัน และข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาและจุดประสงค์มากเกินไปไม่สามารถประเมินได้ครบทุกข้อในเวลาจำกัด

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า การจัดทำและการตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษามีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร ($\mu = 3.19$ กับ 3.31) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมา

คือ การจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.27$ กับ 3.36 และ 3.25 กับ 3.16) สำหรับข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน ส่วนข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.25$ กับ 3.24) และข้อที่รับรู้ปัญหาไม่แตกต่างกันคือ การยอมรับการนิเทศของครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศในด้านการสอนตามหลักสูตรกับการวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ($\mu = 3.04$ กับ 3.04)

2. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่าการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่าง ๆ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร ($\mu = 3.27$ กับ 3.39) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือ การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว ($\mu = 3.32$ กับ 3.41) สำหรับข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.30$ กับ 3.34)

ตารางที่ 27

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การวางแผนเพื่อหาแนวทาง การปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้	3.28	0.87	ปานกลาง	3.13	0.85	
2. การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของ นักเรียน และคณะกรรมการที่ ปรึกษาสถานศึกษา เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร ปวช.....	3.13	0.94	ปานกลาง	2.96	0.94	ปานกลาง	0.17
3. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร ไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงาน ต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา.....	3.07	0.94	ปานกลาง	2.99	0.96	ปานกลาง	0.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) ^{**}
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร.....	3.14	0.91	ปานกลาง	3.10	0.84	
5. ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร.	3.14	0.87	ปานกลาง	3.08	0.96	ปานกลาง	0.06
6. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อ การปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม กับสภาพของท้องถิ่น.....	3.19	0.95	ปานกลาง	2.99	0.80	ปานกลาง	0.20
7. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา รายวิชากับเวลาที่ทำการสอน	3.04	1.01	ปานกลาง	2.94	0.89	ปานกลาง	0.10
8. การผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ใบงาน และเครื่องมือให้เพียงพอ และทันต่อการเรียนการสอน..	3.45	1.03	ปานกลาง	3.58	1.03	มาก	-0.13
9. การจัดโปรแกรมการเรียน สนองตอบต่อความต้องการของ ผู้ปกครองและนักเรียน.....	3.20	0.90	ปานกลาง	3.02	0.90	ปานกลาง	0.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	10. ความสอดคล้องของหลักสูตร กับความต้องการของ ตลาดแรงงาน.....	3.07	0.90	ปานกลาง	2.91	0.90	
11. การจัดทำมีคณะกรรมการ การวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ หลักสูตรในโรงเรียน.....	3.28	0.94	ปานกลาง	3.28	1.00	ปานกลาง	0.00
12. การจัดทำมีคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง 2533).....	3.22	0.92	ปานกลาง	3.31	1.00	ปานกลาง	-0.09
รวมเฉลี่ย	3.18	0.59	ปานกลาง	3.11	0.62	ปานกลาง	0.07

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 27 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร โดยส่วนรวมผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มี 1 ข้อ ข้อที่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาที่ต่างกันคือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.45$) ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครูมีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.45$ กับ 3.58) สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ หลักสูตรเนื้อหาอ่านวนต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ($\mu = 3.19$ กับ 2.99) การจัดโปรแกรมการเรียนสนองตอบต่อความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียน ($\mu = 3.20$ กับ 3.02) การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียนและคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 3.13$ กับ 2.96) ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 3.07$ กับ 2.91) การวางแผนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 3.28$ กับ 3.13) ความสมดุลระหว่างเนื้อหารายวิชากับเวลาที่ทำการสอน ($\mu = 3.04$ กับ 2.94) การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวช. 2530 (ฉบับปรับปรุง 2535) ($\mu = 3.22$ กับ 3.31) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ($\mu = 3.07$ กับ 2.99) ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ($\mu = 3.14$ กับ 3.08) ผลต่าง 0.06 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 3.14$ กับ 3.10) และการจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียนผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.28$ กับ 3.28)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่า

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 6 หลักสูตรเนื้อหาเกี่ยวข้องต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดครู-อาจารย์เข้าสอน รายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึง ความรู้ความสามารถที่ เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน...	2.87	1.05	ปานกลาง	3.23	1.03	
2. ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนใน รายวิชาอื่นต่าง ๆ.....	3.69	1.03	มาก	3.77	0.95	มาก	-0.08
3. ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอนหลายรายวิชา และมี งานพิเศษมาก.....	4.06	0.87	มาก	3.99	1.05	มาก	0.07
4. การส่งเสริมให้บุคลากรมีความ รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน..	3.23	0.75	ปานกลาง	3.24	0.98	ปานกลาง	-0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	5. การหาวิธีการ เพื่อนำเทคนิค การสอนมาใช้ของแต่ละ รายวิชา.....	3.26	0.87	ปานกลาง	3.24	0.90	
6. การอุทิศเวลาให้กับงานด้าน การเรียนการสอนของครู....	2.75	0.98	ปานกลาง	2.97	0.94	ปานกลาง	-0.22
7. การจัดระบบการติดตาม การสอนของครูแต่ละ รายวิชา.....	2.93	0.92	ปานกลาง	3.03	0.90	ปานกลาง	-0.12
8. การประชุมคณะกรรมการ วิชาการ เพื่อแก้ปัญหา หรือ พัฒนาการเรียนการสอน.....	3.05	1.01	ปานกลาง	3.08	1.00	ปานกลาง	-0.03
9. การยอมรับความคิดเห็นของ บุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน.....	3.09	0.90	ปานกลาง	2.91	0.93	ปานกลาง	0.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	10. การสำรวจปัญหาความต้องการ การจำเป็นทางด้านบุคลากร เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา	3.27	0.86	ปานกลาง	3.28	1.01	
รวมเฉลี่ย	3.22	0.63	ปานกลาง	3.27	0.71	ปานกลาง	-0.05

$$^*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 28 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มี 2 ที่การรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมากคือขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาอื่นต่าง ๆ ($\mu = 3.69$ กับ 3.77) และครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก ($\mu = 4.06$ กับ 3.99) นอกจากนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นี้ปัญหาการรับรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือการจัดครู-อาจารย์เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความสามารถที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ($\mu = 2.87$ กับ 2.23) การอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอนของครู ($\mu = 2.75$ กับ 2.97) การยอมรับความคิดเห็นของบุคลากร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.09$ กับ 2.91) การจัดระบบการติดตามการสอนของครูแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.05$ กับ 3.08) การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิคการสอนมาใช้ของแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.26$ กับ 3.24) และการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับการสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา ($\mu = 3.23$ กับ 3.24 และ 3.27 กับ 3.28)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าข้ออื่น ได้แก่ ข้อที่ 1 การจัดครู-อาจารย์ เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความสามารถที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน

ตารางที่ 29

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)

การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. งบประมาณที่ได้รับ เพื่อ ดำเนินการมีความเพียงพอ...	3.35	0.98	ปานกลาง	3.31	1.12	
2. งบประมาณที่ได้รับล่าช้า ไม่สามารถดำเนินงานได้ตาม แผนงาน/โครงการ.....	3.30	0.98	ปานกลาง	3.43	1.09	ปานกลาง	-0.13
3. การสำรวจข้อมูล และ ความต้องการจากครู-อาจารย์ ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณ	3.17	0.96	ปานกลาง	3.17	0.94	ปานกลาง	0.00
4. การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอนสอดคล้องกับ ราคาทรัพยากรในท้องถิ่น....	3.24	0.84	ปานกลาง	3.21	0.95	ปานกลาง	0.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	5. การจัดสรรเงินงบประมาณ สอดคล้องกับโครงการ จัดการเรียนการสอนของแต่ละ รายวิชา.....	3.25	0.85	ปานกลาง	3.23	0.89	
6. การจัดการควบคุมการจ่ายเงิน งบประมาณ เพื่อการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพตามแผน	3.01	0.92	ปานกลาง	3.07	0.89	ปานกลาง	-0.06
7. การประเมินผลการใช้เงิน งบประมาณในการจัดการเรียน การสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อ เป็นข้อมูลในการจัดสรรเงิน งบประมาณปีต่อไป.....	3.01	0.92	ปานกลาง	3.07	0.89	ปานกลาง	-0.06
รวมเฉลี่ย	3.20	0.65	ปานกลาง	3.22	0.76	ปานกลาง	-0.02

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 29 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนโดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ ($\mu = 3.30$ กับ 3.43) การจัดการควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณ เพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามแผนกับการประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไปมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันทั้ง 2 ข้อ ($\mu = 3.01$ กับ 3.07) งบประมาณที่ได้รับเพื่อค่าเงินการมีความเพียงพอ ($\mu = 3.35$ กับ 3.31) การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากรในท้องถิ่น ($\mu = 3.24$ กับ 3.21) การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.25$ กับ 3.23) และการสำรวจข้อมูลและความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณมีผลของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.17$ กับ 3.17)

เมื่อพิจารณาทุกข้อคำถามตามการรับรู้ปัญหาระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่นได้แก่ข้อที่ 2 งบประมาณล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

ตารางที่ 30

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียน การสอน							
1. การวางแผนการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอย่าง เหมาะสม.....	2.97	0.97	ปานกลาง	3.10	1.00	ปานกลาง	-0.13
2. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่ มีอยู่เอื้ออำนวยต่อการจัด การเรียนการสอน.....	3.00	0.96	ปานกลาง	3.10	0.97	ปานกลาง	-0.10
3. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มี ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียน การสอน.....	3.24	1.05	ปานกลาง	3.29	1.08	ปานกลาง	-0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. การจัดบรรยากาศและสภาพ แวดล้อมในบริเวณโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียน การสอน.....	2.94	0.98	ปานกลาง	2.98	0.95	
5. การอำนวยความสะดวกใน การใช้และผลิตสื่อการเรียน การสอนแต่ละรายวิชา.....	3.24	0.89	ปานกลาง	3.27	0.86	ปานกลาง	-0.03
6. การให้ความร่วมมือของ ครู-อาจารย์ผู้สอนในการสร้าง สื่อการเรียนการสอน.....	3.12	0.86	ปานกลาง	3.26	1.05	ปานกลาง	-0.14
7. การกำหนดแผน/โครงการให้ ครูทุกคนผลิต สื่อ และใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อ เพื่อ เผยแพร่.....	3.22	0.86	ปานกลาง	3.35	0.96	ปานกลาง	-0.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)**
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	8. การเชิญผู้มีความรู้ ความ ชำนาญงาน เพื่อแนะนำด้าน สื่อการเรียนการสอน และ นวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู- อาจารย์.....	3.30	1.01	ปานกลาง	3.41	1.17	
9. การติดตาม ความคืบ ประเมิณผล และปรับปรุง การใช้สื่อการเรียนการสอน..	3.16	0.95	ปานกลาง	3.18	0.99	ปานกลาง	-0.02
ห้องสมุด							
10. ความเพียงพอของหนังสือใน ห้องสมุด เพื่อการศึกษา ค้นคว้า.....	3.23	1.12	ปานกลาง	3.40	0.98	ปานกลาง	-0.17
11. การจัดบรรยากาศในห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	3.02	1.07	ปานกลาง	3.11	1.03	ปานกลาง	-0.09
12. การได้รับงบประมาณใน การสนับสนุนห้องสมุด.....	3.34	0.95	ปานกลาง	3.41	1.02	ปานกลาง	-0.07

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) ^๓
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	13. การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์ นักเรียน และบุคคลภายนอก...	3.16	0.89	ปานกลาง	3.20	0.95	
14. การจัดทำแบบสำรวจความ ต้องการหนังสือจากครู- อาจารย์ แต่ละรายวิชา.....	3.03	0.95	ปานกลาง	3.19	0.90	ปานกลาง	-0.16
<u>บริการแนะแนว</u>							
15. มีสถานที่เป็นส่วน สะดวก ต่อการให้บริการและให้ คำปรึกษาแก่นักเรียน.....	2.81	1.08	ปานกลาง	3.03	1.11	ปานกลาง	-0.22
16. การได้รับการสนับสนุนในด้าน การแนะแนวจากผู้บริหาร....	2.95	0.97	ปานกลาง	2.91	0.96	ปานกลาง	0.04
17. การให้บริการแนะแนวจัดได้ ครอบคลุมทั้งการแนะแนวเชิง วิชาการและการแนะแนว เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน.....	3.12	0.77	ปานกลาง	3.02	0.97	ปานกลาง	0.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
18. การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน ชั้นต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็น ปัจจุบัน.....	3.07	0.92	ปานกลาง	2.99	0.92	ปานกลาง	0.08
19. การจัดเอกสารในการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ หลักสูตร ปวช.....	3.13	0.77	ปานกลาง	3.17	0.85	ปานกลาง	-0.04
รวมเฉลี่ย	3.11	0.59	ปานกลาง	3.17	0.67	ปานกลาง	-0.06

$$^*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 30 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาณิชยการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอนนั้น โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน คือ การวางแผนการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอย่างเหมาะสม ($\mu = 2.97$ กับ 3.10) ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีอยู่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.00$ กับ 3.10) ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.24$ กับ 3.29) การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 2.94$ กับ 2.98)

สื่อการเรียนการสอน คือ การให้ความร่วมมือของครู-อาจารย์ในการสร้างสื่อ การเรียนการสอน ($\mu = 3.12$ กับ 3.26) การกำหนดแผนงาน/โครงการให้ครูทุกคนผลิต สื่อและใช้สื่อ รวมทั้งเสนอการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ ($\mu = 3.22$ กับ 3.35) การเชิญผู้มี ความรู้ความชำนาญเพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.30$ กับ 3.41) การอำนวยความสะดวกในการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนแต่ ละรายวิชา ($\mu = 3.24$ กับ 3.27) การติดตามควบคุม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้สื่อ การเรียนการสอน ($\mu = 3.16$ กับ 3.18)

ห้องสมุด คือ ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.23$ กับ 3.40) การจัดทำแบบสำรวจความต้องการหนังสือจากครู-อาจารย์แต่ละรายวิชา ($\mu = 3.03$ กับ 3.19) การจัดบรรยากาศในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.02$ กับ 3.11) การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด ($\mu = 3.34$ กับ 3.41) และการจัดทำ ปฏิทินบริการการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์และบุคลากรภายนอก ($\mu = 3.16$ กับ 3.20)

บริการแนะแนว คือ มีสถานที่เป็นส่วน สะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษา แก่นักเรียน ($\mu = 2.81$ กับ 3.03) การให้บริการแนะแนวจัดได้ครอบคลุมทั้งเชิงวิชาการ และแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน ($\mu = 3.12$ กับ 3.02) การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน ด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\mu = 3.07$ กับ 2.99) การได้รับการสนับสนุนในด้าน การแนะแนวจากผู้บริหารและการจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 2.95$ กับ 2.91 และ 3.13 กับ 3.17)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหา

มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 15 มีสถานที่เป็นสัดส่วนสะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
(การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรค ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้บรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้.....	2.94	0.98	ปานกลาง	3.02	0.97	ปานกลาง	-0.08
2. การส่งเสริมการเรียนการสอน ให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจร คือ ผลิตได้จัดการได้ และ บริการได้.....	3.20	0.98	ปานกลาง	3.24	0.95	ปานกลาง	-0.04
3. การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียนคู่มือการเรียน การสอน และวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน.....	3.26	0.95	ปานกลาง	3.42	1.05	ปานกลาง	-0.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัด กิจกรรมการเรียนการสอน...	2.96	0.92	ปานกลาง	2.98	0.84	
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะวิชาชีพ ฯลฯ.....	2.96	0.86	ปานกลาง	3.09	0.88	ปานกลาง	-0.13
6. ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ของครูในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน.....	3.04	0.87	ปานกลาง	2.98	0.91	ปานกลาง	0.06
7. การนำนวัตกรรม และ เทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน การสอน.....	3.22	0.84	ปานกลาง	3.25	0.97	ปานกลาง	-0.03
8. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ ความรู้กับนักเรียน.....	3.06	0.98	ปานกลาง	3.19	0.91	ปานกลาง	-0.13
9. การพานักเรียนไปศึกษาดูงาน จากสถานประกอบการ.....	3.21	1.02	ปานกลาง	3.17	0.99	ปานกลาง	0.04

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
10. การวิเคราะห์ การจัดการ กิจกรรมการสอนในรอบปีที่ ผ่านมาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลใน การปรับปรุงและพัฒนาต่อไป..	3.20	0.92	ปานกลาง	3.23	0.78	ปานกลาง	-0.03
รวมเฉลี่ย	3.10	0.67	ปานกลาง	3.15	0.68	ปานกลาง	-0.06

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 31 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาณิชชการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ การจัดหาและบริการแบบเวียน ตำราเวียนคู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\mu = 3.26$ กับ 3.42) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัดอบรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทักษะศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ และการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับนักเรียน ($\mu = 2.96$ กับ 3.09 และ 3.06 กับ 3.19) ผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\mu = 2.94$ กับ 3.12) ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.09$ กับ 2.98) การส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจรคือ ผลิตได้จัดการได้และบริการได้ กับการพานักเรียนไปศึกษาดูงานจากสถานประกอบการมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.20$ กับ 3.24 และ 3.21 กับ 3.17) การนำนวัตกรรมและการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อนำเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไปมีผลต่างเท่ากัน ($\mu = 3.22$ กับ 3.25 และ 3.20 กับ 3.23) และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 2.96$ กับ 2.98)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาพบว่า เรื่องที่รับรู้ต่างกันมากกว่าเรื่องอื่นได้แก่ข้อที่ 3 การจัดหาและบริการแบบเรียนตำราเรียนคู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

ตารางที่ 32

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
(การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่เลี้ยง	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. การวางแผนในการติดต่อ ประสานงานกับสถาน- ประกอบการและวิทยาลัย- ที่เลี้ยง.....	2.91	0.99	ปานกลาง	3.16	1.02	ปานกลาง	-0.25
2. การจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อการติดต่อประสานงาน...	2.91	0.90	ปานกลาง	3.05	0.98	ปานกลาง	-0.14
3. การได้รับความร่วมมือให้ การช่วยเหลือให้นักเรียนฝึก งานจากสถานประกอบการ...	2.86	1.04	ปานกลาง	2.81	0.88	ปานกลาง	0.05
4. สถานประกอบการสำหรับ นักเรียนฝึกงานมีน้อย.....	3.00	0.97	ปานกลาง	3.08	0.88	ปานกลาง	-0.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่เลี้ยง	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
5. สถานประกอบการไม่เข้าใจ จุดมุ่งหมายการฝึกงานของ นักเรียน.....	2.88	0.95	ปานกลาง	2.93	0.91	ปานกลาง	-0.05
6. สถานประกอบการอยู่ห่างไกล จากสถานศึกษา.....	2.96	0.98	ปานกลาง	3.20	0.93	ปานกลาง	-0.24
7. การได้รับความช่วยเหลือ จากวิทยาลัยที่เลี้ยงเกี่ยวกับ หลักสูตร.....	3.04	0.96	ปานกลาง	3.07	1.05	ปานกลาง	-0.03
8. ความช่วยเหลือด้านบุคลากร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน จากวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.41	1.08	ปานกลาง	3.32	1.05	ปานกลาง	0.09
9. การได้รับความช่วยเหลือใน ด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ จากภาคเอกชนและชุมชน....	3.34	1.01	ปานกลาง	3.36	1.08	ปานกลาง	-0.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32 (ต่อ)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่เลี้ยง	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
10. ขาดแคลนพาหนะที่จะพานัก เรียนไปยังสถานประกอบ- การและวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.70	1.07	มาก	3.65	1.11	มาก	0.05
รวมเฉลี่ย	3.10	0.66	ปานกลาง	3.16	0.75	ปานกลาง	-0.06

$$*D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 32 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาณิชยการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มี 1 ข้อ ที่การรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง ($\mu = 3.70$ กับ 3.65) ส่วนอีก 4 ข้อ อยู่ระดับปานกลางโดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง ($\mu = 2.91$ กับ 3.16) สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ($\mu = 2.96$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับ 3.20) การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อติดต่อประสานงาน ($\mu = 2.91$ กับ 3.05) ความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากวิทยาลัยพี่เลี้ยง ($\mu = 3.41$ กับ 3.32) สถานประกอบการสำหรับนักเรียนฝึกงานมีน้อย ($\mu = 3.00$ กับ 3.08) การได้รับความช่วยเหลือให้การช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกงานจากสถานประกอบการและสถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 2.81$ กับ 2.88 และ 2.88 กับ 2.93) การได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงเกี่ยวกับหลักสูตร ($\mu = 3.04$ กับ 3.07) และการได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน ($\mu = 3.34$ กับ 3.36)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าข้ออื่น ได้แก่ ข้อที่ 1 การวางแผนในการติดต่อประสานงานและสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง

ตารางที่ 33

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
(การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ ชัดเจนในการวัดและ ประเมินผล.....	2.75	0.95	ปานกลาง	2.94	0.90	
2. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่อง หลักการวิธีการวัดผลและ ประเมินผล ตลอดจนระเบียบ ว่าด้วยการวัดและประเมินผล.	2.80	0.90	ปานกลาง	2.96	0.91	ปานกลาง	-0.16
3. โรงเรียนขนาดผู้มีความรู้ความ สามารถดำเนินการวัดและ ประเมินผล.....	2.72	0.94	ปานกลาง	3.14	1.02	ปานกลาง	-0.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ไม่มีโอกาสเข้าร่วม สัมมนา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	3.20	1.04	ปานกลาง	3.27	0.99	
5. ผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมประชุม สัมมนา มีได้นำความรู้ไป ถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอน.....	2.98	0.96	ปานกลาง	3.34	0.99	ปานกลาง	-0.36
6. การส่งเสริมการสร้าง เครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชา และนำผลการวัดไปพัฒนา การเรียนการสอน.....	3.16	0.86	ปานกลาง	3.22	0.96	ปานกลาง	-0.06
7. เนื้อหาและจุดประสงค์ มากเกินไป ไม่สามารถ ประเมินได้ครบทุกข้อในเวลา จำกัด.....	3.07	0.81	ปานกลาง	2.90	0.80	ปานกลาง	0.17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	8. การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนในการใช้หลักสูตรที่ ผ่านมาเพื่อการปรับปรุง การเรียนการสอน.....	3.05	0.90	ปานกลาง	3.14	0.88	
รวมเฉลี่ย	2.96	0.69	ปานกลาง	3.11	0.74	ปานกลาง	-0.15

$$^* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 33 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชย์การ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.72$ กับ 3.14) ผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนามิได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ($\mu = 2.98$ กับ 3.34) การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดและประเมินผล ($\mu = 2.75$ กับ 2.94) เนื้อหาและจุดประสงค์มากเกินไปไม่สามารถประเมินได้ครบทุกข้อในเวลา ($\mu = 3.07$ กับ 2.90) การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิชาการวัดและประเมินผล ตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.80$ กับ 2.96) การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\mu = 3.05$ กับ 3.14) หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ($\mu = 3.20$ กับ 3.27) และการส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชาและนำผลการวัดไปพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.16$ กับ 3.22)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่าง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากได้แก่ ข้อที่ 3 โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 34

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยกรรม
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
(การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)**
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และวิทยาลัย พี่เลี้ยง ด้านการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร.....	3.15	0.91	ปานกลาง	3.37	0.97	
2. การติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ....	3.16	0.96	ปานกลาง	3.31	0.93	ปานกลาง	-0.15
3. การติดตาม กำกับ ดูแล และ แก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนให้ทันต่อเหตุการณ์...	3.10	0.95	ปานกลาง	3.37	0.91	ปานกลาง	-0.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การนิเทศและพัฒนามุขนิเทศ ทางการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
4. ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยน ความคิดเกี่ยวกับปัญหา และ แนวทางแก้ไขปัญหาในการจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตร.	3.22	0.90	ปานกลาง	3.33	0.93	ปานกลาง	-0.11
5. การจัดทำและตรวจสอบแผน ปฏิบัติการสอน หรือโครงการ สอนของสถานศึกษา.....	3.09	0.91	ปานกลาง	3.31	0.92	ปานกลาง	-0.22
6. การยอมรับการนิเทศของ ครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศ ในด้านการสอนตามหลักสูตร...	3.00	0.90	ปานกลาง	3.10	0.90	ปานกลาง	-0.10
7. การให้ความสำคัญด้าน การนิเทศของผู้บริหารแก่ ครู-อาจารย์.....	2.98	0.89	ปานกลาง	3.14	0.88	ปานกลาง	-0.16
8. การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร ในด้านการศึกษาและค้นคว้าวิจัย	3.29	1.04	ปานกลาง	3.21	0.99	ปานกลาง	-0.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
9. การวางแผนพัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว....	3.20	0.94	ปานกลาง	3.29	1.01	ปานกลาง	-0.09
รวมเฉลี่ย	3.13	0.76	ปานกลาง	3.27	0.74	ปานกลาง	-0.14

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 34 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น พบว่า โดยส่วนรวมผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเมื่อเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ การติดตามกำกับดูแลและแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ ($\mu = 3.10$ กับ 3.37) การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์นักวิชาการ และวิทยาลัยที่เลี้ยงด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และการจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการหรือโครงการสอนของสถานศึกษามีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.15$ กับ 3.37 และ 3.09 กับ 3.31) การให้ความสำคัญด้านการนิเทศของผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 2.98$ กับ 3.14) การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ ($\mu = 3.16$ กับ 3.31) การจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.22$ กับ 3.33) การยอมรับการนิเทศของครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศในด้านการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.00$ กับ 3.10) การวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ($\mu = 3.20$ กับ 3.29) และการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษา และค้นคว้าวิจัย ($\mu = 3.29$ กับ 3.21)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ทุกข้อคำถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 3 การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์

ตารางที่ 35

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพชกการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่
กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
(การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร)

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อ สนับสนุนส่งเสริมการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดห้องวิชาการให้เป็น ศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่ คล่องตัว.....	3.28	1.00	ปานกลาง	3.37	0.96	
2. การจัดหาคู่มือครู-แบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะ ใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู- อาจารย์.....	3.39	0.97	ปานกลาง	3.58	1.02	มาก	-0.19
3. การสำรวจความต้องการ จำเป็นของครูเกี่ยวกับ การเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.32	0.90	ปานกลาง	3.35	0.95	ปานกลาง	-0.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 35 (ต่อ)

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อ สนับสนุนส่งเสริมการใช้ หลักสูตร	ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ N=128			ผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก N=102			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
4. การจัดตั้งคณะกรรมการทาง วิชาการ เพื่อปรับปรุง แก้ไข ปัญหาการเรียน การสอนตาม หลักสูตร.....	3.28	0.90	ปานกลาง	3.32	0.99	ปานกลาง	-0.04
5. การรวบรวมข้อมูล เพื่อ การวิเคราะห์ปัญหาและความ ต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนว ทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ใน การวางแผนต่อไป.....	3.20	0.87	ปานกลาง	3.37	0.91	ปานกลาง	-0.17
รวมเฉลี่ย	3.29	0.80	ปานกลาง	3.40	0.83	ปานกลาง	-0.11

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 35 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
สาขาวิชาบัญชี การตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เล็กเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรนั้น โดยส่วนรวม ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก) มี 1 ข้อที่ การรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมากและปานกลาง ได้แก่ การจัดหาคู่มือครู-แบบเรียนและตำรา รายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้การใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.39$ กับ 3.58) และอีก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางคือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป ($\mu = 3.20$ กับ 3.37) การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว ($\mu = 3.28$ กับ 3.37) การจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.28$ กับ 3.32) และการสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.32$ กับ 3.35)

เมื่อพิจารณาทุกข้อคำถามตามการรับรู้ปัญหาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ทุกข้อคำถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ การจัดหาคู่มือครู แบบเรียนและตำรา รายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์

สรุปการวิเคราะห์เปรียบเทียบที่ผลการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

1. หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร พบว่า หลักสูตรเอ็กอำนวยการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.19$ กับ 2.99) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การจัดโปรแกรมการเรียนสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง

และนักเรียน ($\mu = 3.20$ กับ 3.02) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกัน ส่วนข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยได้แก่ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 3.14$ กับ 3.10) และข้อที่มีการรับรู้ปัญหาเหมือนกันคือ การจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน ($\mu = 3.28$ กับ 3.28)

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า การจัดครู-อาจารย์เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 2.87$ กับ 3.23) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอนของครู ($\mu = 2.75$ กับ 2.97) สำหรับข้ออื่น ๆ มีการรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับการสำรวจความต้องการจำเป็นทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา ($\mu = 3.23$ กับ 3.24 และ 3.27 กับ 3.28)

3. การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.30$ กับ 3.43) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การจัดควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามแผนกับการประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไป ($\mu = 3.01$ กับ 3.07) ส่วนข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.25$ กับ 3.28) และข้อที่รับรู้ปัญหาเหมือนกันคือ การสำรวจข้อมูลและความต้องการจากครู-อาจารย์ก่อนมีการจัดงบประมาณ ($\mu = 3.17$ กับ 3.17)

4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน พบว่า มีสถานที่เป็นสัดส่วนสะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 2.81$ กับ 3.03)

ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.23$ กับ 3.40) สำหรับข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การติดตาม ควบคุม ประเมินผลและปรับปรุงใช้สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.16$ กับ 3.18)

ค่านำเนนการเรีเอนการสอนตามหลักสูตร

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การจัดหาและบริการแบบเรีเอนค่าเราเรีเอน คู่มือการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.26$ กับ 3.42) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู็ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ กักตักศึกษาแข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ ($\mu = 2.96$ กับ 3.09) สำหรับข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกันและผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดได้แก่ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 2.96$ กับ 2.98)

2. การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง พบว่า การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยงมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 2.91$ กับ 3.16) ที่มีผลต่อรองลงมาคือ สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ($\mu = 2.96$ กับ 3.20) สำหรับข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาที่ใกล้เคียงกัน และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน ($\mu = 3.34$ กับ 3.36)

3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนชาคผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 2.72$ กับ 3.14) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนามิได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ($\mu = 2.98$ กับ 3.34) สำหรับข้ออื่น ๆ การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน

และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อย ได้แก่ การส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชาการ และนำผลการวัดไปพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.16$ กับ 3.22)

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.10$ กับ 3.37) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ 2 ข้อ และมีการรับรู้ปัญหาเท่ากันคือ การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการและวิทยาลัยที่เลี้ยงด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกับการจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษา ($\mu = 3.15$ กับ 3.37 และ 3.09 กับ 3.31) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นมีการรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อย ได้แก่ การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาและค้นคว้าวิจัย ($\mu = 3.29$ กับ 3.21)

2. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า การจัดหาคู่มือ แบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.39$ กับ 3.58) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และหาความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป ($\mu = 3.20$ กับ 3.37) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นมีการรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดได้แก่ การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.32$ กับ 3.35)

ตารางที่ 36

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพิธีกรรม
 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
 กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
 (หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
1. การวางแผนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้	3.28	1.01	ปานกลาง	3.15	0.95	ปานกลาง	0.13
2. การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียนและคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช.....	2.91	0.92	ปานกลาง	3.07	1.08	ปานกลาง	-0.16
3. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา.....	3.00	0.83	ปานกลาง	3.23	0.97	ปานกลาง	-0.23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
4. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร.....	3.11	1.03	ปานกลาง	3.16	0.99	ปานกลาง	-0.05
5. ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร.	3.22	0.96	ปานกลาง	3.23	1.02	ปานกลาง	-0.01
6. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อ การปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม กับสภาพของท้องถิ่น.....	3.16	0.94	ปานกลาง	3.25	0.92	ปานกลาง	-0.09
7. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา รายวิชากับเวลาที่ทำการสอน.	3.13	0.92	ปานกลาง	2.98	0.85	ปานกลาง	0.15
8. การผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ใบงานและคู่มือครูมีเพียงพอ และทันต่อการเรียนการสอน..	3.32	1.24	ปานกลาง	3.31	1.15	ปานกลาง	0.01
9. การจัดโปรแกรมการเรียน สนองต่อความต้องการของ ผู้ปกครองและนักเรียน.....	3.03	0.95	ปานกลาง	3.08	0.77	ปานกลาง	-0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 (ต่อ)

หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
10. ความสอดคล้องของหลักสูตร กับความต้องการของตลาด แรงงาน.....	2.97	1.03	ปานกลาง	3.23	0.92	ปานกลาง	-0.26
11. การจัดทำมีคณะกรรมการ วิเคราะห์ หลักสูตร เพื่อ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ หลักสูตรในโรงเรียน.....	3.23	1.11	ปานกลาง	3.08	1.00	ปานกลาง	0.15
12. การจัดทำมีคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง 2533).....	3.25	1.02	ปานกลาง	3.16	1.07	ปานกลาง	0.09
รวมเฉลี่ย	3.13	0.62	ปานกลาง	3.18	0.61	ปานกลาง	-0.05

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 36 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร โดยส่วนรวมครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 2.97$ กับ 3.23) การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ($\mu = 3.00$ กับ 3.23) การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียนและคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 2.91$ กับ 3.07) ความสมดุลระหว่างเนื้อหาวิชาชีพกับเวลาที่ทำการสอนและการจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.13$ กับ 2.98 และ 3.23 กับ 3.08) การวางแผนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 3.28$ กับ 3.15) หลักสูตรเนื้อหาเหมาะสมต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และการจัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง 2533) มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.16$ กับ 3.25 และ 3.25 กับ 3.16) ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการจัดโปรแกรมการเรียนสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.11$ กับ 3.16 และ 3.03 กับ 3.08) และความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและเกณฑ์การนำหลักสูตรไปใช้กับการผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ใบงานและคู่มือครูมีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันและน้อยที่สุด ($\mu = 3.22$ กับ 3.23 และ 3.32 กับ 3.31)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 10 ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ตารางที่ 37

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องใน การใช้หลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดครู-อาจารย์เข้าสอน รายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึง ความรู้ความสามารถที่ เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน...	3.19	1.11	ปานกลาง	3.30	0.99	
2. ขาดคนคลนดูที่ปฏิบัติการสอนใน รายวิชาต่าง ๆ.....	3.87	1.11	มาก	4.10	0.91	มาก	-0.23
3. ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำ การสอนหลายรายวิชา และมี งานพิเศษมาก.....	4.25	0.88	มาก	4.00	0.93	มาก	0.25
4. การส่งเสริมให้บุคลากรมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน.....	3.35	0.89	ปานกลาง	3.36	1.03	ปานกลาง	-0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 37 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องใน การใช้หลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	5. การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิค การสอนมาใช้ของแต่ละ รายวิชา.....	3.37	0.94	ปานกลาง	3.34	0.87	ปานกลาง
6. การอุทิศเวลาให้กับงานด้าน การเรียนการสอนของครู....	2.86	0.98	ปานกลาง	3.10	0.96	ปานกลาง	-0.24
7. การจัดระบบการติดตาม การสอนของครูแต่ละรายวิชา.	3.10	0.93	ปานกลาง	2.92	0.84	ปานกลาง	0.18
8. การประชุมคณะกรรมการ วิชาการ เพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนาการเรียนการสอน.....	3.11	0.97	ปานกลาง	3.08	0.90	ปานกลาง	-0.03
9. การยอมรับความคิดเห็นของ บุคลากรเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน.....	2.97	1.00	ปานกลาง	2.93	1.05	ปานกลาง	0.04

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 37 (ต่อ)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องใน การใช้หลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	10. การสำรวจปัญหาความ ต้องการจำเป็นทางด้าน บุคลากรเกี่ยวกับการเรียน การสอน รวมทั้งผลงานของ ปีที่ผ่านมา.....	3.19	0.92	ปานกลาง	3.15	0.96	
รวมเฉลี่ย	3.33	0.67	ปานกลาง	3.33	0.59	ปานกลาง	0.00

$$D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 37 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน แต่มี 2 ข้อที่การรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชา และมีงานพิเศษมาก ($\mu = 4.25$ กับ 3.87) รองลงมาคือ ขาดแคลนครูปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่ต่าง ๆ ($\mu = 3.87$ กับ 4.10) และอีก 7 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ การอุทิศเวลาให้กับงาน
 ด้านการเรียนการสอนของครูแต่ละรายวิชา ($\mu = 3.10$ กับ 2.92) การจัดครู-อาจารย์
 เข้าสอนรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ($\mu = 3.19$
 กับ 3.30) มี 2 ข้อ ที่ผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันได้แก่ การยอมรับความคิดเห็นของบุคลากร
 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการ
 การเรียนการสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา ($\mu = 2.97$ กับ 2.93 และ 3.19 กับ 3.15)
 อีก 2 ข้อ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิคการสอนมาใช้ของแต่ละ
 รายวิชาและการประชุมคณะกรรมการวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu =$
 3.37 กับ 3.34 และ 3.11 กับ 3.08) สำหรับข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการส่งเสริม
 ให้บุคลากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.35$ กับ
 3.36)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียน
 ขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว การรับรู้ปัญหาไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า เรื่องปัญหาที่รับรู้แตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน
 หลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก

ตารางที่ 38

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน)

การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. งบประมาณที่ได้รับเพื่อ ดำเนินการมีความเพียงพอ...	3.22	1.11	ปานกลาง	3.16	0.92	
2. งบประมาณที่ได้รับค่าเช่าไม่ สามารถดำเนินงานได้ตาม แผนงาน/โครงการ.....	3.19	1.12	ปานกลาง	3.38	0.92	ปานกลาง	-0.19
3. การสำรวจข้อมูลและความ ต้องการจากครู-อาจารย์ ผู้สอนก่อนมีการจัดงบประมาณ.	3.29	1.04	ปานกลาง	3.26	1.01	ปานกลาง	0.03
4. การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอนสอดคล้องกับ ราคาทรัพยากรในท้องถิ่น....	3.18	0.93	ปานกลาง	3.23	0.74	ปานกลาง	-0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 38 (ต่อ)

การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	5. การจัดสรรเงินงบประมาณ สอดคล้องกับโครงการจัด การเรียนการสอนของแต่ละ รายวิชา.....	3.29	0.98	ปานกลาง	3.23	0.74	
6. การจัดการควบคุมการจ่ายเงิน งบประมาณ เพื่อการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพตามแผน	3.20	0.91	ปานกลาง	3.26	0.77	ปานกลาง	-0.06
7. การประเมินผลการใช้เงิน งบประมาณในการจัดการเรียน การสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อ เป็นข้อมูลในการจัดสรรเงิน งบประมาณปีต่อไป.....	3.23	0.92	ปานกลาง	3.16	0.78	ปานกลาง	0.07
รวมเฉลี่ย	3.23	0.74	ปานกลาง	3.24	0.61	ปานกลาง	-0.01

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 38 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนศึกษา ตามการรับรู้ของโรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน โดยส่วนรวมครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ ($\mu = 3.19$ กับ 3.38) การประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไป ($\mu = 3.23$ กับ 3.16) มี 3 ข้อ ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยเท่ากันได้แก่ งบประมาณที่ได้รับเพื่อการดำเนินการมีความเพียงพอกับการจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา และการจัดการควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตามแผน ($\mu = 3.22$ กับ 3.16 , 3.16 กับ 3.23 และ 3.20 กับ 3.26) การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากรในท้องถิ่น ($\mu = 3.18$ กับ 3.23) และการสำรวจข้อมูลและความต้องการจากครู-อาจารย์ผู้สอนต่อการมีการจัดงบประมาณ ($\mu = 3.29$ กับ 3.26)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวม ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับล่าช้า ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ

ตารางที่ 39

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพิธีกรรม
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร
(การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอน)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
<u>การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียน การสอน</u>							
1. การวางแผนการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอย่าง เหมาะสม.....	3.09	1.11	ปานกลาง	3.11	1.02	ปานกลาง	-0.02
2. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มี อยู่เอื้ออำนวยต่อการจัด การเรียนการสอน.....	3.20	1.14	ปานกลาง	3.07	0.96	ปานกลาง	.0.13
3. ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มี ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียน การสอน.....	3.37	1.09	ปานกลาง	3.39	1.07	ปานกลาง	-0.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. การจัดการบรรยากาศและสภาพ แวดล้อมในบริเวณโรงเรียน เขตอำนาจต่อการจัดการเรียน การสอน.....	3.08	1.12	ปานกลาง	3.00	1.00	
<u>สื่อการเรียนการสอน</u>							
5. การอำนวยความสะดวกใน การใช้และผลิตสื่อการเรียน การสอนแต่ละรายวิชา.....	3.19	1.05	ปานกลาง	3.16	0.80	ปานกลาง	0.03
6. การให้ความร่วมมือของครู- อาจารย์ผู้สอนในการสร้าง สื่อการเรียนการสอน.....	3.18	0.96	ปานกลาง	3.31	0.89	ปานกลาง	-0.13
7. การกำหนดแผน/โครงการให้ ครูทุกคนผลิตสื่อ และใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อ เพื่อเผยแพร่	3.25	0.99	ปานกลาง	3.34	0.85	ปานกลาง	-0.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกัรนำไปใช้

ตารางที่ 39 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	8. การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญ งาน เพื่อแนะนำด้านสื่อการ เรียนการสอน และนวัตกรรม ใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์.....	3.37	1.16	ปานกลาง	3.49	1.04	
9. การติดตาม ควบคุม ประเมินผล และปรับปรุง การใช้สื่อการเรียนการสอน..	3.28	1.04	ปานกลาง	3.31	0.87	ปานกลาง	-0.03
ห้องสมุด							
10. ความเพียงพอของหนังสือใน ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า	3.24	1.12	ปานกลาง	3.38	1.11	ปานกลาง	-0.14
11. การจัดบรรยากาศในห้องสมุด เพื่อการศึกษาค้นคว้า.....	3.05	1.10	ปานกลาง	3.20	0.91	ปานกลาง	-0.15
12. การได้รับงบประมาณใน การสนับสนุนห้องสมุด.....	3.10	1.07	ปานกลาง	3.38	0.99	ปานกลาง	-0.28
13. การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์ นักเรียน และบุคคลภายนอก.	3.01	1.03	ปานกลาง	3.30	0.97	ปานกลาง	-0.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
14. การจัดทำแบบสำรวจ ความต้องการหนังสือจากครู- อาจารย์ แต่ละรายวิชา.....	3.16	1.06	ปานกลาง	3.07	1.05	ปานกลาง	0.09
<u>บริการแนะแนว</u>							
15. มีสถานที่เป็นส่วน สะดวก ต่อการให้บริการและให้ คำปรึกษาแก่นักเรียน.....	3.00	1.11	ปานกลาง	3.10	0.98	ปานกลาง	-0.10
16. การได้รับการสนับสนุนในด้าน การแนะแนวจากผู้บริหาร....	3.09	0.99	ปานกลาง	3.08	0.84	ปานกลาง	0.01
17. การให้บริการแนะแนวจัดได้ ครอบคลุมทั้งการแนะแนวเชิง วิชาการและการแนะแนว เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน.....	3.16	0.95	ปานกลาง	3.10	0.85	ปานกลาง	0.06
18. การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน ด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็น ปัจจุบัน.....	3.03	0.93	ปานกลาง	3.05	0.88	ปานกลาง	-0.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 39 (ต่อ)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
19. การจัดเอกสารในการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ หลักสูตร ปวช.....	3.23	0.93	ปานกลาง	3.15	0.95	ปานกลาง	0.08
รวมเฉลี่ย	3.16	0.74	ปานกลาง	3.21	0.58	ปานกลาง	-0.05

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 39 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา ตามการรับรู้ของโรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน โดยส่วนรวม ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ย การรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ

การจัดอาคารสถานที่เพื่อการเรียนการสอน คือ ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีอยู่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.20$ กับ 3.07) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.06$ กับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.00) การวางแผนการใช้ห้องเรียนและห้องปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับห้องเรียนและห้องปฏิบัติ การที่มีไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยกัน ($\mu = 3.09$ กับ 3.11 และ 3.37 กับ 3.39)

สื่อการเรียนการสอน คือ การให้ความร่วมมือของครู-อาจารย์ผู้สอนในการสร้าง สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.18$ กับ 3.31) การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญงานเพื่อแนะนำ ด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.37$ กับ 3.49) การกำหนดแผน/โครงการให้ครูทุกคนผลิตสื่อและใช้สื่อรวมทั้งเสนอผลการใช้สื่อเพื่อเผยแพร่ ($\mu = 3.25$ กับ 3.34) และการอำนวยความสะดวกในการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน แต่ละรายวิชากับการติดตาม ควบคุม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอนมี ผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 3.19$ กับ 3.16 และ 3.28 กับ 3.31)

ห้องสมุด คือ การจัดทำปฏิทินการบริการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์ นักเรียน และ บุคคลภายนอก ($\mu = 3.01$ กับ 3.30) การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด ($\mu = 3.10$ กับ 3.38) การจัดบรรณรชากาศในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.05$ กับ 3.20) ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ($\mu = 3.24$ กับ 3.38) และการ จัดทำแบบสำรวจความต้องการหนังสือของครู-อาจารย์แต่ละรายวิชา ($\mu = 3.16$ กับ 3.07)

บริการแนะแนว คือ มีสถานที่เป็นส่วน สะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษา แก่นักเรียน ($\mu = 3.00$ กับ 3.10) การจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตร ปวช. ($\mu = 3.23$ กับ 3.15) การให้บริการแนะแนวจัดได้ครอบคลุมทั้งการแนะแนวเชิง วิชาการ และการแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน ($\mu = 3.16$ กับ 3.10) การจัดเก็บข้อมูล ของนักเรียนด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ($\mu = 3.03$ กับ 3.05) การได้รับการสนับสนุนในด้านการแนะแนวจากผู้บริหาร ($\mu = 3.09$ กับ 3.08)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องการรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน มากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์นักเรียนและ บุคคลภายนอก

ตารางที่ 40

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
(การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ	σ	ระดับ ปัญหา	μ	σ	ระดับ ปัญหา	
	1	1		2	2		
1. เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรค ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้บรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้.....	3.00	0.93	ปานกลาง	3.05	0.92	ปานกลาง	-0.05
2. การส่งเสริมการเรียนการสอน ให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจร คือ ผลิตได้จัดการได้ และ บริการได้.....	3.22	1.05	ปานกลาง	3.31	0.96	ปานกลาง	-0.09
3. การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียน การสอน และวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน.....	3.33	1.06	ปานกลาง	3.46	1.03	ปานกลาง	-0.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 40 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัด กิจกรรมการเรียนการสอน...	3.10	0.98	ปานกลาง	3.25	0.96	ปานกลาง
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเพิ่มประสบการณ์ การเรียนรู้ เช่น จัดชมรม ต่าง ๆ นิทรรศการ ทักษะศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ.....	3.08	1.05	ปานกลาง	3.36	1.00	ปานกลาง	-0.28
6. ความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ของครูใน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน.....	3.06	0.91	ปานกลาง	3.33	0.96	ปานกลาง	-0.27
7. การนำนวัตกรรม และ เทคโนโลยีมาใช้ เพื่อ การเรียนการสอน.....	3.22	0.94	ปานกลาง	3.44	0.90	ปานกลาง	-0.22
8. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ ความรู้กับนักเรียน.....	3.27	1.00	ปานกลาง	3.28	0.93	ปานกลาง	-0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 40 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
9. การพานักเรียนไปศึกษาจากสถานประกอบการ.....	3.25	1.03	ปานกลาง	3.13	1.10	ปานกลาง	0.12
10. การวิเคราะห์ การจัดการกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป.	3.16	0.97	ปานกลาง	3.28	0.86	ปานกลาง	-0.12
รวมเฉลี่ย	3.17	0.70	ปานกลาง	3.29	0.72	ปานกลาง	-0.12

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 40 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนั้น โดยส่วนรวม ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการเรียนเสริมหลักสูตรเพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทัศนศึกษา แข่งขันทักษะ วิชาชีพ ฯลฯ ($\mu = 3.08$ กับ 3.33) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน การสอน ($\mu = 3.22$ กับ 3.44) ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.10$ กับ 3.25) การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\mu = 3.33$ กับ 3.46) มีผลต่างของค่าเฉลี่ย 2 ข้อ ที่เท่ากันคือ การพานักเรียนไปดูงานการศึกษาจากสถานประกอบการและการวิเคราะห์การจัด กิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ($\mu = 3.25$ กับ 3.13 และ 3.16 กับ 3.28) การส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบ วงจร คือ ผลิตได้ จัดการได้ และบริการได้ ($\mu = 3.22$ กับ 3.31) เวลาเรียนจำกัดเป็น อุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\mu = 3.00$ กับ 3.05) และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียน ($\mu = 3.27$ กับ 3.28)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโดยส่วนรวมแล้ว ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องปัญหาการรับรู้แตกต่างกัน มากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้

ตารางที่ 41

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่
กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
(การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยที่เลี้ยง	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การวางแผนในการติดต่อ ประสานงานกับ สถานประกอบการและ วิทยาลัยที่เลี้ยง.....	3.09	0.96	ปานกลาง	3.15	1.01	
2. การจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อ การติดต่อประสานงาน.....	2.97	0.92	ปานกลาง	3.18	0.92	ปานกลาง	-0.21
3. การได้รับความร่วมมือให้ การช่วยเหลือให้นักเรียน ฝึกงานจากสถานประกอบการ.	2.92	0.93	ปานกลาง	3.30	0.89	ปานกลาง	-0.28
4. สถานประกอบการสำหรับ นักเรียนฝึกงานมีน้อย.....	2.78	1.01	ปานกลาง	3.03	1.03	ปานกลาง	-0.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 41 (ต่อ)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยพี่เลี้ยง	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	5. สถานประกอบการไม่เข้าใจ จุดมุ่งหมายการฝึกงานของ นักเรียน.....	2.84	0.98	ปานกลาง	2.89	0.93	
6. สถานประกอบการอยู่ห่างไกล จากสถานศึกษา.....	2.87	1.07	ปานกลาง	3.13	1.01	ปานกลาง	-0.26
7. การได้รับความช่วยเหลือจาก วิทยาลัยพี่เลี้ยงเกี่ยวกับ หลักสูตร.....	2.97	0.95	ปานกลาง	3.18	0.92	ปานกลาง	-0.21
8. ความช่วยเหลือด้านบุคลากร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน จากวิทยาลัยพี่เลี้ยง.....	3.27	1.01	ปานกลาง	3.31	1.06	ปานกลาง	-0.04
9. การได้รับความช่วยเหลือใน ด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ จากภาคเอกชนและชุมชน....	3.14	0.09	ปานกลาง	3.44	1.04	ปานกลาง	-0.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 41 (ต่อ)

การประสานงานกับสถานประกอบการ และวิทยาลัยผู้ เลี้ยง	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
10. ขาดแคลนพาหนะที่จะพา นักเรียนไปยังสถานประกอบ- การและวิทยาลัยผู้ เลี้ยง	3.30	1.25	ปานกลาง	3.87	1.01	มาก	-0.57
รวมเฉลี่ย	3.02	0.73	ปานกลาง	3.22	0.68	ปานกลาง	-0.20

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 41 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาผลิตอาหาร จากการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยผู้เลี้ยงนั้น โดยส่วนรวมครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กโดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ มี 1 ข้อที่ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีผลต่างของค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยผู้เลี้ยง ($\mu = 3.30$ กับ 3.87) สำหรับ 9 ข้อนั้น

อยู่ในระดับปานกลางคือ การได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน ($\mu = 3.14$ กับ 3.44) การได้รับความร่วมมือให้การช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกงานจากสถานประกอบการ ($\mu = 2.92$ กับ 3.30) สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ($\mu = 2.87$ กับ 3.13) สถานประกอบการสำหรับนักเรียนฝึกงานมีน้อย ($\mu = 2.78$ กับ 3.03) มี 2 ข้อที่การรับรู้ปัญหาเท่ากันได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อติดต่อประสานงานกับการได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงเกี่ยวกับหลักสูตร ($\mu = 2.97$ กับ 3.18) การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง ($\mu = 3.09$ กับ 3.15) สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน ($\mu = 2.84$ กับ 2.89) และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ ความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากวิทยาลัยพี่เลี้ยง ($\mu = 3.27$ กับ 3.31)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ทุกข้อคำถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 10 ชาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง

ตารางที่ 42

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียน
ขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการดำเนิน
การเรียนการสอนตามหลักสูตร(การวัดและ
ประเมินผลการเรียนการสอน)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) *
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ ชัดเจนในการวัด และ ประเมินผล.....	2.94	0.99	ปานกลาง	3.23	1.02	
2. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่อง หลักการ วิธีกาารวัดผล และ ประเมินผล ตลอดจนระบียบ ว่าด้วยการวัดและประเมินผล.	3.01	0.91	ปานกลาง	3.30	1.01	ปานกลาง	-0.29
3. โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการวัดและ ประเมินผล.....	2.85	1.01	ปานกลาง	3.15	1.05	ปานกลาง	-0.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 42 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ 1	σ 1	ระดับ ปัญหา	μ 2	σ 2	ระดับ ปัญหา	
	4. หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	3.13	1.14	ปานกลาง	3.51	0.99	
5. ผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมประชุม สัมมนาได้นำความรู้ไป ถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอน.....	3.09	1.06	ปานกลาง	3.51	1.03	มาก	-0.52
6. การส่งเสริมการสร้าง เครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชา และนำผลการวัดไปพัฒนา การเรียนการสอน.....	3.15	1.04	ปานกลาง	3.38	0.82	ปานกลาง	-0.23
7. เนื้อหาและจุดประสงค์ มากเกินไป ไม่สามารถ ประเมินได้ครบทุกข้อในเวลา จำกัด.....	2.96	0.99	ปานกลาง	3.15	0.81	ปานกลาง	-0.19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 42 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	8. การสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนในการใช้หลักสูตรที่ ผ่านมาเพื่อการปรับปรุง การเรียนการสอน.....	3.06	0.90	ปานกลาง	3.36	0.97	
รวมเฉลี่ย	3.02	0.73	ปานกลาง	3.32	0.74	ปานกลาง	-0.32

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 42 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชย์การ ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยส่วนรวม ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อย มี 2 ข้อที่ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้มีโอกาสเข้าร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชุมสัมมนาได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนและหลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ($\mu = 3.09$ กับ 3.51 และ 3.13 กับ 3.51) นอกจากนี้การรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผลกับการสรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 2.85$ กับ 3.15 และ 3.06 กับ 3.36) และการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลกับการให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัด และการประเมินผลตลอดจนระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลนั้นมีผลต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\mu = 2.94$ กับ 3.23 และ 3.01 กับ 3.30) การส่งเสริมการสร้างเครื่องมือวัดผลและคู่มือวิชาและนำผลการวัดไปพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.15$ กับ 3.38) เนื้อหาและจุดประสงค์มากเกินไป ไม่สามารถประเมินได้ครบทุกข้อในเวลาจำกัด ($\mu = 2.96$ กับ 3.15)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหา มากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ทุกข้อคำถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่อง ที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 5 ผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนา ได้นำความรู้ไปถ่ายทอดแก่ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน

ตารางที่ 43

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาชีพวิชาการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียน
ขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุน
และส่งเสริมการใช้หลักสูตร(การนิเทศและ
พัฒนาบุคลากรทางการสอน)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ 1	σ 1	ระดับ ปัญหา	μ 2	σ 2	ระดับ ปัญหา	
	1. การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และ วิทยาลัยพี่เลี้ยง ด้านการจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.24	1.00	ปานกลาง	3.43	0.99	
2. การติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ....	3.18	0.92	ปานกลาง	3.33	0.91	ปานกลาง	-0.15
3. การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนให้ทันต่อเหตุการณ์...	3.05	0.83	ปานกลาง	3.36	0.93	ปานกลาง	-0.31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 43 (ต่อ)

การนิเทศและพัฒนาศักยภาพ ทางการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. การจัดอบรมสัมมนา เพื่อให้ ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยน ความคิดเกี่ยวกับปัญหา และ แนวทางแก้ไขปัญหาใน การจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร.....	3.29	0.92	ปานกลาง	3.46	1.03	
5. การจัดทำและตรวจสอบแผน ปฏิบัติการสอน หรือโครงการ สอนของสถานศึกษา.....	2.99	0.92	ปานกลาง	3.33	0.89	ปานกลาง	-0.34
6. การยอมรับการนิเทศของ ครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศ ในด้านการสอนตามหลักสูตร..	2.99	0.94	ปานกลาง	3.11	0.93	ปานกลาง	-0.12
7. การให้ความสำคัญด้าน การนิเทศของผู้บริหารแก่ ครู-อาจารย์.....	3.03	0.95	ปานกลาง	3.21	1.00	ปานกลาง	-0.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 43 (ต่อ)

การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D)*
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	8. การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร ในด้านการศึกษาและค้นคว้า วิจัย.....	3.15	0.96	ปานกลาง	3.18	1.04	
9. การวางแผนพัฒนาบุคลากร ทั้งระยะสั้นและระยะยาว.....	3.24	0.89	ปานกลาง	3.25	1.06	ปานกลาง	-0.01
รวมเฉลี่ย	3.16	0.72	ปานกลาง	3.30	0.80	ปานกลาง	-0.14

$$* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 43 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น โดยส่วนรวม ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้จากมากไปหาน้อยคือ การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือโครงการสอนของสถานศึกษา ($\mu = 2.99$ กับ 3.33) การติดตาม กำกับ ดูแลและแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ ($\mu = 3.05$ กับ 3.36) การได้รับความช่วยเหลือ แนะนำจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และวิทยาลัยที่เล็งด้านการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร ($\mu = 3.24$ กับ 3.43) การจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.29$ กับ 3.46) การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสม่ำเสมอ ($\mu = 3.18$ กับ 3.33) สอรับการ นิเทศของครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศในด้านการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 2.99$ กับ 3.11) การให้ความสำคัญด้านการนิเทศของผู้บริหารแก่ครู-อาจารย์ ($\mu = 3.03$ กับ 3.21) การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้านการศึกษาและค้นคว้าวิจัย ($\mu = 3.15$ กับ 3.18) และผลต่าง ของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ($\mu = 3.24$ กับ 3.25)

เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู- อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ ปัญหาว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ทุกข้อคำถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 5 การจัดทำและตรวจแผนปฏิบัติการ สอนหรือโครงการสอนทางสถานศึกษา

ตารางที่ 44

เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพลศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียน
ขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการสนับสนุน
และส่งเสริมการใช้หลักสูตร (การจัดตั้งศูนย์วิชาการ
เพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตร)

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	1. การจัดห้องวิชาการให้เป็น ศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่ คล่องตัว.....	3.43	1.13	ปานกลาง	3.39	1.04	
2. การจัดหาคู่มือครู-แบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะ ใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู- อาจารย์.....	3.34	1.19	ปานกลาง	3.48	1.07	ปานกลาง	-0.14
3. การสำรวจความต้องการ จำเป็นของครูเกี่ยวกับ การเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.34	1.01	ปานกลาง	3.49	1.09	ปานกลาง	-0.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 44 (ต่อ)

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่ N=79			ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดเล็ก N=61			ผลต่าง ของ ค่า เฉลี่ย (D) [*]
	μ_1	σ_1	ระดับ ปัญหา	μ_2	σ_2	ระดับ ปัญหา	
	4. การจัดตั้งคณะกรรมการทาง วิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไข ปัญหาการเรียนการสอนตาม หลักสูตร.....	3.34	1.06	ปานกลาง	3.33	1.03	
5. การรวบรวมข้อมูล เพื่อการ วิเคราะห์ปัญหา และ ความต้องการจำเป็นมาสรุปหา แนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ ในการวางแผนต่อไป.....	3.42	0.92	ปานกลาง	3.36	0.98	ปานกลาง	0.06
รวมเฉลี่ย	3.37	0.92	ปานกลาง	3.41	0.98	ปานกลาง	-0.04

$$^* D = \mu_1 - \mu_2$$

จากตารางที่ 44 เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
สาขาวิชาณิชยการ ตามการรับรู้ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดเล็กเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรนั้นโดยส่วนรวม ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับผลต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ปัญหาจากมากไปหาน้อยคือ การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.34$ กับ 3.49) การจัดหาคู่มือครูแบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ ($\mu = 3.34$ กับ 3.48) การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป ($\mu = 3.42$ กับ 3.36) การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว ($\mu = 3.43$ กับ 3.39) และผลต่างของค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ การจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\mu = 3.34$ กับ 3.35)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัญหาระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยส่วนรวมแล้วครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่รับรู้ปัญหาแตกต่างกันมากกว่า เรื่องอื่น ได้แก่ ข้อที่ 3 การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร

สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

1. หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรพบว่า ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 2.97$ กับ 3.23) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ($\mu = 3.00$ กับ 3.23) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และมี 2 ข้อ ที่ผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุด

หมาย โครงสร้างและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรกับการผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครู มีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.22$ กับ 3.23 และ 3.32 กับ 3.31)

2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 4.25$ กับ 4.00) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือการอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอนของครู ($\mu = 2.86$ กับ 3.10) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นการรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.35$ กับ 3.34)

3. การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงาน/โครงการ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.19$ กับ 3.38) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือ การประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไป ($\mu = 3.23$ กับ 3.16) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การสำรวจข้อมูลและความต้องการจำเป็นของครู-อาจารย์ก่อนมีการจัดสรรงบประมาณ ($\mu = 3.29$ กับ 3.26)

4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน พบว่า การจัดทำปฏิทินปฏิบัติการการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์โรงเรียน นักเรียนและบุคคลภายนอกมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.01$ กับ 3.30) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาก็คือ การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด ($\mu = 3.10$ กับ 3.38) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นการรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและมีข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การได้รับการสนับสนุนในด้านภาระงานจากผู้บริหาร ($\mu = 3.09$ กับ 3.08)

ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การจัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทักษะศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.08$ กับ 3.86) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.06$ กับ 3.33) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การเชิญวิทยากรนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน ($\mu = 3.27$ กับ 3.28)
2. การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง พบว่า ชขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยงมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.30$ กับ 3.87) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การได้รับความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชน ($\mu = 3.14$ กับ 3.44) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้นการรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกัน และข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ความช่วยเหลือด้านบุคลากรจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงเกี่ยวกับหลักสูตร ($\mu = 3.27$ กับ 3.31)
3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนมีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่จะรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.09$ กับ 3.51) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ($\mu = 3.13$ กับ 3.51) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ เนื้อหาและจุดประสงค์มาเกินไปไม่สามารถประเมินได้ครบทุกข้อในเวลาจำกัด ($\mu = 2.96$ กับ 3.15)

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษามีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครู-อาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 2.99$ กับ 3.33) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การติดตาม กำกับ ดูแลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ ($\mu = 3.05$ กับ 3.36) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว ($\mu = 3.24$ กับ 3.25)

2. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีผลต่างของค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ($\mu = 3.34$ กับ 3.49) ที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ การจัดคู่มือครู แบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ ($\mu = 3.34$ กับ 3.48) สำหรับข้ออื่น ๆ นั้น การรับรู้ปัญหาใกล้เคียงกันและข้อที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อ ได้แก่ การตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรกับการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป ($\mu = 3.34$ กับ 3.35 และ 3.42 กับ 3.41)

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข้ปัญหา

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยเรียงลำดับจากความถี่จากมากไปหาน้อยในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 45

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาวิชาพัฒนศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา	ความถี่
1. หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร	1. ให้ครู-อาจารย์เข้าอบรมสัมมนาการใช้หลักสูตร	24
	2. ควรมีการทำความเข้าใจจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างชัดเจนและนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	12
	3. ควรมีหนังสือหรือคู่มือที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งคู่มือการใช้หลักสูตร	8
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	1. ควรจัดสรรอัตรากำลังบุคลากรที่ทำการสอนให้มีเพียงพอตามเกณฑ์	27
	2. ควรจัดครู-อาจารย์ผู้สอนให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา	4
	3. ควรมีบุคลากรที่จบโดยตรงทำการสอน เพราะครู-อาจารย์ในโรงเรียนมีงานพิเศษมากนอกเหนือจากงานประจำ	10
	4. ให้ครู-อาจารย์เข้ารับการอบรมเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องการใช้หลักสูตร	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 45 (ต่อ)

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา	ความถี่
3. การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน	1. ควรจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจน เพราะงบประมาณต้องใช้ร่วมกับนักเรียนสายสามัญ	29
	2. ควรจัดงบประมาณที่ได้รับอย่างรวดเร็ว และเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	7
	3. ควรจัดงบประมาณตามความต้องการของโรงเรียนผู้สอน	5
4. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน	1. จัดห้องปฏิบัติการและห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการเรียนและการปฏิบัติ	17
	2. ควรจัดวัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ	12
	3. ควรจัดทำเอกสารคู่มือรวมถึงการจัดหนังสือทางด้านอาชีพให้เพียงพอเพื่อให้	11
	นักเรียนค้นคว้า	
	4. ควรจัดบุคลากรในการดำเนินงานในสาขาวิชาโดยตรง	6
	5. ควรจัดงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอโรงเรียนผู้สอน	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 46

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา	ความถี่
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1. ควรจัดอาคารเรียนและห้องปฏิบัติให้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน 2. ควรมีการอบรมสัมมนาครู-อาจารย์ผู้สอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน 3. ควรมีห้องปฏิบัติการหรือสถานประกอบการจำลอง เพราะครู-อาจารย์ผู้สอนมีงานหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก 4. ควรจัดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เพียงพอ 5. ควรจัดให้มีหนังสือ คู่มือครูและเอกสารต่าง ๆ ให้เพียงพอที่ใช้ในการเรียนการสอน 6. ควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน 7. ควรมีการกำหนดสถานที่ประกอบการเพื่อการฝึกงานและจัดหาวิทยากรมาสอนเสริมให้ตรงกับสาขาวิชา	8 7 9 7 5 7 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ด้านค่าเนิการเรียนการสอนตาม หลักสูตร	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา	ความถ้
2. การประสานงานกับสภานประกอบ- การและวิทยาลัยผู้เียง	8. ผู้บริหารควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง 1. ควรให้วิทยาลัยผู้เียงให้การสนับสนุน อย่างใกล้ชิดและติดตามนิเทศ 2. ควรจัดให้มีการประสานงานกับวิทยาลัย- ผู้เียงเพื่อขอความร่วมมือและสนับสนุน อย่างเต็มที่ 3. ความมการติดต่อประสานงานอย่างต่อเนื่อง และชี้แจงทำความเข้าใจในด้านการเรียน การสอนจากวิทยาลัยผู้เียง 4. ความมการสนับสนุนส่งเสริมอย่างจริงจัง	15 4 3 3 2
3. การวัดและประเมินผลการเรียน การสอน	1. ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลรวมวิทยาลัยผู้เียง 2. ผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนา ควรหาโอกาสชี้แจงให้กับบุคลากรที่ทำ การสอน 3. ควรมีคู่มือหรือแบบการวัดประเมินผลที่ ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ	8 4 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 47

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาวิชาพิธีการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา	ความถี่
1. การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน	1. ควรมีการนิเทศในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 2. ควรให้ความรู้ในด้านงานเพื่อพัฒนาและปรับปรุงบุคลากร 3. ควรจัดให้มีการวางแผนในการนิเทศและติดตามผลอย่างเป็นระบบ	9 4 6
2. การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร	1. ควรให้มีการสนับสนุนในด้านงบประมาณและอาคารสถานที่ 2. ควรจัดให้มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการห้องปฏิบัติการขึ้นโดยเฉพาะ 3. ควรจัดให้มีศูนย์จัดเก็บข้อมูลทางด้านวิชาการและห้องสื่อการเรียนการสอนที่เน้นการนำนวัตกรรมมาใช้	12 7 9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของการวิจัยทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู-อาจารย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
4. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา แตกต่างกัน
3. ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติ การสอนเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน รวมจำนวนผู้บริหาร จำนวน 230 คน และครู-อาจารย์ จำนวน 140 คน ประชากรที่เป็นผู้บริหารและครู-อาจารย์ดังกล่าวแยกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดโรงเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 6 โรงเรียน การเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้จากประชากรทั้งสิ้น จำนวน 370 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาจาก เครื่องมือของ อภิกฤต บุญศักดิ์ เสวี ประชาคม จันทรชิต และทองพูน กิ่งนาถ พร้อมทั้งได้รับการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน และอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งแบบ สอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์-อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และหนังสือขออนุญาต แจกแบบสอบถามจากกรมสามัญศึกษาโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และนำส่งด้วยตนเอง หลังจากนั้น 15 วัน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งโดย ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 370 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 แยกเป็นผู้บริหารจำนวน 230 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 62.16 ของแบบสอบถามทั้งหมดจากครู-อาจารย์ผู้สอนเฉพาะวิชาพาณิชยกรรมจำนวน 140 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 37.84 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยจำนวนและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดลำดับและความแตกต่างตามความถี่ของปัญหา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดระดับและผลต่างของค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา วิเคราะห์จากความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหาร 230 คน แยกออกเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ 128 คน คิดเป็นร้อยละ 55.65 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 120 คน คิดเป็นร้อยละ 44.35 ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนทั้งวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ 140 คน แยก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ 79 คน คิดเป็นร้อยละ 56.42 และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก 61 คน คิดเป็นร้อยละ 43.58 ของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

2. การรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพณิชยการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) ทั้ง 3 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า มีอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการบริหาร และบริการหลักสูตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาพณิชยการ รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรด้านนี้ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านย่อยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีการรับรู้ปัญหาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน คือ การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านย่อย มีดังนี้

2.1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน คู่มือครูมีเพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียนและกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาชีพต่าง ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียนการสอนของครู

2.1.3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงกว่าทุกข้อคือ งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผน/โครงการ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำคือ การประเมินผลการวิจัยงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดงบประมาณปีต่อไป

2.1.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญเพื่อนำด้านสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีสถานที่เป็นส่วน สะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

2.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาพลศึกษา รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรด้านนี้ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านย่อยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อด้านที่มีปัญหาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้านคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมากคือ การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยงตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านย่อย มีดังนี้

2.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ การจัดหาแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 การติดตามประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขาดแคลนยานพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการทำงานของนักเรียน

2.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

ทุกข้อคือ หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผล

2.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาพัฒนศึกษาการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรด้านนี้โดยส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีปัญหาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงคือ การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านย่อย มีดังนี้

2.3.1 การนิเทศและพัฒนามาตรการทางการสอน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ การอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การยอมรับการนิเทศของครู-อาจารย์ต่อผู้ให้การนิเทศในด้านการสอนตามหลักสูตร

2.3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ การจัดหาคู่มือครู แบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3. เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและการส่งเสริมการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ รับรู้ปัญหาแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 1 และความแตกต่างของแต่ละด้านมีดังนี้

3.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาด้านการบริหารและบริการหลักสูตรแตกต่างกันโดยด้านหลักสูตรและ

องค์ประกอบหลักสูตร ผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ ในส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารรับรู้ปัญหาปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ สำหรับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน ผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์

3.2 ด้านค่าเนิการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์รับรู้ปัญหาด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันโดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ ส่วนการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงนั้น ผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ การวัดประเมินผลผู้บริหารจะรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์

3.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน โดยด้านกาเนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์

4. เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 และความแตกต่างของแต่ละด้านมีดังนี้

4.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาด้านการบริหารและบริการหลักสูตรแตกต่างกัน โดยด้านหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สำหรับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

4.2 ด้านค่าเนิการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาด้านการดำเนินการเรียนการสอนแตกต่างกันโดยด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในส่วนการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

4.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรแตกต่างกัน โดยด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

5. เปรียบเทียบการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่ และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 และความแตกต่างของแต่ละด้านมีดังนี้

5.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์

โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน โดยด้านหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กในส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ครู-อาจารย์

6.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ควรจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจน เพราะงบประมาณต้องใช้ร่วมกับนักเรียนสายสามัญ ควรจัดสรรอัตรากำลังบุคลากรให้เพียงพอ ตามเกณฑ์ของกรมที่กำหนดไว้ และให้ครู-อาจารย์เข้ารับการอบรมสัมมนาการใช้หลักสูตร พร้อมทั้งจัดห้องปฏิบัติการห้องเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการเรียนและการปฏิบัติ

6.2 ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผู้บริหารควรให้ความสนใจอย่างจริงจังในการใช้หลักสูตร ควรมีการกำหนดสถานประกอบการเพื่อการฝึกงานและจัดหาวิทยากรมาสอนเสริมให้ตรงกับสาขาวิชา ตลอดจนควรมีการอบรมสัมมนาครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลร่วมกับวิทยาลัยพี่เลี้ยง

6.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ควรให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณและอาคารสถานที่ ควรจัดให้มีศูนย์จัดเก็บข้อมูลทางวิชาการและห้องสื่อการเรียนการสอนที่เน้นการนำนวัตกรรมมาใช้ และควรมีการนิเทศด้านการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา การอภิปรายผลจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. การดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม เนื่องจากบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม เป็นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล ทบบัณฑิต (2530 : บทคัดย่อ) ปรีชา วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 39) และทองพูน กิ่งนาค (2533 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2. ขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก สำหรับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอนครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

5.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาด้านการดำเนินการเรียนการสอนแตกต่างกันโดยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กในด้านการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงนั้น ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

5.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร แตกต่างกัน โดยด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครูโรงเรียนขนาดเล็ก และการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

เมื่อมองในภาพรวมของการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา แตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

6. ข้อเสนอแนะในการแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขานิติศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีดังนี้

ขนาดใหญ่และกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้เป็นการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องถิ่นใด ๆ เป็นแรงผลักดันมาจากความต้องการของคนที่อยู่ในชุมชนที่มีอยู่ เมื่อชุมชนและสังคมขยายใหญ่ขึ้น ความต้องการด้านการศึกษาที่มีมากขึ้น ปริมาณงานในโรงเรียนย่อมต้องเพิ่มขึ้นด้วย เพราะขนาดของโรงเรียนขึ้นอยู่กับความหนาแน่นของประชาชนและความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วน สิทธิเลิศอรุณ (2523 : 123) และเป็นการสอดคล้องกับเกณฑ์กำหนดของกรมสามัญศึกษา โดยถือนักเรียนเป็นหลัก (กรมสามัญศึกษา 2532 : 1)

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายละเอียดของปัญหาในแต่ละด้านมี ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารและบริการหลักสูตรสาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยภาพรวมแล้วพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดของปัญหาในแต่ละด้าน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีดังนี้

2.1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ แต่มี 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมากคือ การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครูให้เพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงกว่าข้ออื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรเปิดทำการสอนตามโครงการเป็นครั้งแรก ความต้องการจำเป็นด้านเอกสารต่าง ๆ ของครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนที่มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้น เอกสารดังกล่าวคงหาภายในท้องตลาดต้องอาศัยจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงที่มีอยู่แล้ว แต่น้อยและ การติดต่อประสานงานนั้นบางครั้งคงจะไม่ได้รับการเอื้ออำนวยเท่าที่ควรจึงทำให้มีปัญหาสูงกว่าข้ออื่น ๆ

2.1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมีงานพิเศษมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีบุคลากรไม่ครบตามเกณฑ์ของกรมที่กำหนด และบางโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีครูเกินตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่รายวิชาที่เปิดทำการสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถที่มีอยู่ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 6) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความพร้อมเนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอทำให้ครูต้องสอนทั้งวิชาสามัญและอาชีพ และมีจำนวนคาบสอนมาก ส่วนการขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาชีพต่าง ๆ นั้น มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คงเป็นเพราะว่ากรมไม่สามารถจัดสรรอัตราให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หรือเมื่อมีอัตราไม่สามารถที่จัดสรรตัวบุคคลได้เนื่องจากผู้มีความรู้ความสามารถในด้านอาชีพไปประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่มีรายได้ดีกว่า จากรายงานผลการศึกษาของแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 62) พบว่า โรงเรียนขาดแคลนครูผู้สอนในรายวิชาชีพในสาขาที่เปิดสอนโดยเฉพาะวิชาเอกบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชาคม จันทรชิต (2533 : 211) พบว่า ในบางรายวิชาขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน

2.1.3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานตามแผน/โครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานต้องอาศัยงบประมาณที่จะได้มา ซึ่งวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยต่อผู้ปฏิบัติเมื่อขาดงบประมาณก็ไม่สามารถดำเนินการได้ การล่าช้าของงบประมาณมีสาเหตุมาจากระบบราชการและการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งทองพูน กิ่งนาถ (2533 : 116) พบว่าการได้รับวัสดุไม่ตรงต่อเวลา คุณภาพไม่ตรงกับความต้องการ และมีขั้นตอนวิธีการมากทำให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชาคม จันทรชิต (2533 : 218) การหามาตรการให้สถานศึกษาได้ใช้งบประมาณได้เร็วขึ้นพร้อมทั้งลดขั้นตอนในการจัดซื้อมีแผนพัฒนาพงศ์ แจ่มวัฒนะชัย (2536 : 162) จะทำให้เป็นปัญหาสูงสุดในการจัดการสอนคือ การจัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2.1.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า มีการรับรู้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเชิญผู้มีความรู้ความชำนาญ เพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวเร่งให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว การผลิตสื่อขึ้นใช้เองทำให้มี

สื่อตรงตามความต้องการ ถ้าหากให้การสนับสนุนโดยมีการอบรมให้มีความรู้ในการจัดทำสื่อที่ดี
 ยิ่งจะทำให้สื่อมีคุณภาพยิ่งขึ้น และในการจัดทำสื่อผลิตสื่อการเรียนการสอนต้องอาศัยผู้ที่มีความ
 รู้และประสบการณ์แต่ด้านนี้ไม่น้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประวิทย์ มาดีประเสริฐ
 (2536 : 153) พบว่า ชาวผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตสื่อการเรียน
 สอนโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์มาจัดทำสื่อ ไม่ได้รับการอบรมหรือนิเทศ
 ให้ครูมีความรู้การผลิตสื่อ และพัฒนาพงศ์ แจ่มวัฒนชัย (2536 : 150) พบว่า โรงเรียนขาด
 แคลนวิทยากรในการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนขาดบประมาณ
 ที่จะจัดส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนจึงทำให้ทั้งผู้บริหารและ
 ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาสูงกว่าข้ออื่น ๆ

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร การรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้น
 ของผู้บริหารและครู-อาจารย์จากการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับปาน
 กลางเมื่อพิจารณารายละเอียดของปัญหาแต่ละด้านและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีดังนี้

2.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ใน
 ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และข้อที่
 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ การจัดหาแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียนการสอนและวัสดุ
 อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนหลักสูตรนี้เป็นครั้งแรกเอกสารดังกล่าวจัดหาได้ยากในท้องถิ่น ต้องอาศัยจากส่วนกลาง
 หรือจากกรมถึงแม้จะมีอยู่ในท้องถิ่นก็ไม่มีเพียงพอับความต้องการ ซึ่งการจัดการเรียนการสอน
 นี้ครู-อาจารย์ผู้สอนต้องหวังพึ่งผู้บริหารที่จะจัดหาให้ได้มาซึ่งสิ่งของดังกล่าว จึงเป็นภาระและ
 หน้าที่ของผู้บริหารต้องจัดหาให้ตามความประสงค์ วิจิตร ศรีสอ้าน (2518 : 6) ได้กล่าวไว้
 ว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารปรับปรุงงานวิชาการไว้ว่า ต้อง
 รับผิดชอบในการจัดวางตัวบุคคลเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร
 ของการศึกษาในโรงเรียน ต้องรับผิดชอบในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา
 สูงสุด และปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 193) ได้เสนอไว้ว่า คู่มือครูในงานวิชาการ
 เป็นเครื่องมือช่วยครู-อาจารย์ที่จะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านวิชาการในสถานศึกษา
 เป็นการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการเพื่อจะทำให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีคุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษายังมีปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมาน บุญถัน (2524 : 134) พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ขาดแคลนคู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการสอน คู่มือประเมินผลการเรียนการสอนทุกหมวดวิชา

2.2.2 การติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและพี่เลี้ยง ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ทุกข้อคือ ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนอยู่ในเขตชุมชนที่ขาดสถานประกอบการตามสาขาวิชาที่เปิดทำการสอนถึงมืออยู่ไกลจากโรงเรียนถ้าจะทำให้ นักเรียนเดินทางไปเรียนหรือฝึกงานยังวิทยาลัยพี่เลี้ยงก็อยู่ห่างไกล และในการเดินทางไปนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากโรงเรียนขาดงบประมาณที่จะให้การสนับสนุนแก่นักเรียน ครั้นจะให้นักเรียนเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางนักเรียนส่วนมากที่เข้ามาเรียนจะมีฐานะค่อนข้างยากจนจึงเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหารและครู-อาจารย์ โดยเฉพาะการเรียนอาชีวศึกษานั้น นักเรียนทุกคนจะต้องไปฝึกงานเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สนั่น สุมิตร (2525 : 223) ที่ว่า การจัดการอาชีวศึกษาต้องให้นักเรียนมีโอกาสมีกงาน ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันก้าวหน้าอย่างมาก การผลิตงานจึงต้องเน้นในเรื่องของคุณภาพ อีกทั้งสมาน แสงมล (2529 : 6) ยังได้เสนอแนะว่า การพิจารณาการศึกษาในวิชาชีพนั้นจะต้องคำนึงถึงระบบการฝึกงานเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานที่เป็นจริง และสวาสดี ไชยคุณนา (2528 : 28-29) ยังให้ทัศนะในเรื่องของการฝึกงานว่าช่วยปรับนิสัยใจคอพื้นฐานความรู้สึกรู้สึกของนักศึกษาให้คุ้นเคยกับสภาพที่ต้องไปอยู่ในสถานประกอบการจริง ๆ ฉะนั้น การขาดแคลนพาหนะที่จะนำนักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยงเพื่อให้นักเรียนได้ประสบการณ์โดยตรงจึงเป็นปัญหามากสำหรับโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล

2.2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นตัวกำหนดแนวทางการติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการใช้หลักสูตรเพื่อการศึกษา การวัดผลมีส่วนช่วยตรวจสอบทั้งจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดเป็นเป้าหมาย ซึ่งอภิธรรม ๗ นคร (2517 : 58-59) ได้ให้ทัศนะว่าการวัดและประเมินผลและรายงานผลการเรียนของนักเรียนเป็นงานที่ครูใหญ่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงผู้ปกครอง ครู นักเรียน ผู้บริหารต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบในการวัดและประเมินผลในโรงเรียนทั้งสิ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการวินิจฉัยปัญหาการเรียนการสอนต่าง ๆ แล้ว ยังทำให้ครู-อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การแก้ปัญหาของนักศึกษาในสถานศึกษาค้นคว้า และในทางปฏิบัติโรงเรียนควรให้ความรู้แก่ครู ผู้ปฏิบัติเสียก่อนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัฒนพงศ์ แจ่มวันชัย (2536 : 162) ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตรและระเบียบการประเมินผลการเรียนเป็นอย่างดี โดยการเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาค้นคว้าจากเอกสารเพื่อทำความเข้าใจด้วยตนเอง และประชาคม จันทรชิต(2533 : 218) ได้เสนอแนะไว้ว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดการอบรมอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินผล ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละรายวิชา ทั้งนี้เพราะครู-อาจารย์ผู้สอนส่วนหนึ่งยังไม่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลด้านอาชีวศึกษา ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์จึงเห็นความสำคัญในข้อนี้สูงกว่าข้ออื่น ๆ

2.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จากการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาราคะเฉลี่ยของปัญหาแต่ละด้าน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีดังนี้

2.3.1 การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดกว่าทุกข้อคือ การอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์มิได้มีการจัดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ที่จะหาแนวทางการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้

บุคลากรมีความรู้เพิ่มเติมในสาขาที่ทำการสอน อันเป็นการเสริมสร้างการใช้ให้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพัฒนชกการบรรลุดุประสงค์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ บุญเทียม เจริญยิ่ง (2528 : 82-85) ที่ว่าการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษามีความจำเป็นและมีความสำคัญในการที่จะแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการ ใ้ร้กนการสอนเพื่อให้เกิดผลผลิตคือ ทวีพยาการที่มีคุณภาพ

2.3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อการสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคือ การจัดหาคู่มือครู แบบ เรียงและตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะที่โรงเรียนขาดการจัดศูนย์ทางวิชาการที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกในการติดต่อประ สานงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบกับหลักสูตรที่เปิดทำการสอนเป็นครั้งแรกทำให้ เอกสารต่าง ๆ มีไม่เพียงพอกับความต้องการจำเป็นของครู-อาจารย์ที่จะใช้ศึกษาประกอบการ เรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิภัฏ บุญศักดิ์เสรี (2533 : 176) ที่ว่า ห้อง วิชาการไม่ได้จัดเป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัวเป็นปัญหาสูงสุดต่อการจัดการเรียน การสอน และ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 195) ได้กล่าวถึงการจัดห้องไว้ว่า การ จัดห้องควบคุมการเรียนการสอนสามารถติดตามผลทางวิชาการได้ และสงวน สิทธิเลิศอรุณ (2529 : 206) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนควรมีห้องสมุดวิชาการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์การเรียน การสอน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร ตามการรับรู้ของผู้บริหาร กับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1 เปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนชกการ สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาการใช้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพัฒนชกการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน การวิจัยข้อที่ 1 อาจแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันย่อมมีมุมมองปัญหาที่เกิดขึ้น

แตกต่างกันไปทั้งเรื่อง สันต์ ธรรมบำรุง (2525 : 192) กล่าวว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมีบทบาทในการบริหารหลักสูตรแตกต่างกันโดยผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุน ควบคุมประสานงาน ส่วนครูเป็นผู้ปฏิบัติจึงมีโอกาที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์จะมีทัศนะไม่ตรงกัน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน มีดังนี้

3.1.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยครูอาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร เมื่อพิจารณาด้านย่อยพบว่าหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรเพียงด้านเดียวเท่านั้นที่ผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้รับข้อมูลจากครู-อาจารย์ผู้สอนมีความต้องการจำเป็นที่จะใช้เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยของ เลขา คมเสวต(2537 : 147) พบว่า ปัญหาการจัดทำแผนการสอนคือ การขาดแคลนเอกสาร ตำราที่จะใช้ค้นคว้า สำหรับด้านย่อยอีก 3 ด้าน คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน นั้น ผู้บริหารรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าครู-อาจารย์ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าครู-อาจารย์เป็นผู้ใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนโดยตรงต้องปฏิบัติตามการสอนตามรายวิชาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษอีกหลายงาน จึงทำให้ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารส่วนการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนนั้นคงเป็นเพราะว่างบประมาณที่ได้รับจากรัฐเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาจมีจำกัดและมีสาเหตุมาจากการของงบประมาณ ซึ่งฝ่ายบริหารมิได้จัดลำดับความจำเป็นและความสำคัญของงาน ซึ่งเมธี ปิลันธนาเนท์ (เอกสารสำเนา : 106-107) ได้กล่าวไว้ว่า งบประมาณและวัสดุก็มีควมจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษา การพิจารณาความจำเป็นจะต้องจัดลำดับความสำคัญและมีขั้นตอนคือ จัดทำและใช้แบบสำรวจความต้องการงบประมาณแจกให้ครู-อาจารย์แต่ละคนเขียนความต้องการในปีการศึกษา พร้อมทั้งสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการแล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญและความต้องการนั้น ๆ เพื่อรวบรวมการจัดตั้งของงบประมาณ หากมิได้ดำเนินการเช่นนี้แล้วอาจทำให้งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการของการเรียนการสอนโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับข้อสรุปของ ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์ (2528 : 22) สรุปปัญหาการจัดการเรียน การสอนภาคปฏิบัติคือ จำนวนเครื่องจักรและอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอเพราะขาดงบประมาณ ในการจัดหานั้นเอง ส่วนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนนั้นครู-อาจารย์เป็นผู้ ที่สัมผัสกับการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการรวมถึงการใช้สื่อการ เรียนการสอน เอกสาร ตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นและการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าหากทั้งสามด้านนี้ได้รับการสนับสนุนและเอาใจใส่จากผู้บริหารแล้วอาจทำให้การบริหาร และบริการหลักสูตรบรรลุเป้าหมายได้น้อย

3.1.2 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารเมื่อพิจารณาด้าน ข้อพบว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรผู้บริหารรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าครู-อาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นเกี่ยวข้องกับงบประมาณที่ต้องจัดสรรให้เพื่อ สนับสนุนและเตรียมงานในกิจกรรมต่าง ๆ ครู-อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ใกล้ชิดในการปฏิบัติย่อมประสบปัญหาโดยตรงทำให้มองเห็นสภาพปัญหามากกว่าผู้บริหาร ส่วนการประสานงานกับสถาน ประกอบการและวิทยาลัยพี่เลี้ยง พบว่า ผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์คงเป็นเพราะ ว่า การเชิญเจ้าของสถานประกอบการ นายจ้างหรือผู้ชำนาญการมาร่วมประชุมสัมมนาหรือขอ ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการสนองตอบต่อการใช้หลักสูตรนั้น ผู้บริหาร ทราบดีว่า การดำเนินการเช่นนี้ยังไม่เคยกระทำมาก่อนในระดับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ บรรณ เล่ง คำพรรค (2530 : บทคัดย่อ) กล่าวถึงเรื่องให้โอกาสผู้ชำนาญการใน อาชีพในบางอย่างในท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชา ทั่วไปในสถานศึกษานั้นมีการปฏิบัติค่อนข้างน้อยและตรงกับภาระงานการประชุมสัมมนาผู้บริหาร สถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา (2529 : 142-143) สรุปว่าสถานประกอบการมีน้อย เจ้าของ สถานประกอบการไม่สนใจต่อการจัดการศึกษาและไม่มีเวลาขาดความร่วมมือจากสถานประกอบ การ ทั้งยังมองเห็นว่ามีแต่เรื่องเสียผลประโยชน์อีกด้าน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารได้ทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมากกว่าครู-อาจารย์ สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า ผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครู-อาจารย์ต้องศึกษาหาความ รู้เกี่ยวกับระเบียบ วิธีการวัดและประเมินผลเพื่อจะได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของครู-อาจารย์เมื่อดำเนินการส่งผลในการเรียนแล้วก็หมดภาระหน้าที่ ส่วนผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาอนุมัติผลการเรียน

3.1.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาแตกต่างกัน ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าเมื่อพิจารณาด้านข้อพบว่าการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนผู้บริหารรับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศเป็นการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน เช่น การให้ครู-อาจารย์สังเกตการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนเดียวกันเพื่อปรับปรุงการสอนของตนเอง หรือมอบหมายให้ครู-อาจารย์ติดตามแผนการสอนหรือโครงการสอนของครู-อาจารย์นั้น มักจะมีปัญหาคือ การการยอมรับซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสังัด อุทรานันท์ (2531 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษานั้น ปัญหาส่วนใหญ่มาจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการนิเทศการศึกษา ขาดวิทยากร ครู-อาจารย์ไม่ยอมรับและไม่ศรัทธาคือผู้ให้การนิเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติได้พบกับสภาพที่เกิดขึ้นโดยตรง ส่วนการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรนี้พบว่า ผู้บริหารรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์คงเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรควรได้รับการสนับสนุนและให้บริการแก่ครู-อาจารย์ เช่น การจัดหาคู่มือครู แบบเรียน ตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาค้นคว้ารวมทั้งสื่อการเรียนการสอนตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ สิ่งจำเป็นเหล่านี้ควรมีข้อมูลไว้เพื่อการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น มาเป็นแนวทางในการแก้ไขในส่วนที่บกพร่องหรือส่วนใดที่ควรได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติม ซึ่งครู-อาจารย์เป็นผู้ปฏิบัติย่อมเห็นสภาพของปัญหามากกว่าผู้บริหาร ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมวางแผนผู้บริหารจึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และแก้ปัญหาในการสนับสนุนการเรียนการสอนต่อไป

3.2 เปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชย

การแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2 อาจแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันย่อมมีการบริหารในมุมมองที่แตกต่างกันไป ในเรื่องนี้

ประวิทย์ มาคัประเสวีรัฐ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ สรุปไว้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ในด้านการบริหาร เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีดังนี้

3.2.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาด้านย่อยของแต่ละด้านพบว่า หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรนั้น หลักสูตรนี้อ่านายต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนเล็กทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ได้เปิดทำการสอนหลักสูตร วช.1 และ วช.2 (แผนการเรียนวิชาชีพ) มาก่อนย่อมเห็นปัญหาและอุปสรรคในด้านอาคารสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนบุคลากรที่มีอยู่ไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการให้บังเกิดผลดีแก่นักเรียนที่จะมาศึกษาอาจต้องในด้านคุณภาพไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ ซึ่งเมธี บิณชานนท์ (เอกสารอัดสำเนา : 76) ได้เสนอไว้ว่า การจัดการศึกษาด้านอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนนั้นจะต้องสำรวจและศึกษาถึงอาชีพของชุมชนในอนาคตด้วย เพราะเชื่อว่าอีก 2-3 ปีข้างหน้าจึงจะมีผู้สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน มิฉะนั้นจะทำให้แรงงานสาขาหนึ่งขาดแคลนแต่แรงงานสาขาหนึ่งมากเกินไปจนความต้องการก็ได้ จากการรายงานศึกษาถึงสภาพการดำเนินงานตามโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 51-62) พบว่า สภาพท้องถิ่นจะเปิดทำการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มากที่สุดคือ สาขาวิชาพาณิชยกรรม บางโรงเรียนเปิดทำการสอนสาขาอื่นไม่มีนักเรียนเข้าเรียนต้องเปลี่ยนเป็นสาขาวิชาพาณิชยกรรม จากการสำรวจพบว่าโรงเรียนในโครงการ 132 โรงเรียน เปิดทำการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรมถึง 82 โรงเรียน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า การจัดการครูเข้าสอนในรายวิชาต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน

ขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก อาจเนื่องมาจากความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีบุคลากรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรืออาจมากกว่านั้นเนื่องจากมีบุคลากรมาช่วยราชการ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กบุคลากรจะมีไม่ครบตามเกณฑ์ของกรมที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประวิทย์ มาดีประเสริฐ (2536 : 151) พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กจะมีปัญหามากที่สุด โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาน้อยคือ โรงเรียนขนาดเล็กจะมีครูไม่ครบทุกหมวดวิชา โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษและอาชีพ โรงเรียนขนาดเล็กอยู่ห่างไกลทุรกันดารครูจะขอย้ายทำให้ครูขาด และประการสำคัญครูที่สอนหลายหมวดวิชาตามที่โรงเรียนกำหนดเพราะขาดครูทำให้ครูขาดความรู้ความสามารถและความถนัดในรายวิชาที่สอน และจากรายงานผลการศึกษาม่าวิจัยและประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 50-52) พบว่า ขาดครูที่สอนรายวิชาที่ตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน เช่น ต้องใช้ครูวิชาเอกเลขานุกรณาการการสอนวิชาบัญชี นอกจากนี้ครูสอนขาดความรู้ ทักษะในการสอนวิชาชีพเนื่องจากเป็นครูบรรจุใหม่หรือสอนไม่ตรงตามวิชาที่ถนัดหรือให้ครูวิชาสามัญสอนวิชาชีพ

การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการคือ ผู้บริหารโรงเรียนใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก คงเป็นเพราะว่าในการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนนั้น การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนจะได้รับงบประมาณสองทางคือ งบประมาณที่ได้จากการเก็บเงินบำรุงการศึกษาและงบประมาณที่กรมสามัญศึกษาจัดสรรให้โรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณเพียงพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กได้รับงบประมาณน้อย ต้องรอคอยงบประมาณจากกรมสามัญศึกษาที่จัดสรรให้ ครั้นโรงเรียนจะเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาตามเกณฑ์ขั้นสูงที่กรมกำหนดไว้ก็ไม่สามารถที่เรียกเก็บได้เนื่องจากนักเรียนที่เข้ามาเรียนมีฐานะค่อนข้างยากจน การได้รับงบประมาณล่าช้าทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อาจมีสาเหตุมาจากระบบราชการและการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยราชการ ซึ่งทองพูน กิ่งนาค (2533 : 116) พบว่า การได้รับวัสดุไม่ตรงต่อเวลา คุณภาพไม่ตรงกับความต้องการ และมีขั้นตอนวิชาการมากทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานจึงทำให้เกิดความแตกต่างกัน และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาพงศ์ แจ่มวัฒนชัย (2536 : 162)ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคือ การจัดงบประมาณ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน พบว่า มีสถานที่ที่เป็นสัดส่วนสะดวกต่อการให้บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก คงเป็นเพราะว่าความไม่เพียงพอของอาคารสถานที่ ตลอดจนวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จากการสำรวจของกรมสามัญศึกษาก่อนเปิดทำการสอน พบว่าโรงเรียนจะมีความพร้อมในระชณะหนึ่ง แต่เมื่อการเรียนการสอนดำเนินการต่อมา มีจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นจนทำให้จำนวนห้องเรียนห้องปฏิบัติการเดิมที่มีอยู่จำกัดไม่เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน โรงเรียนต้องบริหารด้านอาคารสถานที่ซึ่งมีอยู่ให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณค่าก่อสร้างอาคารจึงจำเป็นต้องจัดระบบการแนะแนวไว้มุมหนึ่ง ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาเป็นสื่อให้บริการ นอกจากนี้โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดบุคลากรที่จะเป็นผู้ดำเนินงาน โดยตรงตามวิชาเอกต้องอาศัยครู-อาจารย์สาขาวิชาสามัญมาปฏิบัติหน้าที่ตามโรงเรียนมอบหมาย

3.2.2 ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาด้านย่อยของแต่ละด้าน พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น การจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียนคู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความแตกต่างในการบริหารงานของแต่ละโรงเรียนซึ่งโรงเรียนขนาดใหญ่มักจะบริหารงานด้านงบประมาณที่มีความพร้อม สามารถที่จัดสรรหาสิ่งต่าง ๆ ได้ อย่างคล่องตัว ซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนขนาดเล็กบริหารงานท่ามกลางความขาดแคลน ต้องอาศัยงบประมาณจากกรมหรือขอการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่ครู-อาจารย์ต้องการ

การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง พบว่า การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะว่าการ

เรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักเรียนจะจบการศึกษาตามหลักสูตร ได้แก่นักเรียนต้องผ่านการฝึกงานจากสถานประกอบการ 400 ชั่วโมง โรงเรียนต้องวางแผนในการติดต่อประสานงานโดยกำหนดบุคคลที่ติดต่อประสานงาน ผู้นิเทศ พาหนะ ระยะเวลาและงบประมาณ และการประสานงานกับสถานประกอบการนั้น รวีวรณ ชินะตระกูล (2535 : 61) ได้กล่าวไว้ว่า การประสานงานกระทำได้ 3 วิธี คือ การประสานงานอย่างเป็นทางการ (Formal) กับการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ (Informal) และวิธีผสมผสาน ดังนั้น การวางแผนในการประสานงานเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกงาน โรงเรียนขนาดใหญ่จึงมีปัญหาน้อย เพราะโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในแหล่งที่เจริญ สถานประกอบการหาได้ง่าย เจ้าของสถานประกอบการหวังพึ่งพาโรงเรียน นักเรียนที่ไปฝึกงานยังสถานประกอบการไปมาสะดวก การนิเทศักเรียนกระทำได้ไม่ยากนัก ซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในแหล่งทุรกันดาร สถานประกอบการมีน้อย บางแห่งมีสถานประกอบการแต่ไม่ได้รับความร่วมมือ เพราะว่าเป็นภาระในการที่ต้องรับผิดชอบการฝึกงานให้กับนักเรียน บางแห่งนักเรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการนักเรียนไม่รับผิดชอบของสูญหาย บางแห่งสถานประกอบการอยู่ห่างไกลมาก นักเรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โรงเรียนขาดงบประมาณในการสนับสนุนการฝึกงานนักเรียน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ประพนธ์ จันทรรัตน์ (2533 : 120) พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบคือ ขาดงบประมาณขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร และตรงกับผลการวิจัยของ รจนา เกียรติไกร (2528 : 124) ศรีวรณ ปินใจ (2532 : 154) พบว่า มีปัญหาในการขอความร่วมมือของสถานประกอบการจากภาคเอกชนและความไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักเรียน เจ้าของสถานประกอบการไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร เพราะเกรงว่าจะมีภาระและทำคามเสียหายแก่สถานประกอบการ ไม่ไว้ใจในความรับผิดชอบและความรอบคอบของนักเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ ราคาแพงจึงไม่กล้าเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าไปใช้สถานประกอบการของตน

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่เคยเปิดทำการสอนหลักสูตร วช.1 และ วช. 2 (แผนการเรียนวิชาชีพ) มาก่อน จึงมีผู้ที่มีความรู้ความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ่ายทอดให้กันได้ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กเปิดทำการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ครั้งแรกต้องใช้ระเบียบการวัดผลของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งมีความแตกต่างกันในกฎวัดและประเมินผลและจากรายงานการศึกษา กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 2539) พบว่า โรงเรียนร้อยละ 39.70 ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผล การลงหลักฐานงานทะเบียน-วัดผลและเอกสาร/แนวปฏิบัติเรื่องการวัดผลไม่ชัดเจน เช่น การ Regrade เพื่อปรับเกรดเฉลี่ย เทียบโอนหน่วยการเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่จบหลักสูตร ปวช. เป็นต้น และโรงเรียนร้อยละ 33.30 ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงใช้วิธีการวัดและประเมินผลเช่นเดียวกับหลักสูตรสามัญจึงทำให้เด็กเรียนมีผลการเรียนต่ำ

3.2.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาตามข้อสรุปพบว่า การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อเหตุการณ์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กอาจเป็นเพราะว่าสภาพความพร้อมในด้านบุคลากรทางการสอนโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีครู-อาจารย์เพียงพอ มีผู้รับผิดชอบแต่ละหมวดวิชาโดยมีผู้เชี่ยวชาญการเป็นผู้รับผิดชอบ เช่น ครู-อาจารย์ไปเข้าร่วมประชุมสัมมนาที่จะทำการจัดครู-อาจารย์เข้าสอนแทนได้ ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ เพราะบุคลากรมีน้อยโรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณเพียงพอสามารถส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและเพิ่มพูนความรู้จะได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กงบประมาณมีน้อยการสนองความต้องการของครู-อาจารย์ให้ครบทุกกรณีนั้นคงเป็นไปได้ยาก จึงจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนาเท่าที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัฒนาพงศ์ แจ่มวัฒนชัย (2536 : 161) พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาสูงสุดคือ การขาดงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหรือประชุมทางวิชาการนอกจากขาดงบประมาณแล้ว หลังจากส่งครู-อาจารย์เข้ารับการอบรมแล้วยังขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของครูซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ศรีวรรณ ปินใจ (2532 : 159) พบว่า โรงเรียนไม่

มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติการของครู โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาเนื่องจากมีครู น้อย ระบบการบริหารงานทางวิชาการเป็นระบบแบบง่าย ๆ ไม่มีขั้นตอน มีลักษณะฉันทันที การนิเทศ กำกับ การปฏิบัติงานของครูจะมีลักษณะเป็นการสังเกตมากกว่า มีรูปแบบ มีระบบการ ประเมินผลหรือติดตามผลและรายงานเป็นสถิติเพื่อการวิเคราะห์ แก้ปัญหา ผู้บริหารงานวิชา การไม่สามารถนิเทศภายในและขาดการติดตามงาน ซึ่งต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีแผนงาน/ โครงการกำหนดไว้ในปฏิทินการปฏิบัติงานนำมาแก้ไขเป็นระยะ ๆ ซึ่งผลการวิจัยของ วุฒิ จุลพรหม (2521 : บทคัดย่อ) พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้ บริหารงานวิชาการยังขาดความรู้ความสามารถในการนิเทศและวางแผน

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า การ จัดหาคู่มือครู แบบเรียนและรายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์นั้น ผู้ บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหานี้นอกจากผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในการให้บริการของห้องสมุดที่เป็นจุดรวมสำหรับการศึกษาค้น คว้าและยังมีห้องสมุดของแต่ละหมวดวิชา เพื่อให้ครู-อาจารย์ในแต่ละหมวดได้ศึกษาในรายวิชา ที่ตนเองสอนด้วยนอกจากนี้แล้วฝ่ายวิชาการยังได้จัดห้องศูนย์รวมทางวิชาการไว้ให้บริการด้วย ซึ่งมีความพร้อมที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสาร ตำราเรียน คู่มือครู ตลอดจนสื่อ การเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ในทางตรงกันข้ามโรงเรียนขนาดเล็กจะมีเพียงห้องสมุด กลางเท่านั้นและหนังสือที่จะให้บริการสำหรับครู-อาจารย์มีน้อยและไม่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ศรีวรรณ ปินใจ (2532 : 162) พบว่า โรงเรียนมีปัญหาขาดแหล่งประกอบ การค้นคว้าในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ และเจิม สืบขจร (2526 : 164) พบว่า ห้องสมุดมี หนังสือไม่เพียงพอเช่นกัน

3.3 เปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาวิชาพัฒนศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่างครู-อาจารย์โรงเรียน ขนาดใหญ่กับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู- อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก รับรู้ปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาพัฒนศึ- การ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 3 อาจแสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติในสภาพโรงเรียนที่แตกต่างกันย่อมมีการรับรู้ปัญหาไม่ตรงกัน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน มีดังนี้

3.3.1 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร พบว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่จะรับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาด้านย่อยพบว่าหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรนั้น ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ได้วางแผนและจัดระบบการประสานงานกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและหาแนวทางร่วมกัน เมื่อนักเรียนจบหลักสูตร สถานประกอบการยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือรับเข้าทำงานหรือในภาครัฐนั้นโรงเรียนมีโอกาสติดต่อประสานงานเพื่อให้นักเรียนศึกษาต่อโดยการคัดเลือกจากโควตาที่สถานศึกษาในนั้น ๆ กำหนดไว้ โรงเรียนขนาดใหญ่จะได้เปรียบโรงเรียนขนาดเล็กในเรื่องความศรัทธาของชุมชน ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กจะรู้สึกวิตกกังวลกับนักเรียนที่จบออกไปมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ จากการติดตามผลของนักเรียนที่จบการศึกษารุ่นแรก กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 51) พบว่า รายวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรสอดคล้องกับตลาดแรงงานและความต้องการของท้องถิ่น ร้อยละ 89.6 และนักเรียนที่จบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ร้อยละ 94.2

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมียานพิเศษมากขึ้น ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหามากกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กนั้นการจัดการรายวิชาจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง โดยเฉพาะการจัดวิชาเลือกเสรี โรงเรียนขนาดใหญ่จะจัดวิชาเลือกเสรีให้สนองต่อความสนใจและความถนัดของนักเรียนและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนค้นพบความสามารถและความสนใจของตนเอง โดยโรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีอย่างหลากหลายดังข้อคิดบางประการของ ก่อ สวัสดิ์พานิช (2531 : 100-101) กล่าวไว้ในการประชุมสัมมนาระดับชาติเรื่องหลักสูตรมัธยมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตร เรื่องการส่งเสริมให้นักเรียนมี

ความสามารถในการเลือกและการตัดสินใจกล่าวคือ ในระดับมัธยมอยู่เหนือระดับพื้นฐานวิชาที่
ต้องสอนจึงมีตั้งแต่ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ไปจนถึงวิชาเสริม
สาข่อื่น ๆ อีกมากมายฉะนั้นเด็กมัธยมศึกษาจะต้องอยู่ในกระบวนการเลือกและการตัดสินใจ
ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้นโรงเรียนขนาดใหญ่จึงจัดกระบวนการเรียน
การสอนเกี่ยวกับรายวิชาเลือกเสรีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายหลากหลาย
หลาย อาจทำให้ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาซึ่งต้องสอนหลายรายวิชาพร้อมทั้งได้
รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ เช่น งานการเงิน บัญชี พัสดุ ฯลฯ นอกจากนี้อาจมีงาน
อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นกรณีพิเศษอีก สำหรับโรงเรียน ขนาดเล็กนั้น การจัดการเรียน
การสอนจะเป็นไปในลักษณะโรงเรียนจัดให้ ซึ่งนักเรียนมีโอกาสน้อยในการเลือกเรียนในราย
วิชาเลือกเสรีเด็กเรียนต้องเรียนตามแผนที่โรงเรียนกำหนดไว้

การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน พบว่า งบประมาณที่ได้รับล่าช้า
ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการนั้น ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหา
น้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะว่าการจัดงบประมาณของแต่ละปี
โรงเรียนจะวางแผนไว้ 2 วิธี คือ การของบประมาณจากกรมสามัญศึกษาหรือบที่คาดว่าจะได้
รับจากกรม และการตั้งงบประมาณจากการคาดคะเนว่าโรงเรียนเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้ปีละ
เท่าไรจึงจัดทำแผนงาน/โครงการของแต่ละปี หรืออาศัยข้อมูลเดิมที่มีอยู่เพื่อจัดตั้งงบประมาณ
โรงเรียนขนาดเล็กจะมีปัญหาหากที่ไม่ได้รับงบประมาณตามที่ตั้งไว้ อาจสืบเนื่องมาจากเงินที่
คาดว่าจะได้รับโดยเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาจากนักเรียนไม่สามารถเก็บได้ตามเป้าหมาย
หรือส่วนที่เก็บได้ต้องนำมาพัฒนาการเรียนการสอนทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ตลอดจนด้านอื่น ๆ
เพื่อสนองนโยบายของกรม สาเหตุแห่งการล่าช้าของงบประมาณอาจมาจากกระบวนการบริหาร
ภายในโรงเรียน เช่น ครู-อาจารย์ผู้สอนมีความประสงค์จะใช้วัสดุอุปกรณ์ตามแผนงาน/โครงการ
ที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่ไม่สามารถเบิกได้ก็จะต้องให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดหา
โรงเรียนบางแห่งอยู่ห่างไกลจากแหล่งวัสดุที่ต้องการใช้จึงไม่สามารถจัดหาให้ได้ตามความ
ต้องการของครู-อาจารย์ ส่วนงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับจากกรมสามัญศึกษานั้น สาเหตุของ
การล่าช้าการอภิปรายประเด็นนี้จะเป็นดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 2.1.3

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน พบว่า การจัดทำปฏิทิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติการการใช้ห้องสมุดแก่ครู-อาจารย์ในโรงเรียน นักเรียนและบุคคลภายนอกนั้นครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดห้องสมุดนับตั้งแต่อาคารบางแห่งใช้ห้องเรียนเพียง 2 ห้องเท่านั้น ซึ่งมีพื้นที่น้อยเมื่อเทียบกับนักเรียนทั้งโรงเรียนประมาณ 1,000 คนขึ้นไป ถือว่าน้อยมากจำนวนหนังสือหรือชนิดประเภทหนังสือก็มีความแตกต่างกัน บางแห่งมีผู้รอบรู้ทางด้านการดูแลและจัดการห้องสมุดโดยตรงถือว่าเป็นโอกาสดีของสถานศึกษานั้น แต่บางแห่งใช้เจ้าหน้าที่หรือครู-อาจารย์ที่มีชั่วโมงสอนน้อยและเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์โดยตรงเป็นฝ่ายจัดการและจะหวั่นไหวได้คั้น โรงเรียนต้องมุ่งงบประมาณให้การสนับสนุนในการจัดซื้อจัดหาหนังสือให้ตรงกับความต้องการของครู-อาจารย์และนักเรียน ตลอดจนการจัดบรรยากาศที่ดีในห้องสมุดให้สัมพันธ์กับที่ห้องสมุดเป็นปัจจัยที่สำคัญจากหลาย ๆ ปัจจัยที่มีส่วนให้การเรียนรู้นักเรียนประสบผลสำเร็จ ดังที่ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 189) ได้สรุปไว้ว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในสถานศึกษามาก เพราะเป็นศูนย์รวมของวิชาทั้งปวง เพราะเป็นส่วนที่ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการทั้งครู-อาจารย์ใช้ศึกษาค้นคว้าเตรียมบทเรียนสำหรับนักเรียนสามารถแสวงหาความรู้จากผลงานที่ครู-อาจารย์มอบหมายและหาความรู้อื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ รวมทั้งเป็นสถานที่ปลูกฝังการรักการอ่านหนังสือและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ดังนั้นบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องจัดระบบการใช้ห้องสมุดโดยการจัดทำปฏิทินกำหนดวัน เวลาและวิธีการขอใช้ห้องสมุดให้ครู-อาจารย์และนักเรียนได้ทราบและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3.3.2 ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ครู-อาจารย์

โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาด้านข้อบกพร่องว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทัศนศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความพร้อมในด้านบุคลากรและงบประมาณที่ดำเนินการอยู่ ทุก ๆ กิจกรรมโรงเรียนขนาดใหญ่เล็กเห็นว่าการส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ซึ่ง สุธีระ ทานตวนิช

(2525 : 73) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะสมบูรณ์ตามหลักสูตร ได้มากยิ่งขึ้นควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน สร้างประสบการณ์จำลองเพื่อให้ผู้เรียน ออกไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข รู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตนมีส่วนร่วมอยู่อย่างเหมาะสมและ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ อำนวยพร วงษ์นอม (2521 : 19) ที่ว่า การเรียนการสอน จะสมบูรณ์ได้โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กจะจัดกิจกรรมให้เหมือนกับ โรงเรียนขนาดใหญ่ได้นั้นคงยาก เช่น การนำนักเรียนไปทัศนศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีผล งามดีเด่นอาจขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร โดยเฉพาะด้านงบประมาณและการอนุญาต เพราะ การนำนักเรียนออกนอกสถานที่ที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบหากเกิดอุบัติเหตุหรือปัญหาที่เกิดขึ้นผู้ บริหารต้องรับผิดชอบ เป็นต้น หรือผู้บริหารมีความประสงค์ที่จะให้นักเรียนไปศึกษาดูงานได้ก็ ขาดครู-อาจารย์ที่รับผิดชอบในการควบคุม ดูแล เพราะว่าการควบคุมดูแลนักเรียนนับว่าเป็น ภาระที่หนักสำหรับครู-อาจารย์

การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง พบว่า ภาค แคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงนั้น ครู-อาจารย์ โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหานี้ออกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีสถานประกอบการเพียงพอ พร้อมทั้งได้รับการช่วยเหลือจากวิทยาลัย ที่เลี้ยงซึ่งอยู่ใกล้ เคียงกันส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมักอยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลจากสถาน ประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงในกรณีที่จะให้นักเรียนไปฝึกงานหรือหาความรู้จากแหล่ง วิชาการและสถานประกอบการต่าง ๆ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและขาดงบ ประมาณสนับสนุนในเรื่องยานพาหนะและค่าที่พักสำหรับครู-อาจารย์ ซึ่งฝ่ายวิจัยและประ เมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2538 : 52) พบว่า สถานประกอบการในท้องถิ่น มีปัญหาในการส่งนักเรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการที่อยู่ห่างไกลออกไป เช่น ขาดค่า ใช้จ่ายในการจัดหาพานักเรียนไปฝึกงาน ต้องสอนทฤษฎี แทนการฝึกงานร้อยละ 21.2 ของโรงเรียนที่เปิดทำการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมนึก จันทร์รักษ์ (2534 : 99) โรงเรียนขาดความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานอาชีพนอกโรงเรียน งบประมาณ ครูผู้สอน การนิเทศ และการประสานงานกับสถานฝึกอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ผู้มีโอกาสนำเข้าร่วมประชุมสัมมนาได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัตินั้น ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก คงเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ครู-อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลอย่างกระจำจัดในด้านสายวิชาสามัญ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนวัดผลจะเป็นผู้ชี้แจงให้กับครู-อาจารย์ที่ขอคำปรึกษาที่เข้าใจได้ แม้ว่าโรงเรียนจะนำระเบียบการวัดและประเมินผลของกรมอาชีวศึกษามาใช้ก็ตาม หลังจากการประชุมสัมมนาโรงเรียนจะจัดการอบรมหรือนิเทศและจัดทำเอกสารคู่มือการประเมินผลการเรียนการสอนสำหรับครู-อาจารย์เพื่อจะได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กคงขาดความพร้อมในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนงบประมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครู-อาจารย์ที่เข้ารับการอบรมอาจยังไม่ค่อยเข้าใจในรายละเอียดหลักการ วิธีการและขั้นตอนการวัดและประเมินผลอย่างแท้จริงไม่สามารถชี้แนะหรือตอบข้อสงสัยให้กระจำจัดได้ หรือครู-อาจารย์มีภาระกิจอื่น ๆ มากจนไม่มีเวลาที่จัดทำเอกสารคู่มือได้ประการสำคัญคือ ผู้บริหารอาชีวศึกษากำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายในการไปร่วมประชุมอบรมและการนำมาถ่ายทอด

3.3.3 ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่และครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน โดยครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาตามข้อพบว่า การนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษา ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็ก คงเป็นเพราะว่าการสอนเป็นหน้าที่ของครู-อาจารย์ผู้สอนคือ "การทำแผนการสอนและบันทึกการสอน ทำการสอนและอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษา" เพราะแผนการสอนนั้นจะยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของหลักสูตรในรายวิชาที่สอนทำให้แผนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่ง ชัยสงค์ พรหมวงศ์ (2526 : 133) ได้กล่าวว่า "แผนการสอนช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรได้แก่ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ให้เด่นชัดในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ช่วยกำหนดเนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน รูปแบบของห้องเรียน ตลอดจนแนวการสอนไว้อย่างเด่นชัด" โรงเรียนขนาดใหญ่ทุกสาขาวิชาที่ครูทำการ

สอนจะมีแผนการสอนครบทุกรายวิชา หัวหน้าหมวดวิชาจะทำการศึกษาติดตามและนิเทศการสอนของครูตามปฏิทินที่ได้กำหนดไว้จึงทำให้เกิดปัญหาน้อย ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กนั้นครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนอาจไม่มีแผนการสอนครบทุกรายวิชา เนื่องจากครู-อาจารย์แต่ละคนต้องปฏิบัติการสอนหลายรายวิชา ระบบการนิเทศภายในอาจไม่เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้และการติดตามอาจมีการติดตามและควบคุมไม่ต่อเนื่อง

การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร พบว่า การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่รับรู้ปัญหาน้อยกว่าครู-อาจารย์โรงเรียนเล็ก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กยังจัดสิ่งที่ได้สำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ อาจเป็นในเรื่องของการขอเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่สอน จำนวนคาบสอนสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ การขอเข้ารับการอบรมสัมมนา การศึกษาต่อและการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หรือถ้ามีก็ไม่อาจตอบสนองได้ สำนักงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภาคใต้ (2537 : 19) สรุปได้ว่า การที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการและร่วมแก้ปัญหาในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงาน นอกจากทำงานให้เกิดความสำเร็จแล้วยังส่งผลต่อความภาคภูมิใจและพร้อมรับผิดชอบต่อกิจกรรมนั้น แต่โรงเรียนอาจกระทำได้น้อยซึ่งตรงกับรายงานการศึกษาของโรงเรียนสตรีศรีวิทยา (2537 : 64) พบว่า การบริหารงานมีการปฏิบัติน้อย ได้แก่ การนิเทศการสอนภายในโรงเรียน การให้บริการในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนของครูและการสังเกตการสอน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะจากการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอ 2 ข้อเสนอแนะ คือ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ผลการวิจัยคั้งนี้ผู้วิจัยขอสรุปเป็นข้อเสนอแนะ โดยอาศัยผลการวิจัยคั้งนี้เป็นพื้นฐาน เพื่อให้กรมสามัญศึกษาและสถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) วิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม ได้รับทราบปัญหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อกรมสามัญศึกษา มีดังนี้

1.1.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตรเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรนั้น ข้อถกถามการผลิตหนังสือเรียนแบบฝึกหัด ใบงาน คู่มือครูมีเพียงพอและทันต่อการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับมากและปานกลาง คือ ผู้บริหารรับรู้ปัญหาในระดับมาก คงเป็นเพราะผู้บริหารได้รับข้อมูลจากครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติ การสอนมีความต้องการจำเป็นที่จะใช้ซึ่งเอกสารต่าง ๆ หาภายในท้องถิ่น ข้อควรพิจารณา กรมสามัญศึกษา ควรจัดหรือจัดทำเพื่อให้สถานศึกษาที่เปิดทำการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เป็นไปในแนวเดียวกันโดยมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการและงานทะเบียนวัดผลเป็นฝ่ายประสานงานและดำเนินการ

1.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรนั้น ข้อถกถามขาดแคลนครูผู้ปฏิบัติการสอนในรายวิชาอาชีพต่าง ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จึงควรจัดสรรอัตรากำลังตามเกณฑ์ให้พร้อม ทั้งให้อำนาจสามัญศึกษาจังหวัดร่วมกับสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาสรรหาหรือคัดเลือก

1.1.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนนั้น ข้อถกถามการประเมินผลการใช้งานงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดงบประมาณปีต่อไปนั้น มีระดับปัญหাপานกลาง แต่มีผลเฉลี่ยแตกต่างกันสูง โดยครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะว่าไม่ได้รับงบประมาณตามแผน/โครงการหรือผู้บริหารมีความจำเป็นต้องนำไปบริหารงานที่มีความจำเป็นมากกว่า จึงเห็นสมควรที่จะพิจารณาประเมินผลและติดตามผลของการใช้งบประมาณที่สถานศึกษาได้รับไป

1.1.4 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอนนั้น ข้อถกถามได้รับการสนับสนุนด้านการแนะแนวจากผู้บริหารนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร อาจแสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติจริง ๆ คือครู-อาจารย์ แต่ผู้บริหารอาจคอยสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิดน้อยกว่า เห็นควรที่จะจัดงานแนะแนวอย่างเป็นระบบและมีผู้รับผิดชอบโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.5 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ข้อถามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัดชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทักษะศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนนั้น มีปัญหาระดับปานกลาง แต่ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาสูงกว่าผู้บริหาร อาจแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนน้อยไปก็อาจเป็นไปได้ หรือขาดงบประมาณที่จะคอยให้การสนับสนุน ดังนั้นผู้บริหารควรพิจารณาโดยมอบหมายให้มีบุคคลที่รับผิดชอบ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดกิจกรรมพิเศษ

1.1.6 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยี่เลี้ยงนั้น ข้อถามสถานประกอบการสำหรับฝึกเรียนฝึกงานมีน้อย มีระดับปัญหาปานกลาง แต่ผู้บริหารรับรู้ปัญหาสูงกว่าครู-อาจารย์ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารจะเป็นผู้ไปติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเองซึ่งภาระกิจด้านอื่น ๆ มีมากอยู่แล้ว จึงสมควรที่จะพิจารณาแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการที่เห็นว่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเป็นที่ยอมรับในท้องถิ่นเป็นฝ่ายดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไปฝึกงานของนักเรียนมีปัญหาระดับมากคือ ขาดแคลนสถานพาทนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยี่เลี้ยง อาจเป็นเพราะว่าสถานประกอบการอยู่ห่างไกลขาดงบประมาณที่จะเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนที่ไปฝึกงานประกอกับนักเรียนที่เข้ามาเรียนมีฐานะค่อนข้างยากจน เห็นสมควรที่จะจัดสร้างงบประมาณเป็นรายหัวให้กับนักเรียนในระหว่างฝึกงานด้วย

1.1.7 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น ข้อถามการให้ความรู้ในเรื่องหลักการ วิธีการวัดและการประเมินผลตลอดจนระเบียบว่าด้วยการประเมินผล มีปัญหาระดับปานกลาง โดยที่ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาสูงกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติแต่มีโอกาสน้อยที่จะได้เข้าไปร่วมประชุมสัมมนา ดังนั้นข้อความพิจารณาเมื่อมีการประชุมอบรมสัมมนาผู้ที่มีโอกาสควรนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน หรือสถานศึกษาควรเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์

1.1.8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ข้อถามการจัดทำและการตรวจสอบแผนปฏิบัติการสอนหรือโครงการสอนของสถานศึกษา มีระดับปัญหาปานกลาง โดยที่ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาสูงกว่าผู้บริหาร อาจแสดงให้เห็นว่าครู-อาจารย์ยังไม่ค่อยเข้าใจในการจัดทำหรือไม่ค่อยมีเวลาจัดทำ เนื่องจากมีงานพิเศษที่ได้รับมอบหมายมากเกินไป ดังนั้นข้อควรพิจารณาหรือมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการ

1.1.9 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรนั้น ข้อถามการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูง โดยที่ครู-อาจารย์รับรู้ปัญหามากกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะว่าครู-อาจารย์มีความจำเป็นต้องการใช้เอกสารหรือข้อมูลต่าง ๆ และไม่สามารถหาได้เนื่องจากไม่มีศูนย์วิชาการที่จะเก็บไว้เป็นสัดส่วนจึงยากต่อการดำเนินงานข้อควรพิจารณาจัดตั้งเป็นศูนย์วิชาการที่คล่องตัวและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้พร้อมทั้งแต่งตั้งให้มีผู้รับผิดชอบ

1.2 ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา มีดังนี้

1.2.1 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรนั้น ข้อถาม การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน คู่มือครูมีเพียงพอต่อการเรียนการสอน มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างมากและมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคำถาม แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษายังขาดความพร้อมในข้อนี้อยู่ ดังนั้นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจึงควรหาวิธีการแก้ไขเป็นการเร่งด่วนและข้อถามการจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรในโรงเรียน มีปัญหาระดับปานกลาง เป็นปัญหาที่รองลงมาค่อนข้างสูงกว่าทุกข้อคำถาม นอกจากนี้ข้อถามความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรและการจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรมีปัญหาระดับปานกลางใกล้เคียงกัน จึงควรพิจารณาจัดการนิเทศให้กับครู-อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องโดยเชิญวิทยากรจากวิทยาลัยที่เลี้ยงหรือผู้เชี่ยวชาญโดยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ดำเนินการ

1.2.2 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรนั้น ข้อถามครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายรายวิชาและมิจานพิเศษมาก มีปัญหาระดับมากสูงกว่าข้อคำถาม และข้อถามขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาที่ต่าง ๆ มีปัญหาระดับมาก เป็นปัญหาที่รองลงมา นอกจากนี้ในข้อถามการหาวิธีการเพื่อนำเทคนิคการสอนมาใช้ของแต่ละรายวิชา มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูงและสูงกว่าทุกข้อคำถามและการสำรวจความต้องการจำเป็นของทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการเรียนการสอนรวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา มีปัญหาระดับปานกลางรองลงมาแสดงให้เห็นว่าการที่ครู-อาจารย์มีงานสอนหลายรายวิชาและมิจานพิเศษมากและการขาดแคลนครูที่สอนแต่ละรายวิชานั้นสถานศึกษาควรเฉลี่ยครู-อาจารย์ในบางหมวดวิชาที่สอนน้อย โดยสำรวจจากความต้องการเข้ารับการอบรมในรายวิชาที่ขาดแคลนเป็นการแบ่งเบาภาระของครู-อาจารย์ที่ทำการสอนมากหรือจัดหาจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้จัดทำทเรียนสำเร็จรูปเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1.2.3 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนนั้น ข้อถามงบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน/โครงการ มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคำถามและการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีเพียงพอ มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูงเป็นปัญหาที่รองลงมา นอกจากนี้การได้จัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากรในท้องถิ่นและการจัดงบประมาณสอดคล้องกับโครงการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาไม่สามารถจะจัดซื้อหาได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กรมกำหนดไว้ได้ข้อควรพิจารณาสถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับทุกฝ่ายและลดขั้นตอนวิธีการเพื่อให้ได้งบประมาณและจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

1.2.4 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอนนั้น ข้อถามการเชิญผู้มีความรู้ ความชำนาญเพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมใหม่แก่ครู-อาจารย์มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูงและสูงกว่าทุกข้อคำถาม ข้อถามการได้รับงบประมาณในการสนับสนุนห้องสมุด มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูง เป็นปัญหาที่รองลงมา นอกจากนี้เกี่ยวกับอาคารสถานที่นั้น

ข้อถามห้องเรียนและห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคำถาม แสดงให้เห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ที่งบประมาณ ข้อควรพิจารณาสถานศึกษาควรหาวิธีการที่สามารถที่จะขอความร่วมมือช่วยเหลือจากภาคเอกชนและชุมชนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอน โดยให้ภาคเอกชนและชุมชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาจะต้องเข้าสู่ชุมชนโดยถือว่า สถานศึกษาที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน

1.2.5 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ข้อถามในการจัดหาและบริการแบบเรียน ตำราเรียน คู่มือการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูงและสูงกว่าทุกข้อคำถาม และข้อถามการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนมีปัญหา ระดับปานกลางค่อนข้างสูงเป็นปัญหาที่รองลงมา นอกจากนี้การวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการสอนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป มีปัญหาระดับปานกลางและสูงกว่าทุกข้อคำถาม ดังนั้นควรพิจารณาขอความช่วยเหลือฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานฝ่ายโสตและหัวหน้างานฝ่ายสารสนเทศเตรียมจัดทำหรือสรรหา ตลอดจนเก็บรวบรวมเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์

1.2.6 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยไฟเลี้ยงนั้น ข้อถามขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยังสถานประกอบการและวิทยาลัยไฟเลี้ยงมีค่ามีปัญหาระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคำถามและข้อถามความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนจากวิทยาลัยไฟเลี้ยงมีปัญหาระดับมากปานกลางค่อนข้างสูงเป็นปัญหาที่รองลงมา และการได้รับความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์จากภาคเอกชนและชุมชนมีปัญหาระดับปานกลาง ดังนั้นสมควรจัดตั้งคณะกรรมการจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่เชื่อถือของท้องถิ่น เป็นผู้ติดต่อประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลืองานต่าง ๆ

1.2.7 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น ข้อถามหลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรกผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่มีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีปัญหาระดับปานกลาง

ค่อนข้างสูงและข้อถามผู้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับครูผู้ปฏิบัติ การสอนมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อคำถาม จึงควรพิจารณาให้ สถานศึกษา เชิญวิทยากรหรือบุคลากรจากวิทยาลัยที่เลี้ยงมาอบรมชี้แจงให้กับครู-อาจารย์ได้รับความรู้จะได้นำไปปฏิบัติถูกต้องและมาตรฐานเดียวกัน

1.2.8 ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ข้อถามการจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างสูง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกข้อและข้อถามการได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการและวิทยาลัยที่เลี้ยงด้านการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาระดับปานกลางเป็นปัญหารองลงมา ดังนั้นจึงควรพิจารณาสับสนุนส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในโดยแต่งตั้งครู-อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนซึ่งเป็นที่ยอมรับของครู-อาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับฝ่ายบริหาร ตลอดจนเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวตามความต้องการของครู-อาจารย์

1.2.9 การวิจัยพบว่า การรับรู้ปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนนั้น ข้อถามการจัดหาคู่มือแบบเรียนและตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะให้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์มีระดับปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดกว่าทุกข้อคำถามและข้อถามการสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาระดับปานกลางค่อนข้างมากเป็นปัญหาระดับรองลงมาซึ่งสูงกว่าทุกข้อคำถาม จึงควรพิจารณาให้ฝ่ายวิชาการมีบทบาทในการดำเนินงาน โดยสำรวจความต้องการของครูและประสานงานกับบรรณารักษ์ห้องสมุดในการจัดซื้อจัดหาและรวบรวมไว้ที่ศูนย์วิชาการเพื่อจะได้บริการให้กับครู-อาจารย์ที่มีความประสงค์จะใช้

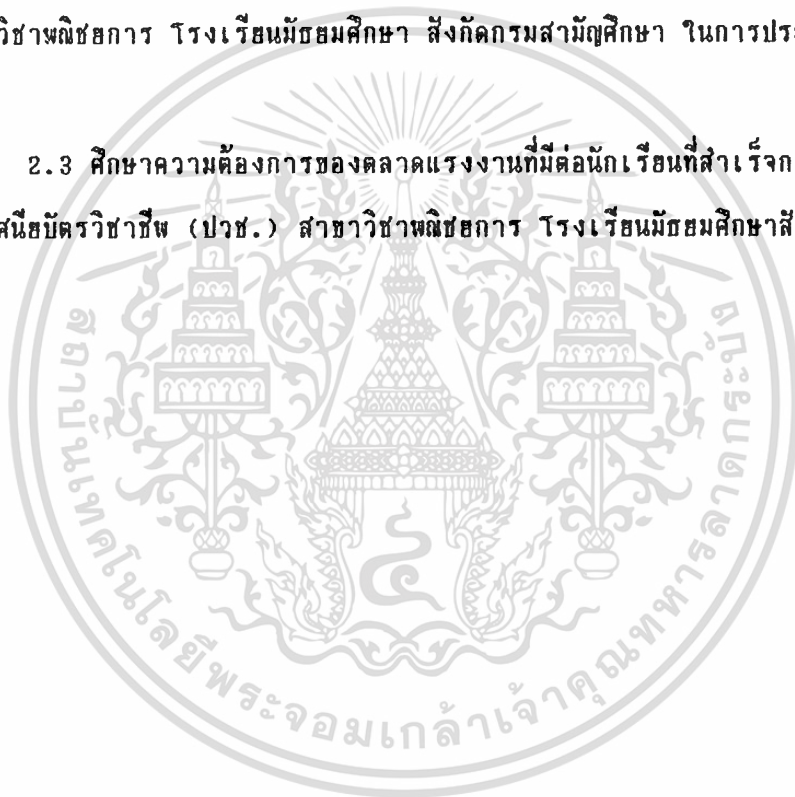
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป เพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นไปอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพ จึงควรให้มีการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขา
พาณิชย์การที่เปิดสอนตามโครงการทั่วประเทศ

2.2 ศึกษาและติดตามผลของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
(ปวช.) สาขาวิชาพาณิชย์การ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการประกอบ
อาชีพ

2.3 ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชย์การ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
กรมสามัญศึกษา

บรรณานุกรม

กมล สุตประเสริฐ. หลักการและวิธีการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2510.

ก่อ สวัสดิพานิชย์. "คุณลักษณะและคุณค่าของหลักสูตรที่ดี." หลักสูตรมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.

โกวิท ประวาลพุกษ์ และคณะ. การประเมินผลแนวใหม่ : คู่มือสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา, 2522.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร, 2535. (อัดสำเนา).

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ผลการพัฒนาการศึกษาและแนะแนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต. กรุงเทพมหานคร, 2531.

จรรยา ชูลาก. "การวิจัยการศึกษาวิชาอื่น." เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมศึกษานิเทศก์เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร, 2524.

จำนงค์ อินทองคำ. "การศึกษาปัญหาและความต้องการทางด้านการสอนของครูผู้สอนวิชา
วิทยาศาสตร์เกษตร ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร พุทธศักราช 2524 ในวิทยาลัย
เกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2527.

เจิม สืบขจร. "ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ชาญชัย อาจิมสมาจาร. การนิเทศการศึกษา. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 245
หน่วยศึกษานิเทศก์ : กรมการฝึกหัดครู, 2525.

ชารี มณีศรี. "การนิเทศการศึกษา" การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2525.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "การจัดระบบและการวางแผน." ใน เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษา. เล่มที่ 1 หน่วยที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ชัยสวัสดิ์ เกียนวิบูลย์. การสอนวิชาทฤษฎี-วิชาปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : แผนกเอกสาร
การพิมพ์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี, 2528.

ทองพูน กิ่งนาค. "การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530
สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง. 2533.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิพาณี สมบัติ. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน
ประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ใน
สถานศึกษากรมอาชีวศึกษาของกลุ่มสถานศึกษาที่ 2." วิทยานินธ์ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมอาชีวศึกษา, 2532.

ธนู แสงศักดิ์. "แนวคิดในการจัดการศึกษาระดับปริญญา." รวมบทความอาชีวศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : วิทยากร, 2517.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรภาค 1. พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2524.

ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์. การบริหารบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.

นงราม เศรษฐพานิช และคณะ. "การวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียน
มัธยมศึกษา." ข่าวการวิจัยการศึกษา. ปีที่ 16 ฉบับที่ 4 (เมษายน-พฤษภาคม
2536) : 20.

นงลักษณ์ พหลเวช. "แนวนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพ." วารสารการศึกษา
แห่งชาติ. ปีที่ 27 ฉบับที่ 6. (สิงหาคม-กันยายน 2536) : 73.

นิพนธ์ กินางวงศ์. หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพ : วัฒนาพานิช, 2523.

นิพนธ์ ภูริฉาย. "การศึกษาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ใน
ปีการศึกษา 2527 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528.

นิพนธ์ เมืองพระ. การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือและภาคกลาง
สังกัดกรมอาชีวศึกษา" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีว
และเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532.

บรรจง ชูสกุลชาติ. "การศึกษาเพื่อไปสู่ความเป็นนิสิต." การศึกษาเพื่อเป็นนิสิต.
กรุงเทพมหานคร : ราไพเพรสเซ็นเตอร์, 2532.

_____. ครูบวงจร. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2528.

บันลือ พฤกษ์วัน. ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

บุญสม กุ่มวล. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. กรุงเทพมหานคร : โอเคชั่นส์โตร์,
2525.

บุศรินทร์ ปัทมาคม. "นวนโฆบายอาชีวศกษากับภาวะการณ้ของประเทศไทย." ศูนย์การศึกษา.
ฉบับที่ 20 (กรกฎาคม-กันยายน 2537) : 34.

ประชาคม จันทระธิศ. "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช
2530 ของวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2533.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประมวล ทบบัณฑิต. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ประพนธ์ จันทร์รัตน์. "การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ประวิทย์ มาดีประเสริฐ. "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการในเขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536.
- ประหัต ทองมาก. "แนะนำเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียน." วารสารแนะนำ. ปีที่ 25 ฉบับที่ 132. (ธันวาคม-มกราคม 2534) : 47.
- ปราณี เถกิงพล และคณะ. หลักสูตรมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2513.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2535.
- _____. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2535.
- พานิต มงคล. ศิลปการบริหารอาชีวศึกษา. นครสวรรค์ : เติ้จการพิมพ์, 2531.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520.

แผนงาน, กอง. กรมอาชีวศึกษา. "รายงานการติดตามผลการดำเนินงานทำผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา." ข่าวสารตลาดแรงงานอาชีวศึกษา. ปีที่ 2 ฉบับที่ 25.
(มิถุนายน 2531) : 1-2.

แผนงาน, กอง. กรมสามัญศึกษา. แผนพัฒนาการศึกษาและวัฒนธรรม. (พ.ศ.2535-2539).
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2537.

แผนงาน, กอง. กรมสามัญศึกษา. รายงานการศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการเปิดสอน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ฝ่าวิจัยและ
ประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2538.

พงศศักดิ์ สุนทรวิโรต. "ศึกษาวิเคราะห์เขตและศึกษาธิการจังหวัดจะให้บริการทางวิชาการแก่
โรงเรียนอาชีวศึกษาได้อย่างไร." รวมบทความอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์วิทย์การ, 2517.

ไพศาล หัตถนาคินทร์. การบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช,
2529.

พัฒนาพงศ์ แจ่มวัฒนชัย. "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ตามทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร." ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี, 2536.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิเชษฐ์ คงทน. "การพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาในภาวะอันจำกัดของทรัพยากร." วารสารอาชีวศึกษา. (สิงหาคม 2528) : 53-56.

พิทยา จำเริญจรวิทย์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับสื่อการสอนข้างอุตสาหกรรม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ภัทรา นิกมานนท์. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2527.

ภิญโญ สาธร. การนิเทศการศึกษา. หน่วยงานนิเทศก์ : กรมอาชีวศึกษา, 2528.

..... หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภา, 2526.

..... หลักการบริหารการศึกษา. พระนคร : วัฒนาพานิช, 2518.

มังกร สระศรี. รายงานการวิจัยสภาพปัจจุบันและปัญหาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคเหนือ. เชียงใหม่ : ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมกรมอาชีวศึกษาภาคเหนือ, 2531.

มัทกานต์ โอฬารรัตน์มณี. การแนะแนวส่งผลให้จุดมุ่งหมายของการศึกษามรรผลได้อย่างไร. วารสารแนะแนว. ปีที่ 25 ฉบับที่ 136. (สิงหาคม-กันยายน 2534) : 26.

มานิดา อุษิณ. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ. เอกสารประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ. กระทรวงศึกษาธิการ (ธันวาคม 2535). (เอกสารอัดสำเนา).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาลี วิชญกุล. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย
สังกัดกรมอาชีวศึกษา." ปริญญาเนพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.

เมธี ปิณฑนานนท์. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (เอกสารอัดสำเนา) : 147.

_____. การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โอเคชั่นสตรี, 2528.

รจนา เกรียงไกร. "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ใน
กรณีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7." ปริญญาเนพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เรือง ศรีขาว. "การศึกษาวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา." การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
งานศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา ครั้งที่ 40. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป,
2530.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
ศึกษาพร, 2528.

เลขา คมเสวต. "การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยกรรม ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

วุฒิ จุลพรหม. "การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

วรสุดา บุญโวโรจน์. "การวัดและประเมินผลในระดับประถมศึกษา." หลักการและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

วัชรินทร์ ไชนาเคนทร์. "สถานภาพทางการศึกษาของโรงเรียนและวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

วิจิตร ศรีสอ้าน. บทบาทของผู้บริหารในการปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการ. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแห่งประเทศไทย, 2518.

วิชัย คีสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : สุวีวิทยาสารณ์, 2535.

วิชัย ราชฉวีศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2522.

วิชัย วงษ์ใหญ่. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.

วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการอบรมเรื่องการใช้หลักสูตรประถมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทหารราบ, 2522.

_____. รายงานการสัมมนาระดับชาติเรื่องหลักสูตรมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.

วิไลช บัญชู. "การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง." ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

วิเวก ปางพลึงศ์. "การอาชีวศึกษา." รายงานประจำปี 2523 กรมอาชีวศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.

_____. คณะกรรมการร่วมมือภาครัฐบาลและภาคเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาและอาชีพ
(กรอ.พอ.) มติใหม่ของวงการอาชีวศึกษา. วารสารครุศาสตร์เทคโนโลยี.
(กุมภาพันธ์ 2527) : 9-11.

วีระวัฒน์ อุกัยรัตน์. "ใจความสำคัญหลักการและสอนอาชีวศึกษา." เอกสารประกอบการ
อบรมครูที่สอนวิชาชีพให้มีความรู้ด้านวิชาการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน, 2526.

ศวีรารณ ปินใจ. "ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในทฤษฎี
ของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดเชียงราย." ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2532.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษานิเทศก์ข้างอุตสาหกรรม. "ข้อเสนอแนะในการนิเทศการศึกษาด้านอาชีพ." : โรงเรือน
สารพัดช่างพระนคร, 2524.

ศึกษานิเทศก์. หน่วย, กรมอาชีวศึกษา. การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พหุศักราช 2530. หน่วยศึกษานิเทศก์ : กรมอาชีวศึกษา, 2531.

ศึกษานิเทศก์. หน่วย, กรมอาชีวศึกษา. การประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พหุศักราช 2530. (ระยะที่ 3). หน่วยศึกษานิเทศก์ : กรมอาชีวศึกษา, 2535.

ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมกรมอาชีวศึกษาภาคใต้. "กานิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอน
ตามหลักสูตร ปวช. 2530 สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคใต้." สงขลา :
ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมกรมอาชีวศึกษาภาคใต้, 2530.

สงบ ลักษณะ และคณะ. บทสรุปผลงานการวิจัยทางการศึกษา. เล่ม 2. กองการวิจัย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปก
เจริญผล, 2526.

สงวน สิทธิบุญเลิศ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2529.

สังัด อุทรานนท์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มิตรสหาย, 2530.

_____. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม,
2532.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

_____ . "การศึกษางานวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย.", วารสารการวิจัยทางการศึกษา, (มกราคม - มีนาคม), 2531.

สง่า โทธีวัง และวีระวารณ เสวตามร. "การประสานงาน." พฤศจิกายนศาสตร์. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง กองการมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

สวาสดี ไชยคุณา. "หัวใจของการอาชีวศึกษา คือ วิชาชีพ ปัจจุบันส่งเสริมในการจัดอาชีวศึกษา คือ ครูอาชีวศึกษา." วารสารอาชีวศึกษา. สิงหาคม 2528.

สนั่น สุมิตร. "อาชีวศึกษาเพื่อใคร-อย่างไร." วารสารอาชีวศึกษา. ฉบับที่ 23. (สิงหาคม 2528) : 22.

สมนึก จันทร์รักษ์. "การประเมินผลการเรียนการสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 3 : ศึกษาเฉพาะกรณีวิชาการและอาชีพ." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก, 2524.

สมชัย วุฒิปรีชา. การเปิดหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรมสามัญศึกษา, 2535. (เอกสารอัดสำเนา)

สมศักดิ์ สุทร่ายคิมหันต์. "การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12." ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530.

สมาน บุญล้น. "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมาน รั้งชิโยฤกษ์. คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสวัสดิการ ก.พ., 2532.

สมาน แสงมะลิ. "อาชีวศึกษาที่มองเห็น." วารสารอาชีวศึกษา. ฉบับที่ 23 (สิงหาคม
2528) : 16.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "ปัจจัยเสริมการบริหารหลักสูตร." การพัฒนาหลักสูตร. (กุมภาพันธ์
2535) : 28.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : นรสิงห์, 2525.

สัทธิพิชิตวิภาค, โรงเรียน. รายงานการศึกษา. สภาพการปฏิบัติงานและความต้องการของ
ครูต่อการบริหารโรงเรียนสัทธิพิชิตวิภาค สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี, 2537.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.
กรุงเทพมหานคร : จงใจวิภาคพิมพ์, 2524.

_____. ลักษณะโรงเรียนที่ดี. กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์และอุปกรณ์, 2535.

สามัญศึกษา, กรม. เอกสารประกอบการอบรมเตรียมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : เอรวิภาคพิมพ์, 2527.

สำนักงานโครงการพิเศษ, กรมสามัญศึกษา. การประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียน คมช.
คมภ. และ ปวช. สำนักงานโครงการพิเศษ : กรมสามัญศึกษา, 2536.
(เอกสารอัดสำเนา).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานปลัดกระทรวง, กระทรวงศึกษาธิการ. สรุปรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2535. กองแผนงาน : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2535.
(เอกสารอัดสำเนา).

สุจริต เพียรชอบ. "ครูใหญ่กับการนิเทศการศึกษา." วารสารครูศาสตร์. (เมษายน 2524) : 26-27).

สุธีระ ทานตวนิช. การบริหารวิชาการการบริหารงานโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.
ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, 2525.

สุมน อมรวิวัฒน์. เอกสารทางวิชาการหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : ชวนการพิมพ์, 2520.

สุวิทย์ ชั่วสมาก. การบริหารโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2526.

เสวิมศรี ไชยศรี. ระบบหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : กระสังข์การพิมพ์, 2520.

เสาวนีย์ ลิกขามัตติ. โมดูล. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หวน พิเศษณ์. "การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน." วารสารมิตรครู. ฉบับที่ 22 (พฤศจิกายน 2525) : 10-17.

———. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โอเคชั่นส์โตร์, 2525.

อภิรักษ์ บุญศักดิ์เสวี. "ความคิดเห็นของผู้บริหารครู-อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ ประเภทวิชาชีพกรรมวิชาบัญชี-พิมพ์ดีด โรงเรียนสารพัดช่าง กรมอาชีวศึกษา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533.

อภิรักษ์ ณ นคร และคนอื่น ๆ. การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.

อาชีวศึกษา, กรม. ข้อคิดในการทำงานเพื่อมุ่งสู่จุดเน้นเจ็ดประการของท่านอธิบดีกรมอาชีวศึกษา. 2531 : (เอกสารอัดสำเนา).

———. คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ธนบุรี, 2530.

———. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2528. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปี 2528. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.

———. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พุทธศักราช 2529. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการกรมอาชีวศึกษา, 2529.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530.
หน่วยศึกษานิเทศก์ : กรมอาชีวศึกษา, 2530.

_____. สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาที่เปิดสอนปี 2528. ฝ่ายสถิติวิจัยและประเมินผล.
กองแผนงาน : กรมอาชีวศึกษา, 2528.

_____. สรุปการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ ประจำปี 2530 วันที่
3-9 พฤศจิกายน 2527.

อำนาจพร วงษ์ถนอม. "บทบาททางวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2521.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. "การประยุกต์ QC. กับการนิเทศการศึกษา." การนิเทศภายในสถานศึกษา.
หน่วยศึกษานิเทศก์ : กรมอาชีวศึกษา, 2528.

_____. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อนงค์ศิลป์
การพิมพ์, 2527.

เอกวิทย์ ฌ กลาง. "ข้อคิดเรื่องหลักสูตร." คู่มือการนิเทศ. พระนคร : วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา, 2519.

Beauchamp, George A, 1973. Curriculum Theory. 3rd.ed, Winlmette,
The Kagg Press.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Good, Carter Victor, 1973. Dictionary of Education. 3rd.ed New York :
McGraw-Hill, Book Company.

Saylor Galen and William M.Alezander, 1974. Planning Curricularum for
School. New York : Rinehart and Company, inc.

Taba Hilda, 1962. Curriculum Development Theory and Practice.
New York : Harlourt Brace and World.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สาขาวิชา ผลิตผลการ

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1 - 3

--	--	--

ฉบับ

4 - 5

--	--

โรงเรียน

6 - 7

--	--

จังหวัด

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ถามปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาผลิตผลการ

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา มี 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร

1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร	มี	12	ข้อ
1.2 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร	มี	10	ข้อ
1.3 การจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน	มี	7	ข้อ
1.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน	มี	19	ข้อ

2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอน

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	มี	10	ข้อ
2.2 การประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง	มี	10	ข้อ
2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	มี	8	ข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

- 3.1 การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มี 9 ข้อ
- 3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร มี 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อรวบรวมการรับรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขแบบสอบถามนี้จะต่อจากคำถามตอนสุดท้ายของตอนที่สองของแต่ละด้าน ขอให้ท่านตอบตามที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการใช้หลักสูตรต่อไป

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ขอให้โปรดตอบคำถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริง เพราะคำตอบของท่านมีความสำคัญซึ่งต่อการสรุปและแปลผลการวิจัย คำตอบที่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปที่คมชัดและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนให้การศึกษาสนับสนุนโรงเรียนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อมูลนี้ จะเสนอเป็นภาพรวมและจะไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำ และเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

8

9

( ) ชาย

( ) หญิง

10 - 11

ประสบการณ์ในการทำงาน (อาชีวราชการ).....ปี

2. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน
- ( ) ผู้บริหาร (โปรดระบุ.....)
- ( ) ครู-อาจารย์ (โปรดระบุหมวดวิชา.....)
3. จำนวนห้องเรียนของโรงเรียนทั้งหมดที่ท่านสังกัด.....ห้องเรียน

12

13

14 - 15

ตอนที่ 2

สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชา
 พณิชยการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ แล้วพิจารณาว่าโรงเรียนของท่าน
 มีปัญหาในแต่ละข้ออยู่ในระดับใด โดยกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ

- 5.....มีปัญหามากที่สุด
- 4.....มีปัญหามาก
- 3.....มีปัญหาปานกลาง
- 2.....มีปัญหาน้อย
- 1.....มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

ให้ท่านใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างของหมายเลขตรงกับระดับปัญหาที่ท่าน
 เลือกในแต่ละข้อ
 อนึ่ง ในการตอบคำถามแต่ละข้อ หากเป็นไปได้ขอความกรุณาระบุปัญหาในข้อที่
 ให้ไว้ทางขวามือด้วย

ตัวอย่าง

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
0	การอบรมชี้แจงร่วมกันเพื่อให้ ครูเข้าใจหลักสูตรก่อนนำ หลักสูตรไปใช้	/	/	/	/	/	ครูไม่เข้าใจ หลักสูตร

คำอธิบายตัวอย่าง

ถ้าโรงเรียนของท่านมีปัญหาการอบรมชี้แจงร่วมกัน ทุกครั้ง ให้เลือก มากที่สุด
 ถ้าโรงเรียนของท่านมีปัญหาการอบรมชี้แจงร่วมกัน เกือบทุกครั้ง ให้เลือก มาก
 ถ้าโรงเรียนของท่านมีปัญหาการอบรมชี้แจงร่วมกัน เป็นบางครั้ง ให้เลือก ปานกลาง
 ถ้าโรงเรียนของท่าน แทบจะไม่ค่อย มีปัญหาการอบรมชี้แจงร่วมกันเลย ให้เลือก น้อย
 ถ้าโรงเรียนของท่าน มีปัญหาน้อยมาก หรือ ไม่เคย มีปัญหาการอบรมชี้แจงร่วมกันเลย
 ให้เลือก น้อยที่สุด หรือ ไม่มีปัญหาเลย

จากตัวอย่างมีการทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มาก แสดงว่า โรงเรียนมีปัญหา
 การอบรมชี้แจงรวมกัน เกือบทุกครั้ง

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะปัญหา
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร							
1.1 หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร							
1.	การวางแผนเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ ก่อนนำหลักสูตรไปใช้.....						16 <input type="text"/>
2.	การประชุมชี้แจงผู้ปกครองของนักเรียน และคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร ปวช.						17 <input type="text"/>
3.	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยัง โรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ใน ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา						18 <input type="text"/>
4.	ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร.....						19 <input type="text"/>
5.	ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้างและหลักเกณฑ์ การใช้หลักสูตร.....						20 <input type="text"/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
6.	หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น.....						21 ☐
7.	ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาวิชากับเวลาที่ทำการสอน.....						22 ☐
8.	การผลิตหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน และคู่มือครูใหม่เพียงพอและทันต่อการเรียนการสอน.....						23 ☐
9.	การจัดโปรแกรมการเรียนสนองตอบต่อความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียน.....						24 ☐
10.	ความสอดคล้องของหลักสูตรกับความต้องการของตลาดแรงงาน.....						25 ☐
11.	การจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียน.....						26 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
12.	การจัดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปวช. 2530 (ปรับปรุง 2533).....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

27

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร.....

.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
	1.2 <u>บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้ หลักสูตร</u>						
	1. การจัดครู-อาจารย์เข้าสอนรายวิชา ต่าง ๆ คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ที่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน.....						28 <input type="text"/>
	2. ขาดแคลนครูที่ปฏิบัติการสอนในราย- วิชาชีพต่าง ๆ.....						29 <input type="text"/>
	3. ครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน หลายรายวิชา และมั่งงานพิเศษมาก..						30 <input type="text"/>
	4. การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน.....						31 <input type="text"/>
	5. การหาวิธีการเพื่อนำเทคนิคการสอนมา ใช้ของแต่ละรายวิชา.....						32 <input type="text"/>
	6. การอุทิศเวลาให้กับงานด้านการเรียน การสอนของครู.....						33 <input type="text"/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
7.	การจัดระบบการติดตามการสอนของครู แต่ละรายวิชา.....						34 ☐
8.	การประชุมคณะกรรมการวิชาการเพื่อ แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน.....						35 ☐
9.	การขอรับความคิดเห็นของบุคลากรเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน.....						36 ☐
10.	การสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็น ทางด้านบุคลากรเกี่ยวกับการเรียน การสอน รวมทั้งผลงานของปีที่ผ่านมา.....						37 ☐

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้

หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร.....

.....

.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
	1.3 การจัดงบประมาณเพื่อ การเรียนการสอน						
1.	งบประมาณที่ได้รับเพื่อดำเนินการมีความ เพียงพอ.....						38 ☐
2.	งบประมาณที่ได้รับล่าช้าไม่สามารถ ดำเนินงานได้ตามแผนงาน/โครงการ.....						39 ☐
3.	การสำรวจข้อมูลและความต้องการจาก ครู-อาจารย์ผู้สอนก่อนมีการจัด งบประมาณ.....						40 ☐
4.	การจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการเรียน การสอนสอดคล้องกับราคาทรัพยากร ในท้องถิ่น.....						41 ☐
5.	การจัดสรรเงินงบประมาณสอดคล้องกับ โครงการจัดการเรียนการสอนของแต่ละ สาขาวิชา.....						42 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย (1)	
6.	การจัดการควบคุมการจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามแผน.....	.....	.....	.....	.....	.....	43 □
7.	การประเมินผลการใช้เงินงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสรรเงินงบประมาณปีต่อไป.....	.....	.....	.....	.....	.....	44 □

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน.....

.....
 .....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....
 .....

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
	<p>1.4 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียนการสอน</p> <p>1.4.1 การจัดหาอาคารสถานที่ เพื่อการเรียนการสอน</p>						
1.	การวางแผนการใช้ห้องเรียนและห้อง ปฏิบัติการอย่างเหมาะสม.....						45
2.	ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีอยู่เอื้อ อำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน.....						46
3.	ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่มีไม่เพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอน.....						47
4.	การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมใน บริเวณโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการจัด การเรียนการสอน.....						48
	1.4.2 สื่อการเรียนการสอน						
5.	การอำนวยความสะดวกในการใช้และ ผลิตสื่อการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา.....						49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
6.	การให้ความร่วมมือของครู-อาจารย์ ครู-อาจารย์ผู้สอนในการสร้างสื่อ การเรียนการสอน.....						50 ☐
7.	การกำหนดแผน/โครงการให้ครูทุกคน ผลิตสื่อ และใช้สื่อ รวมทั้งเสนอผล การใช้สื่อเพื่อเผยแพร่.....						51 ☐
8.	การเชิญผู้มีความรู้ ความชำนาญงาน เพื่อแนะนำด้านสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครู-อาจารย์						52 ☐
9.	การติดตาม ควบคุม ประเมินผล และ ปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอน.....						53 ☐
1.4.3 <u>ห้องสมุด</u>							
10.	ความเพียงพอของหนังสือในห้องสมุดเพื่อ การศึกษาค้นคว้า.....						54 ☐
11.	การจัดบรรยากาศในห้องสมุดเพื่อ การศึกษาค้นคว้า.....						55 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
12.	การได้รับงบประมาณในการสนับสนุน ห้องสมุด.....						56 <input type="text"/>
13.	การจัดทำปฏิทินบริการการใช้ห้องสมุด แก่ครู-อาจารย์ นักเรียน และ บุคคลภายนอก.....						57 <input type="text"/>
14.	การจัดทำแบบสำรวจความต้องการ หนังสือจากครู-อาจารย์ แต่ละ รายวิชา.....						58 <input type="text"/>
	1.4.4 <u>บริการแนะแนว</u>						
15.	มีสถานที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการให้ บริการและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน.....						59 <input type="text"/>
16.	การได้รับการสนับสนุนในด้าน การแนะแนวจากผู้บริหาร.....						60 <input type="text"/>
17.	การให้บริการแนะแนวจัดได้ครอบคลุมทั้ง การแนะแนวเชิงวิชาการและ การแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน.....						61 <input type="text"/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา	
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย		
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)		
18.	การจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนด้านต่าง ๆ ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	62 ☐
19.	การจัดเอกสารในการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	63 ☐

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน.....

.....

.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
2. ด้านการดำเนินการเรียนการสอน							
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน							
1.	เวลาเรียนจำกัดเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้.....						64 ☐
2.	การส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจรคือ ผลิตได้จัดการได้ และบริการได้.....						65 ☐
3.	การจัดการและบริการแบบเรียน ตำรา-เรียน คู่มือการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....						66 ☐
4.	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....						67 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
5.	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเพิ่ม ประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น จัด ชมรมต่าง ๆ นิทรรศการ ทักษะศึกษา แข่งขันทักษะวิชาชีพ ฯลฯ.....	.....	.....	.....	.....	.....	69 ☐
6.	ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	70 ☐
7.	การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....	70 ☐
8.	การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้กับ นักเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....	71 ☐
9.	การพานักเรียนไปศึกษาดูงานจากสถาน ประกอบการ.....	.....	.....	.....	.....	.....	72 ☐
10.	การวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมการสอน ในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลใน การปรับปรุงและพัฒนาต่อไป.....	.....	.....	.....	.....	.....	73 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....

.....

.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....

.....

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
<p>2.2 การประสานงานกับสถาน- ประกอบการและวิทยาลัย พิเศษ</p>							
1.	การวางแผนในการติดต่อประสานงานกับ กับสถานประกอบการและวิทยาลัย พิเศษ.....						1 <input type="text"/>
2.	การจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการติดต่อ ประสานงาน.....						2 <input type="text"/>
3.	การได้รับความร่วมมือให้การช่วยเหลือ ให้นักเรียนฝึกงานจาก สถานประกอบการ.....						3 <input type="text"/>
4.	สถานประกอบการสำหรับนัก เรียนฝึกงาน มีน้อย.....						4 <input type="text"/>
5.	สถานประกอบการไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย การฝึกงานของนักเรียน.....						5 <input type="text"/>
6.	สถานประกอบการอยู่ห่างไกลจากสถาน ศึกษา.....						6 <input type="text"/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
7.	การได้รับความช่วยเหลือจากวิทยาลัย ที่เลี้ยงเกี่ยวกับหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....	7 <input type="text"/>
8.	ความช่วยเหลือด้านบุคลากรเพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนจากวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	.....	.....	.....	.....	.....	8 <input type="text"/>
9.	การได้รับความช่วยเหลือในด้าน ทุนการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ จาก ภาคเอกชนและชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....	9 <input type="text"/>
10.	ขาดแคลนพาหนะที่จะพานักเรียนไปยัง สถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง.....	.....	.....	.....	.....	.....	10 <input type="text"/>

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องการประสานงานกับสถาน
ประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยงที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานกับสถานประกอบการและวิทยาลัยที่เลี้ยง.....

.....

.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
	2.3 การวัดและประเมินผล						
	การเรียนการสอน						
1.	การจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนใน การวัดและประเมินผล.....						11 ☐
2.	การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจน ระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล.....						12 ☐
3.	โรงเรียนขาดผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านการวัดและประเมินผล.....						13 ☐
4.	หลักสูตรนำมาใช้เป็นครั้งแรก ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ไม่มีโอกาสเข้าร่วม สัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล.....						14 ☐
5.	ผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาไม่ได้นำ ความรู้ไปถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอน.....						15 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
	3. <u>การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ หลักสูตร</u>						
	3.1 <u>การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทางการสอน</u>						
1.	การได้รับความช่วยเหลือแนะนำจาก ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และ วิทยาลัยพี่เลี้ยง ด้านการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร.....						19 <input type="text"/>
2.	การติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตรสม่ำเสมอ.....						20 <input type="text"/>
3.	การติดตาม กำกับ ดูแล และแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อ เหตุการณ์.....						21 <input type="text"/>
4.	การจัดอบรม สัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัด การเรียนการสอนตามหลักสูตร.....						22 <input type="text"/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลข	
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
5.	การจัดทำและตรวจสอบแผนปฏิบัติ การสอนหรือโครงการสอนของ สถานศึกษา.....						23 <input type="text"/>
6.	การขอรับการนิเทศของครู-อาจารย์ ต่อผู้ให้การนิเทศในด้านการสอนตาม หลักสูตร.....						24 <input type="text"/>
7.	การให้ความสำคัญด้านการนิเทศของ ผู้บริหารแก่ครู-อาจารย์.....						25 <input type="text"/>
8.	การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในด้าน การศึกษาและค้นคว้าวิจัย.....						26 <input type="text"/>
9.	การวางแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้น และระยะยาว.....						27 <input type="text"/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรในเรื่องการนิเทศและพัฒนาบุคลากร

ทางการสอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน.....

.....
.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....
.....

ข้อที่	รายการประกอบการพิจารณา	ระดับปัญหา					ลักษณะ ปัญหา
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด หรือไม่มี ปัญหาเลย (1)	
3.2 <u>การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร</u>							
1.	การจัดห้องวิชาการให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการทางวิชาการที่คล่องตัว.....						28 ☐
2.	การจัดหาคู่มือครู-แบบเรียน และตำรารายวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าสำหรับครู-อาจารย์.....						29 ☐
3.	การสำรวจความต้องการจำเป็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....						30 ☐
4.	การจัดตั้งคณะกรรมการทางวิชาการเพื่อปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....						31 ☐
5.	การรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นมาสรุปหาแนวทางแก้ไขเพื่อนำผลไปใช้ในการวางแผนต่อไป.....						32 ☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรในเรื่องการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อ
สนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร.....

.....
.....

(2) ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหา.....

.....
.....

** ขอขอบคุณอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถาม **

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับคำอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้อนุมัติเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2537

1. นายสนธิ สุขศิริ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยมี ผศ.ดร. พรรณี ลีกิจวัฒน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สุพักตร์ พิบูลย์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษากันคว้าและเรียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.มนัส ตั้งวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504.7/109

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

11 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. รายชื่อสถานศึกษา
3. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายสนิท สุขศิริ เป็นนักศึกษาลัทธิครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร วิชาชีพศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขา พณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้ว เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2537

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิตันชนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร. 3269040

ขอสงวนลิขสิทธิ์ในเอกสารฉบับนี้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หรือการอื่นใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยของ

นายสนธิ สขหิวิ

1. โรงเรียนสกลวิสุทธิ จังหวัดสมุทรสาคร
2. โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา จังหวัดพังงา
3. โรงเรียนศรีสองรักวิทยา จังหวัดเลย
4. โรงเรียนนาถ่อนพัฒนา จังหวัดนครพนม
5. โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี
6. โรงเรียนโพธิ์ศรีราชศึกษา จังหวัดปัตตานี
7. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิฑฒคาม จังหวัดปทุมธานี
8. โรงเรียนสะเดา "ชรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์" จังหวัดสงขลา
9. โรงเรียนอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
10. โรงเรียนนิขิต จังหวัดอุดรธานี
11. โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์
12. โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา

12/3/25

ที่ ศธ 0806/04051

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพมหานคร 10300

26 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วย นายสนิท สุขศิริ นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษามหิดลวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาการ
ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา”
ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์ขอความร่วมมือจากท่านและครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนวิชาพาณิชยกรรม
สาขาวิชาพาณิชยการ ตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไข
ปรับปรุงและพิจารณาวางแผนงานด้านการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ นุญยะนิवास)

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

กลุ่มส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา

โทร.2828466

โทรสาร.2824096

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายสนธิ สุขศิริ เกิดวันที่ 24 มกราคม พ.ศ.2483 ที่อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูยะลา พ.ศ. 2527

ได้เข้าศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาคณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อปีการศึกษา 2535

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้